คู่มือ

ด้านวินัยและการป้องกัน การกระทำผิดวินัย ของข้าราชการรัฐสภาสามัญ

พิมพ์ครั้งที่ ๒

กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีภารกิจหลักในการสนับสนุนการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติในด้านการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบเรื่องสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และทำหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยเป็นส่วนราชการซึ่งอยู่ในสังกัดของรัฐสภา มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา ปฏิบัติงานรองรับภารกิจของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และสมาชิกรัฐสภาชุดต่าง ๆ ของประเทศ

การบริหารงานบุคคลของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะมีสำนักงานเลขานุการ ก.ร. เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่ดูแลงานด้านบุคลากรของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยกลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ มีภารกิจในความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านระเบียบและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาและการบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ กฎ ระเบียบ หรือแนวทางปฏิบัติในการเสริมสร้างวินัย การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา การดำเนินการทางวินัย มาตรฐานการลงโทษ รวมถึงการอุทธรณ์และร้องทุกข์

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาให้มีวินัยและป้องกันการกระทำผิดวินัย กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ สำนักงานเลขานุการ ก.ร. จึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยและแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการรัฐสภาสามัญ โดยมีการอ้างอิงเนื้อหาเกี่ยวกับวินัยจากหนังสือคู่มือการดำเนินการทางวินัย และหนังสือคำอธิบายกฎ ก.พ. และระเบียบ ก.พ. ที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของสำนักงาน ก.พ. ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานด้านวินัย โดยมีสาระสำคัญให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง วินัยและการดำเนินการทางวินัยของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดวินัยต่อไป

ทั้งนี้ การพิมพ์ฉบับนี้เป็นการพิมพ์ครั้งที่สอง โดยผู้จัดทำได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้ถูกต้องครบถ้วนยิ่งขึ้น

คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วยเนื้อหาในสามส่วน ส่วนแรกเป็นความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวินัย ส่วนที่สองเป็นวินัยและการดำเนินการทางวินัย และส่วนที่สามเป็นมาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัย

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กรกฎาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

เรื่อง	*หน้า*
๑. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวินัย	๑
๒. วินัยและการดำเนินการทางวินัย	๗
๓. มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัย	๗๕
บรรณานุกรม	๗๙
ภาคผนวก	๗๘
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง)	๘๓
- กฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕	๙๓
- กฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗	๙๗
- กฎ ก.ร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๕	๑๒๓
- ระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕	๑๒๙
- มติ ก.ร. แบบตัวอย่างกที่ ก.ร. กำหนด	๑๓๑
- แผนภูมิรูปภาพเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย	๑๘๕
- มติ ก.ร. การแต่งตั้งประธานกรรมการสอบสวน	๑๗๗

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวินัย

๑. วินัย

๑.๑ ความหมาย

ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “วินัย” หมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ, เช่น วินัยทหาร ทหารต้องยึดมั่นในวินัย; สิกขาบทของพระสงฆ์[๑]

ความหมายในแง่นิติธรรม วินัย คือ กฎ ข้อบังคับ แบบแผน ความประพฤติหรือข้อปฏิบัติ

ความหมายในแง่พฤติกรรม วินัย คือ ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ เช่น การควบคุมตนเอง การปฏิบัติตามการนำ การอยู่ในระเบียบแบบแผน การมีความเป็นระเบียบ

วินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ หมายถึง ข้อบังคับที่กำหนดข้อปฏิบัติและข้อห้ามของข้าราชการรัฐสภาสามัญเพื่อควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบ แบบแผน หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน ผู้นั้นต้องได้รับโทษ ซึ่งข้อบังคับที่กำหนดวินัยของข้าราชการรัฐสภาสามัญ คือ กฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นกฎที่ออกตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

๑.๒ ความสำคัญ

ในฐานะที่ข้าราชการเป็นตัวแทนของรัฐในการบริหารราชการและบริการต่อสมาชิกรัฐสภาและประชาชน ข้าราชการรัฐสภาสามัญจึงต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจ รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน เมื่อข้าราชการเป็นผู้มีวินัยดี ประชาชนก็จะมีความเชื่อถือศรัทธา ส่งผลให้ประชาชนศรัทธาในหน่วยงานโดยส่วนรวม

๑.๓ จุดมุ่งหมาย

(๑) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของราชการ

(๒) ความเจริญของประเทศ

(๓) ความมั่นคงของชาติ

(๔) ความผาสุกของประชาชน

๑.๔ ผู้รักษาวินัย

ข้าราชการรัฐสภาสามัญทุกคน, ผู้บังคับบัญชา

---

[๑] ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔**, กรุงเทพ : ๒๕๕๖, น. ๑๑๒๑.

๑.๕ บทบาทของผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัย

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๒ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด ซึ่ง ก.ร. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามหนังสือคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา ที่ ๘๔/๒๕๕๖ (ว ๒๘) ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

“เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก.ร. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดไว้ ดังนี้

(๑) ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) กำหนดเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไว้ในยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาข้าราชการรัฐสภาสามัญของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยกำหนดให้มีแผนการสร้างผู้นำทุกระดับอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างผู้นำที่เป็นต้นแบบที่ดีในหน่วยงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ จัดทำระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในองค์กร รวมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน

(๑.๒) ให้มีการกำหนดเป้าหมาย กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามผลการดำเนินการ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยเพื่อให้เกิดสัมฤทธิผลในเชิงบูรณาการ

(๑.๓) จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้แทนข้าราชการในสังกัดในการกำหนดองค์ความรู้และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๑.๔) กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาให้มีพฤติกรรมในการบริหารและการเป็นผู้นำที่เป็นต้นแบบที่ดี การกำกับดูแลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย โดยการสอดแทรกหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องไว้ในการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภากำหนดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตาม ๑.๑ และการฝึกอบรมข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้อยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักสูตรที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภากำหนดตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมทั้งการฝึกอบรมข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ปฏิบัติการหรือผู้มีประสบการณ์ตลอดจนผู้ทำหน้าที่บริหารด้วย

(๒) ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยด้วยวิธีการที่เหมาะสมนับตั้งแต่การสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เปิดโอกาสให้มีการนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปฏิบัติงาน

และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นข้าราชการที่ดีมีวินัย และการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาสรุปรายงานประจำปีในภาพรวมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยเสนอ ก.ร. เพื่อทราบ”

๑.๖ การรักษาวินัย

(๑) ส่งเสริมหรือเสริมสร้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยโดยสร้างคุณธรรม, จริยธรรม, อุดมการณ์, เกียรติศักดิ์, ความรับผิดชอบ, ขวัญและกำลังใจ

(๒) ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำผิดวินัย

- ขจัดความไม่รู้ ขจัดอิทธิพลที่บังคับชักนำให้ทำผิด
- ขจัดโอกาสและแนวทาง

(๓) ปราบปรามลงโทษเมื่อกระทำผิดโดยยึดหลัก ความยุติธรรม ความเป็นกลาง และความรวดเร็ว

๑.๗ โทษทางวินัย

โทษทางวินัยที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะได้รับนั้น มี ๕ สถาน[๒] โดยแบ่งสถานโทษตามระดับความร้ายแรง ดังนี้

(๑) ความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง[๓]

(๑.๑) ภาคทัณฑ์ ให้ลงโทษได้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้[๔]

(๑.๒) ตัดเงินเดือน ในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน เดิมเมื่อถูกตัดเงินเดือน ให้งดการเลื่อนขั้นเงินเดือนในครั้งที่มีการลงโทษตัดเงินเดือน หากได้มีการรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนเนื่องจากถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอไว้ ถ้าได้รอไว้เกินหนึ่งครั้ง ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอไว้ในครั้งที่จะถูกลงโทษส่วนในครั้งอื่นให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้[๕] แต่ในปัจจุบันตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ว่าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนจะนำเอาเหตุที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญถูกแต่งตั้งคณะกรรมการ

---

[๒] พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๓

[๓] พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

“มาตรา ๗๑ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ...”

ประกอบกับกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๖๓

[๔] พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๑ วรรคสองและวรรคสาม

[๕] กฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๓ (๒)

สอบสวนในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญามาเป็นเหตุในการไม่พิจารณาเลื่อนเงินเดือนไม่ได้[๖]

(๑.๓) ลดเงินเดือน ในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้ได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ การถูกลงโทษลดเงินเดือน เดิมจะมีผลต่อการสั่งเลื่อนเงินเดือน แต่ปัจจุบันการถูกลงโทษลดเงินเดือนไม่ถือเป็นเงื่อนไขในการห้ามสั่งเลื่อนเงินเดือนแล้ว ทำนองเดียวกับกรณีถูกลงโทษตัดเงินเดือน

(๒) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๒ ได้บัญญัติว่า ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลงโทษต่ำกว่าปลดออก จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดคือ ปลดออกและไล่ออกเท่านั้น

(๒.๑) ปลดออก ผู้ถูกลงโทษปลดออก มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ[๗]

(๒.๒) ไล่ออก เป็นการลงโทษให้พ้นจากราชการ โดยไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

นอกจากนี้ การถูกลงโทษทางวินัยยังมีผลต่อสิทธิในการได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ด้วย กล่าวคือ กรณีถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้งดจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษในเดือนที่ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนพิเศษเป็นเวลาหนึ่งเดือน กรณีถูกสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้งดจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษ เป็นเวลา ๓ เดือน และในกรณีถูกสั่งพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนหรืออยู่ระหว่างอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับระยะเวลาดังกล่าว[๘]

๑.๘ ข้อคำนึงเกี่ยวกับวินัย

(๑) ความผิดทางวินัยไม่มีอายุความ กล่าวคือ แม้จะกระทำผิดวินัยไว้นานเท่าใดก็ตาม หากปรากฏความผิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาสามารถลงโทษได้ ซึ่งต่างกับอายุความฟ้องร้องในทางอาญาหากไม่ฟ้องร้องภายในกำหนดอายุความแล้วจะฟ้องร้องดำเนินคดีไม่ได้

---

[๖] กฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๒

[๗] พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๒ วรรคสาม

[๘] ระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยเงินค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๗ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดถูกสั่งพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนหรืออยู่ระหว่างอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับระยะเวลาดังกล่าว

ข้อ ๘ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้งดจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษในเดือนที่มีนั้นมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ วรรคหนึ่ง เป็นเวลาหนึ่งเดือน

ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดถูกสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้งดจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษในเดือนที่ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ วรรคหนึ่งเป็นเวลาสามเดือน

(๒) การลงโทษทางวินัยต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย กล่าวคือ ต้องมีการสอบสวนกรณีที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องมีการตั้งกรรมการสอบสวน แจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสนำพยานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหา ต้องนำเรื่องเสนอ ก.ร. เพื่อพิจารณารายงานการลงโทษหรือรายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

(๓) ผู้สั่งลงโทษต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจลงโทษได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) สภาพการเป็นข้าราชการ กรณีที่จะเป็นความผิดทางวินัย จะต้องเป็นการกระทำขณะที่เป็นข้าราชการ จะนำเหตุที่เคยกระทำผิดก่อนเป็นข้าราชการมาลงโทษทางวินัยไม่ได้ แต่อาจถูกสั่งให้ออกเพราะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปที่จะเข้ารับราชการได้

นอกจากนี้ หากข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้วโดยมิใช่เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาและดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ ทั้งนี้ หากผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ[๙]

[๙] พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๕

หน้าว่าง

วินัยและการดำเนินการทางวินัย

๑. วินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕

กฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ออกตามความในมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งได้นำกฎ ก.ร. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗)ฯ ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ที่ใช้บังคับอยู่มาพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีบทบัญญัติว่าด้วยวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญรวมทั้งได้นำหลักการเกี่ยวกับการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศซึ่งเป็นหลักการใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มากำหนดไว้เป็นการกระทำอันเป็นข้อห้ามของข้าราชการรัฐสภาสามัญด้วย

๑.๑ หลักการและเหตุผล

(๑) หลักการ ให้มีกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ

(๒) เหตุผล โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๑ กำหนดให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ร. นี้

๑.๒ สาระสำคัญ

(๑) ลักษณะของวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

(๑.๑) การกระทำอันเป็นข้อปฏิบัติ (ข้อ ๒)

(๑.๒) การกระทำอันเป็นข้อห้าม (กฎ ก.ร. ข้อ ๓ และข้อ ๔)

(๒) ระดับความร้ายแรงของวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ แบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

(๒.๑) วินัยอย่างไม่ร้ายแรง (กฎ ก.ร. ข้อ ๕)

การไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติหรือการฝ่าฝืนข้อห้าม และเกิดความเสียหายแก่ราชการไม่ร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

(๒.๒) วินัยอย่างร้ายแรง (กฎ ก.ร. ข้อ ๖)

การไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติหรือการฝ่าฝืนข้อห้าม และเกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดลักษณะอื่น ๆ ที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้อีก ๖ ประการ ดังนี้

(๒.๑) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒.๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๒.๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๒.๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๒.๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายสมาชิกรัฐสภา หรือประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๒.๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๑.๓ คำอธิบาย

จากที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนของหลักการและเหตุผลของกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ สามารถแบ่งโครงสร้างวินัยของข้าราชการรัฐสภาสามัญได้ ดังนี้

(๑) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องมีวินัยต่อประเทศชาติ (ข้อ ๒ (๑))

(๒) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องมีวินัยต่อประชาชน (ข้อ ๒ (๑๐) (๑๑) และข้อ ๖ (๕))

(๓) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องมีวินัยต่อผู้บังคับบัญชา (ข้อ ๒ (๖) ข้อ ๓ (๑) และ (๒))

(๔) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องมีวินัยต่อผู้ร่วมงาน (ข้อ ๒ (๙) ข้อ ๓ (๘) และข้อ ๔)

(๕) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องมีวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ (ข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๗) (๘) (๑๑) ข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) ข้อ ๖ (๑) (๒) (๓))

(๖) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องมีวินัยต่อตนเอง (ข้อ ๒ (๑๒) ข้อ ๓ (๖) (๗) ข้อ ๖ (๔) (๖))

จะพบว่าโครงสร้างของกฎ ก.ร. ได้กำหนดวินัยข้าราชการรัฐสภาในลักษณะดังนี้

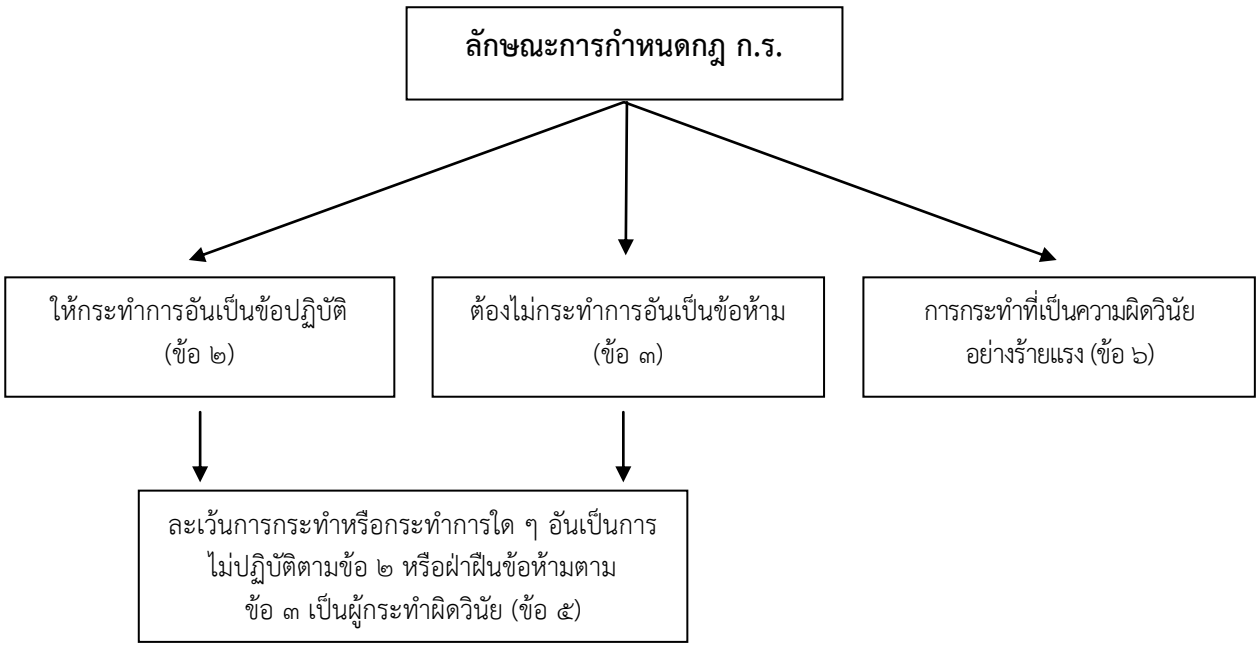

องค์ประกอบของวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามลำดับ ดังนี้

"ข้อ ๒ (๑) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ"

สนับสนุน คือ ส่งเสริม ช่วยเหลือ

มีข้อสังเกตว่า การไม่เลื่อมใสจะทำให้เป็นผู้ไม่มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตามมาตรา ๓๗ ก. (๓)

"ข้อ ๒ (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม"

"ซื่อสัตย์" คือ ตรงไปตรงมา, ไม่คดโกง, ไม่หลอกลวง

"สุจริต" คือ ปฏิบัติด้วยความตั้งใจดีและชอบตามคลองธรรม

"เที่ยงตรง" คือ ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง

"หน้าที่ราชการ" หมายถึง หน้าที่ราชการโดยตรงเท่านั้น การปฏิบัติราชการแม้นอกสถานที่ราชการหรือปฏิบัติราชการในวันหยุด ถือว่ามีหน้าที่ด้วย โดยการพิจารณาว่าข้าราชการมีหน้าที่ราชการหรือไม่พิจารณาได้จาก

(๑) กฎหมายหรือระเบียบราชการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็มีหน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบนั้น

(๒) มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่ง ก.ร. ได้จัดทำไว้

(๓) คำสั่งหรือการมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติภายในกรอบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือมอบหมายงานอื่นที่อยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาก็ได้

(๔) พฤตินัย คือ พิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่ปรากฏเป็นเรื่อง ๆ ไปว่าตามพฤตินัยเพียงพอที่จะถือว่าผู้นั้นมีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นได้หรือไม่

"ข้อ ๒ (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ"

การกล่าวหาหรือการลงโทษตามข้อนี้แยกเป็น ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ โดยกฎหมายหรือกฎเป็นกฎใดก็ได้ ระเบียบของทางราชการต้องเป็นระเบียบโดยเฉพาะ เช่น ระเบียบการเงิน ระเบียบการพัสดุ เป็นต้น

กรณีที่ ๒ ต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบธรรมเนียมของทางราชการ โดยระเบียบแบบธรรมเนียมของทางราชการต้องเป็นระเบียบแบบธรรมเนียมทั่วไปที่เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องปฏิบัติ เช่น ระเบียบลงชื่อมาปฏิบัติราชการ ระเบียบการแต่งกาย ระเบียบการลา แบบแผนในการเสนองานต่อผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

"ข้อ ๒ (๔) ต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภยันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภยันตราย ซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ"

ความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้ แยกองค์ประกอบได้ ดังนี้

(๑) ไม่สนใจรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภยันตราย และ

(๒) ไม่ป้องกันภยันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

กฎ ก.ร. ข้อนี้ กำหนดให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องถือเป็นหน้าที่พิเศษในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว นอกเหนือจากหน้าที่ราชการปกติ

"ข้อ ๒ (๕) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ"

กฎ ก.ร. ข้อนี้ถือเอาผลงาน คือ งานเกิดผลดี หรืองานก้าวหน้า สำหรับความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และการรักษาประโยชน์ของทางราชการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี

"ข้อ ๒ (๖) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม"

องค์ประกอบความผิดของกฎ ก.ร. ข้อนี้ มี ๔ ประการ คือ

(๑) มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

"คำสั่ง" หมายถึง ข้อความที่บอกให้ทำหรือให้ปฏิบัติ คำสั่งในที่นี้ไม่จำเป็นต้องสั่งเป็นหนังสือเสมอไป อาจเป็นการสั่งด้วยวาจาหรือด้วยวิธีการอื่นใดก็ได้

"ผู้บังคับบัญชา" หมายถึง ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย คือ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการ สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ วรรคสี่[๑๐] และหลักเกณฑ์ที่มอบหมายหรือมอบอำนาจ

---

[๑๐] พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

"มาตรา ๑๐ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร มีเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง ..."

"มาตรา ๑๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของวุฒิสภา มีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง ..."

"มาตรา ๑๒ วรรคสี่ ส่วนราชการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ โดยให้มีผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ"

การเป็นผู้บังคับบัญชาได้ คือ ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๙ ซึ่งกำหนดให้การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือ

(๒) เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

กล่าวคือ ต้องเป็นคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชามีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่จะสั่งได้ คือ เป็นการสั่งภายในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตน และไม่ใช่เป็นการสั่งให้กระทำผิดกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

(๓) เป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการ

ต้องเป็นการสั่งให้ปฏิบัติงานที่เป็นเรื่องราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมาย กรณีมอบหมายให้ไปทำธุระส่วนตัว เช่น จ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ เช่นนี้ไม่เข้าองค์ประกอบความผิด

(๔) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

เป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยเจตนาขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง กรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งเพราะพลั้งเผลอ หลงลืม สำคัญผิด หรือมีเหตุอื่นใดขัดขวางทำให้ไม่อาจปฏิบัติได้ ยังไม่เข้าองค์ประกอบข้อนี้

กฎ ก.ร. ข้อ ๒ (๖) นี้ มีข้อยกเว้นว่าสามารถโต้แย้งคำสั่งผู้บังคับบัญชาได้ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ถ้าปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๒) เสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที

(๓) ให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น

(๔) แต่ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้เพื่อให้คำสั่งนั้นมีความรอบคอบ ชัดเจน และเป็นการคุ้มครองผู้รักษาประโยชน์ของทางราชการ

“ข้อ ๒ (๗) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้”

“อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ” หมายถึง ต้องอุทิศหรือสละเวลาทั้งหมดปฏิบัติราชการตามที่ทางราชการต้องการ รวมทั้งเวลานอกเหนือจากเวลาปฏิบัติราชการตามปกติในกรณีที่ทางราชการมีงานเร่งด่วนที่จำเป็นต้องใช้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลา

“ละทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ซึ่งได้แก่การไม่มายังสถานที่ราชการเพื่อปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ปฏิบัติ รวมทั้งการมายังสถานที่ราชการแล้วไม่อยู่ปฏิบัติงาน ละทิ้งไปไม่อยู่ในสถานที่ที่ควรอยู่

“ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง มาอยู่ในสถานที่ราชการ แต่ไม่สนใจเป็นธุระ ไม่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ปล่อยให้งานคั่งค้าง

“ข้อ ๒ (๘) ต้องรักษาความลับของทางราชการ”

“ความลับ” หมายถึง เรื่องราวที่ไม่พึงเปิดเผย

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดชั้นความลับของทางราชการไว้ ๓ ชั้น คือ ลับที่สุด (Top Secret)[๑๑] ลับมาก (Secret)[๑๒] และลับ (Confidential)[๑๓]

ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดได้ทราบความลับของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นการทราบมาโดยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หรือโดยทางอื่นใด และไม่ว่าผู้นั้นจะมีหรือไม่มีหน้าที่ราชการเกี่ยวกับเรื่องนั้นก็ตาม ผู้นั้นต้องรักษาความลับนั้นไว้โดยไม่เปิดเผยให้ผู้ไม่มีหน้าที่ได้ทราบ

"ข้อ ๒ (๙) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ"

การจะเป็นความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้ต้องเป็นการ

(๑) ไม่รักษาความสุภาพเรียบร้อยระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๒) ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๓) ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติราชการ

ผู้ร่วมปฏิบัติงาน หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และมีหมายความรวมถึงข้าราชการอื่นที่ต้องติดต่อประสานงานราชการด้วย

"ข้อ ๒ (๑๐) ต้องต้อนรับ และให้ความสะดวกแก่สมาชิกรัฐสภาและประชาชนผู้ติดต่อราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย"

การจะเป็นความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้ต้องเป็นการ

(๑) ไม่ต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวกแก่สมาชิกรัฐสภาและประชาชน

(๒) กระทำแก่สมาชิกรัฐสภา คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือกระทำแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ความหมายของคำว่า "ประชาชน" นอกจากจะมีความหมายว่าประชาชนทั่วไปแล้ว ยังให้หมายความรวมถึงผู้ปฏิบัติงานให้แก่สมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมาธิการด้วย

เนื่องจากลักษณะการปฏิบัติงานของข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ต้องปฏิบัติงานบริการแก่สมาชิกรัฐสภาโดยตรง จึงต้องกำหนดข้อปฏิบัติที่ต้องปฏิบัติต่อสมาชิกรัฐสภาไว้แตกต่างจากวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ จึงกำหนดข้อปฏิบัติต่อสมาชิกและประชาชนที่มาติดต่อไว้ในข้อเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติต่อสมาชิกรัฐสภาและประชาชนต้องปฏิบัติอย่างเดียวกัน

การต้อนรับและให้ความสะดวกนั้น ได้ขยายความไว้ตอนท้ายความว่า "ต้องไม่ชักช้าและด้วยความสุภาพเรียบร้อย" จึงถือว่ามีความหมายครอบคลุมความว่า "ให้ความเป็นธรรม" ซึ่งหมายถึง การให้บริการตามลำดับก่อนหลังอยู่แล้ว จึงไม่ได้กำหนดไว้ทำนองเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ และสำหรับถ้อยคำว่า

---

[๑๑] ข้อ ๑๓ ลับที่สุด หมายความถึง ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรงที่สุด

[๑๒] ข้อ ๑๔ ลับมาก หมายความถึง ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรง

[๑๓] ข้อ ๑๕ ลับ หมายความถึง ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ

“ให้การสงเคราะห์” เนื่องจากการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เกี่ยวกับงานประชุมและบริการอื่น ๆ ที่ต้องบริการตลอดระยะเวลาประชุม ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการปฏิบัติราชการโดยปกติและไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ทำนองเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญอีก

“ข้อ ๒ (๑๑) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ”

กำหนดไว้เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งต้องปฏิบัติราชการกับสมาชิกรัฐสภาวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ปฏิบัติราชการได้สำเร็จลงด้วยดี ไม่หวั่นไหวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และไม่ฝักใฝ่ต่อการเมือง

“ข้อ ๒ (๑๒) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว”

ความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้ มีแนวทางในการพิจารณาว่าการกระทำใดจะถือเป็นความผิดฐานประพฤติชั่ว ดังนี้

(๑) เกียรติของข้าราชการรัฐสภาสามัญ กล่าวคือ จะพิจารณาว่าเป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือไม่

(๒) ความรู้สึกของสังคม คือ พิจารณาว่าเป็นการกระทำที่ทำให้สังคมรู้สึกรังเกียจหรือไม่ โดยพิจารณาจากความรู้สึกของประชาชนหรือของข้าราชการทั่วไป ความรู้สึกของสังคมนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยได้

(๓) เจตนาในการกระทำ (มีจิตสำนึกในการกระทำ) พิจารณาเจตนาที่แท้จริงในการกระทำว่าเป็นการกระทำที่เกิดจากความชั่วในจิตใจหรือไม่

“ข้อ ๓ ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละข้อ ดังนี้

ข้อ ๓ (๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย”

ความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้มีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) มีการรายงาน การรายงาน หมายถึง การบอกเรื่องราวที่ไปทำ ไปรู้ หรือไปเห็นมา อาจเป็นการรายงานด้วยวาจา หรือหนังสือ หรือวิธีอื่นใด และจะเป็นการรายงานเพื่อพิจารณา วินิจฉัย ขออนุญาต ขออนุมัติ หรือเพื่อทราบ ก็เป็นการรายงานทั้งสิ้น

(๒) รายงานเป็นเท็จ คือ รายงานที่ไม่เป็นความจริง และผู้รายงานรู้อยู่แล้วว่ารายงานนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไม่เป็นความจริง นอกจากนี้การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้ง ก็ถือว่าเป็นการรายงานเท็จอีกด้วย

อย่างไรจะถือว่าเป็นการรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้งเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ของการรายงานประกอบกับข้อความที่ปกปิดไว้นั้น เช่น ถ้าแจ้งข้อความนั้นไว้ในรายงานด้วยแล้ว อาจจะทำให้ผลการพิจาณาของผู้บังคับบัญชาเปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น

(๓) รายงานต่อผู้บังคับบัญชา คือ เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ซึ่งได้กล่าวมาแล้วใน ข้อ ๒ (๖)

"ข้อ ๓ (๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วครั้งคราว"

ความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้มีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) มีหน้าที่ราชการ

(๒) การปฏิบัติราชการนั้นเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

แต่มีข้อยกเว้น กรณีที่การปฏิบัติราชการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน แต่ไม่เป็นความผิดวินัยตามมาตรานี้จะต้องเข้าลักษณะกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

(๑) ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ

(๒) ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วครั้งคราว

"ข้อ ๓ (๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น"

ความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้ คือ ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการกระทำการหาผลประโยชน์ ไม่ว่าจะกระทำเองหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ

"ข้อ ๓ (๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ"

ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หมายถึง ไม่รอบคอบ ขาดความระมัดระวัง พลั้งเผลอหลงลืม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือในเรื่องที่มีหน้าที่ราชการ จะต้องปฏิบัติโดยไม่มีเจตนาที่จะให้เกิดความเสียหาย การประมาทเลินเล่อนี้มีได้ทั้งลักษณะที่เป็นการกระทำและละเว้นการกระทำ และเป็นความผิดวินัยทั้งร้ายแรงและไม่ร้ายแรง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผลของความเสียหายที่ทางราชการได้รับ

ทั้งนี้ กำหนดเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญจะต้องใช้ความระมัดระวังซึ่งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบนั้น จะต้องมีตามระดับตำแหน่งของตนสำหรับพฤติการณ์นั้น เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ทางราชการ

"ข้อ ๓ (๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน"

องค์ประกอบของความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้ คือ

(๑) กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์

หมายถึง ต้องเป็นเรื่องการหาผลประโยชน์โดยกระทำด้วยตนเอง หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ

(๒) อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๒.๑) อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม

ข้อนี้เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ราชการที่กระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นว่า มีอำนาจหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นอย่างไร และเป็นการหาผลประโยชน์ในเรื่องที่ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการก็ย่อมทำให้บุคคลทั่วไปรู้สึกได้ว่าผู้นั้นอาจกระทำไปโดยไม่เที่ยงธรรม ลำเอียงหรือเข้าข้างตนเองหรือผู้ที่ตนยอมให้กระทำการหาผลประโยชน์ได้ ก็ต้องด้วยองค์ประกอบข้อนี้ โดยไม่จำต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้เกิดความไม่เที่ยงธรรม หรือปฏิบัติโดยความลำเอียงเกิดขึ้นแล้ว

(๒.๒) อาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ หมายถึง ฐานะที่ได้รับการสรรเสริญตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการต่าง ๆ อยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับฐานะที่ควรได้รับการยกย่องสรรเสริญ หรือเคารพนับถือเลื่อมใสศรัทธาในหน้าที่ราชการและวงสังคมทั่วไป ตามตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งแต่ละตำแหน่งหน้าที่อาจอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันได้[๑๔]

การที่จะพิจารณาว่า การหาผลประโยชน์ใดอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหรือไม่ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญที่กระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นว่าดำรงอยู่ในฐานะอย่างไรเป็นราย ๆ ไป และตามความรู้สึกของสังคมในวงการทั่วไป ตลอดจนวงราชการเองว่ามีความรู้สึกรังเกียจต่อการที่ข้าราชการผู้มีตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้น ๆ กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นหรือไม่

“ข้อ ๓ (๖) ต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง”

กฎ ก.ร. ข้อนี้ มีความมุ่งหมายให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญวางตัวเป็นกลางทางการเมือง เพื่อจะได้ปฏิบัติงานของราชการได้สำเร็จลงด้วยดี ไม่หวั่นไหวกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และสามารถเข้ากับพรรคการเมืองพรรคต่าง ๆ ได้ทุกพรรคการเมืองโดยไม่เกิดอุปสรรคอันจะทำให้ราชการได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งต้องปฏิบัติงานร่วมกับสมาชิกรัฐสภายิ่งต้องมีความระมัดระวังไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามนี้เป็นพิเศษ

“ข้อ ๓ (๗) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท”

กำหนดห้ามข้าราชการรัฐสภาสามัญดำรงตำแหน่งในลักษณะที่ต้องเข้าไปบริหารจัดการห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เพื่อมิให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญใช้เวลาราชการไปประกอบธุรกิจ จึงห้ามดำรงตำแหน่ง

---

[๑๔] สำนักงานข้าราชการพลเรือน, **คู่มือการดำเนินการทางวินัย**, พฤศจิกายน ๒๕๔๙, น. ๓๗.

ที่มีหน้าที่จัดการงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ซึ่งอาจเป็นตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันด้วย และไม่ห้ามในกรณีมีตำแหน่งในมูลนิธิ

การพิจารณาว่าตำแหน่งใดมีลักษณะงานคล้ายคลึงกันกับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไป ว่าตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เช่น กรรมการผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการ มีลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันกับกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือไม่ ถ้าคล้ายคลึงกันก็ย่อมต้องห้าม และที่บัญญัติเช่นนี้ก็เพื่อเป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงกฎหมายด้วยการใช้ชื่อให้ผิดเพี้ยนหรือแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่ลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท หรือเป็นผู้มีหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน โดยมิได้เข้าไปจัดการงานในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนไม่เป็นการต้องห้ามตามข้อนี้

“ข้อ ๓ (๘) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ”

ข้อนี้เป็นข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญประพฤติปฏิบัติต่อข้าราชการด้วยกัน คือ ไม่กระทำการใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่ความสงบเรียบร้อย ความร่วมมือร่วมใจและประสานงานกัน ยังผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

“ข้อ ๓ (๙) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔” กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

“ข้อ ๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำการประการใดประการหนึ่งดังต่อไปนี้ต่อข้าราชการด้วยกันหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหรือนอกสถานที่ราชการ โดยผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอมด้วยต่อการกระทำนั้น หรือทำให้ผู้ถูกกระทำเดือดร้อนรำคาญ ถือว่าเป็นการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามข้อ ๓ (๙)

(๑) กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะล่อไปในทางเพศ เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น

(๒) กระทำการด้วยวาจาที่ล่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พูดหยอกล้อ พูดหยาบคาย เป็นต้น

(๓) กระทำการด้วยอากัปกิริยาที่ล่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณ หรือสัญลักษณ์ใด ๆ เป็นต้น

(๔) การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ล่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามกอนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น

(๕) การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ล่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์หรือเดือดร้อนรำคาญ”

ความผิดวินัยตามกฎ ก.ร. ข้อ ๔ นี้ เป็นหลักการเดียวกับ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓[๑๕] โดยลักษณะของการล่วงละเมิดทางเพศตามกฎ ก.ร. ข้อ ๔ คือ เป็นการกระทำตามข้อใดข้อหนึ่งตาม (๑) – (๕)

การล่วงละเมิดและคุกคามทางเพศ เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งเป็นการละเมิดสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของบุคคล ปัญหาการล่วงละเมิดและการคุกคามทางเพศในหน่วยงานราชการไม่ว่าจะเป็นการกระทำระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือระหว่างข้าราชการด้วยกันมักปรากฏการร้องเรียนพฤติกรรมในทางเพศที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการอยู่เสมอ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๑ จนถึง พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้บัญญัติให้การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศเป็นความผิดวินัยไว้โดยเฉพาะแต่อย่างใด แต่เมื่อมีผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้มักจะถูกจัดเป็นความผิดฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว[๑๖]

ความหมายและลักษณะของการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

กฎหมายไทยยังไม่มีการให้นิยามของ “การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ” ไว้โดยตรงแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาจากกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ จะเห็นได้ว่าเป็นการมุ่งบัญญัติถึง “ลักษณะของการกระทำ” ที่เข้าข่ายเป็นความผิดไว้อย่างกว้าง มิได้ให้นิยามแก่ถ้อยคำแต่อย่างใด เนื่องจากหากบัญญัตินิยามของคำดังกล่าวไว้ชัดเจนตายตัวอาจทำให้ไม่สามารถปรับใช้กฎในทางปฏิบัติได้ยืดหยุ่นเท่าที่ควร เมื่อคำนึงถึงข้อที่ว่าการกระทำผิดกรณีนี้ต้องดูจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แวดล้อมเป็นกรณี ๆ ไปเป็นสำคัญด้วย[๑๗] แต่ก็ได้มีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จึงพอจะกล่าวถึงนิยามอย่างกว้างของ “การล่วงละเมิดทางเพศ” และ “การคุกคามทางเพศ” ได้ ดังนี้

“ล่วงละเมิดทางเพศ”[๑๘] หมายความว่า พฤติกรรมการล่วงเกินส่อไปในทางเพศอันไม่พึงประสงค์หรือไม่พึงปรารถนา หรือพฤติกรรมที่แสดงอาการเกินสมควรต่อผู้อื่น โดยล่วงจารีตประเพณีหรือจรรยามารยาท เพื่อให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับการสัมผัสทางกายหรือได้รับการสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์หรือความแตกต่างระหว่างเพศ รวมถึงพฤติกรรมอื่นซึ่งเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์หรือความแตกต่างระหว่างเพศ ที่ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรีของบุคคลในการทำงาน ไม่ว่าจะแสดงออกทางกาย วาจา หรือท่าทาง โดยผู้กระทำมุ่งหมายที่จะเอาเปรียบ แสวงหาประโยชน์ หรือสนองกามารมณ์แห่งตน และผู้ถูกกระทำไม่ยินยอมให้กระทำหรือจำยอมให้กระทำด้วยความไม่เต็มใจหรือไม่พอใจต่อการกระทำนั้น

---

[๑๕] ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓

[๑๖] สำนักงาน ก.พ. , **คำอธิบายกฎ ก.พ. และระเบียบ ก.พ. ที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ. , ๒๕๕๖), น. ๒.

[๑๗] เพิ่งอ้าง, น. ๖.

[๑๘] พนิดา โรจน์รัตนชัย, “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในหน่วยงานราชการ”, (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, ๒๕๕๓), น. ๓๓.

“การคุกคามทางเพศ”[๑๙] หมายความว่า การกระทำหรือการเรียกร้องใด ๆ ทางเพศอันไม่เป็นที่พึงประสงค์หรือไม่พึงปรารถนา ไม่ว่าจะกระทำโดยทางกาย วาจา หรืออากัปกิริยาท่าทางอย่างใด ๆ

ลักษณะของการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศอาจกระทำได้โดยทางกาย ทางวาจา หรืออากัปกิริยาท่าทาง

การกระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศที่จะถือเป็นความผิดวินัยอาจเกิดขึ้นในสถานที่ทำงานหรือนอกสถานที่ทำงานก็ได้ เช่น การเดินทางไปสัมมนา ดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ

ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศอาจเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการด้วยกัน จึงจะเป็นความผิดวินัยในกรณีนี้

ไม่แบ่งแยกว่ากระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศต้องเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นระหว่างเพศที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพศเดียวกันกระทำต่อกันก็ได้

อนึ่ง หากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกับการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ แต่มีความร้ายแรงเกินกว่าพฤติการณ์ตามข้อ ๔ นี้ อาจถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่บัญญัติไว้ในข้อ ๖ (๔) “กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง” หรือข้อ ๖ (๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

มีข้อสังเกตว่า ข้าราชการรัฐสภาสามัญที่เป็นผู้กระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศจะต้องกระทำประการหนึ่งประการใดใน ๕ ประการ ต่อข้าราชการด้วยกันหรือผู้ร่วมปฏิบัติงานเท่านั้น หากทำกับประชาชนทั่วไปหรือผู้มาติดต่อราชการ จะไม่เป็นความผิดวินัยฐานกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามข้อ ๔ นี้ แต่จะเป็นความผิดวินัยฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามข้อ ๒ (๑๒) หรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖ (๔) สำหรับการกระทำต่อผู้ร่วมปฏิบัติงานคือการกระทำต่อบุคคลต่าง ๆ เช่น พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ นักศึกษาที่มาฝึกงาน เป็นต้น อีกทั้งกฎ ก.ร. ข้อนี้ไม่ได้กำหนดว่าผู้ถูกกระทำจะต้องเป็นเพศใด ดังนั้น หากข้าราชการรัฐสภาสามัญหญิงกระทำต่อชาย หรือข้าราชการรัฐสภาสามัญชายกระทำต่อข้าราชการชายด้วยกันหากการกระทำนั้นมีลักษณะอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศแล้ว ก็มีความผิดฐานนี้ได้

นอกจากนี้ ข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศใน ๕ ลักษณะดังกล่าว ถ้าได้กระทำต่อข้าราชการหรือผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยการกระทำนั้นไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใดและผู้ที่ถูกกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำหรือทำให้ผู้ถูกกระทำเดือดร้อนรำคาญ ก็ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามข้อนี้แล้ว

---

[๑๙] สำนักงาน ก.พ. , เรื่องเดิม, น. ๗.

"ข้อ ๓ (๑๐) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม สมาชิกรัฐสภาและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ"

ข้อกำหนดข้อนี้เป็นข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญประพฤติปฏิบัติต่อสมาชิกรัฐสภาและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ โดยไม่ดูหมิ่น เหยียดหยามต่อบุคคลดังกล่าวผู้มาติดต่อราชการ

"ข้อ ๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย"

กฎ ก.ร. ข้อ ๕ นี้ เป็นการกำหนดว่าหากข้าราชการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ เป็นผู้กระทำผิดวินัย ต้องได้รับโทษทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๓

"ข้อ ๖ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง"

กฎ ก.ร. ข้อ ๖ นี้ ได้กำหนดการกระทำผิดวินัยในลักษณะต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละลักษณะ ดังนี้

"(๑) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต"

องค์ประกอบความผิดในข้อนี้มี ๓ ประการ คือ

(๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ ความหมายของหน้าที่ราชการให้ดูจากองค์ประกอบความผิดวินัยตาม ข้อ ๒ (๒) ซึ่งได้อธิบายไว้แล้ว

โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่รวมถึงการปฏิบัติในการใช้สิทธิขอเบิกจ่ายเงินที่ทางราชการให้สิทธิเบิกได้ เช่น เงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ หรือเงินสวัสดิการต่าง ๆ ส่วนละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติแต่ไม่ปฏิบัติหรืองดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่โดยจงใจหรือเจตนาไม่ปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นเรื่องพลั้งเผลอ หลงลืม หรือเข้าใจผิด

(๒) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ คือ ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามธรรมนองคลองธรรม กล่าวคือ ไม่เป็นไปตามทางที่ถูกที่ควร และหมายความรวมถึง การเรียกค่าตอบแทนโดยมิชอบในการปฏิบัติ หรือเพื่อจะปฏิบัติหน้าที่ราชการ แม้เนื้อหาการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นไปโดยถูกต้อง

(๓) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

โดยทุจริต หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น[๒๐] ประโยชน์ที่มิควรได้นี้ อาจเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่ไม่ใช่ทรัพย์สินก็ได้

กรณีที่จะเป็นความผิดตามข้อนี้ ต้องเป็นการกระทำในหน้าที่ราชการ ดังนั้น กรณีที่ข้าราชการทุจริตทำรายงานการเดินทางไปราชการเป็นเท็จ โดยเจตนาเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางโดยไม่มีสิทธิ

---

[๒๐] ประมวลกฎหมายอาญา

หรือเกินสิทธิที่จะเบิกได้ เป็นเรื่องการทุจริตในการใช้สิทธิโดยฉ้อโกงเงินของรัฐ ไม่ใช่ทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่เป็นความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ[๒๑] แต่เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

"(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง"

องค์ประกอบความผิดตามข้อนี้ มี ๓ ข้อ คือ

(๑) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไม่จำกัดเงื่อนเวลามากน้อย

(๒) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป ว่าพฤติการณ์ของการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น มีสาเหตุอย่างไร และเป็นสาเหตุที่มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำผิดหรือไม่ เหตุผลเกี่ยวกับธุระส่วนตัวโดยปกติแล้วไม่อาจรับฟังได้

(๓) เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หมายถึง ได้มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการอย่างร้ายแรง และความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุที่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

การพิจารณาว่าเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

(๑) <u>ความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือตีราคาเป็นเงินได้</u> คำนึงถึงความมากน้อยตามค่าของเงินเป็นสำคัญ เช่น เสียหาย ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เห็นได้ว่าเสียหายร้ายแรง ทั้งนี้ ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าจำนวนเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ใช้ดุลพินิจได้ตามควรแก่กรณี

(๒) <u>ความเสียหายที่ไม่อาจตีราคาเป็นเงินได้</u> เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ โดยคำนึงว่าเป็นกรณีที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพพจน์ส่วนรวมของทางราชการ หรือต่อการบริหารราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ เช่น เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีทำการรับจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการรับจ่าย บัญชีการเงินไม่ทำให้เป็นปัจจุบันเป็นเวลานาน ทำให้บัญชีและการเงินสับสนจนไม่อาจตรวจสอบได้ ไม่สามารถจะพิสูจน์ได้ว่าเงินของทางราชการได้ขาดหายไปหรือไม่ เช่นนี้ ถือว่าเป็นพฤติการณ์ที่ทำให้เสียหายแก่ระบบการเงินและบัญชีของทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นต้น

"(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ"

ความผิดตามกฎ ก.ร. ข้อนี้ มีองค์ประกอบความผิด ๒ ข้อ คือ

(๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน

หมายถึง การละทิ้งหน้าที่ราชการต่อเนื่องโดยไม่ได้มาหรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเลยติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน

การมาลงชื่อลงเวลาเพื่อที่จะให้เป็นหลักฐานว่าได้มาปฏิบัติราชการและละทิ้งหน้าที่ไปโดยไม่ได้ปฏิบัติราชการเลยทั้งวัน ถือได้ว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการเต็มวัน

---

[๒๑] ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) ธันวาคม ๒๕๐๖.

การนับวันละทิ้งหน้าที่ราชการในกรณีมีวันหยุดราชการอยู่ในช่วงกลางของเวลา ต้องนับวันหยุดราชการนั้นเป็นวันละทิ้งหน้าที่ติดต่อในคราวเดียวกันด้วย[๒๒] แต่ถ้าวันหยุดราชการอยู่ก่อนเวลาเริ่มละทิ้งหน้าที่ หรืออยู่ถัดเวลาสิ้นสุดที่ละทิ้งหน้าที่ไม่นับวันหยุดราชการนั้นเป็นวันละทิ้งหน้าที่ราชการ

(๒) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร มีหลักการพิจารณาดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น

โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ในการละทิ้งหน้าที่ว่ามีเจตนา หรือจงใจฝ่าฝืนระเบียบของทางราชการเกี่ยวกับการหยุดราชการหรือการลาหรือไม่ การละทิ้งหน้าที่เนื่องจากต้องหลบเจ้าหนี้ หรือหลบหนีคดีอาญา หรือหลบหนีศัตรูเนื่องจากคาดหมายว่าจะมีผู้ติดตามปองร้าย สาเหตุเหล่านี้เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่อาจนำมารับฟังเป็นเหตุอันสมควร

การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้ว เห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ถือว่าเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้ ตามกฎ ก.ร. ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๔๐)ฯ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ได้มีการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ได้ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนจากความว่า “ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร” เป็น “ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย” ดังนั้น กรณีที่จะเข้าหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จะต้องได้ความว่าข้าราชการผู้นั้นไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย

“(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง”

พฤติกรรมอันได้ชื่อว่า “ผู้ประพฤติชั่ว” เป็นการกล่าวไว้อย่างกว้าง เพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่อาจกล่าวเป็นกรณี ๆ ไว้อย่างชัดเจน และนอกจากนั้น พฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นความรู้สึกของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง จึงไม่ควรกำหนดกรณีความผิดไว้อย่างชัดเจนเป็นกรณี ๆ ไป อาจจะไม่ครอบคลุมทุกกรณี

องค์ประกอบความผิดฐานนี้เช่นเดียวกับความผิดฐานประพฤติชั่วตามข้อ ๒ (๑๒) แต่ความร้ายแรงแห่งกรณีมากกว่าถึงขนาดซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการอย่างร้ายแรง หรือสังคมรังเกียจอย่างร้ายแรงก็เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

---

[๒๒] หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๐๐๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ เรื่อง หารือปัญหาการนับวันละทิ้งหน้าที่ราชการ

ตัวอย่างความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เช่น กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้ออื่นนำมาปรับบทเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงได้ด้วย กรรมเดียวเป็นความผิดหลายบท เช่น ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงด้วย กรณีเล่นการพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาดพนันเอาทรัพย์สินกัน หมายถึงการพนันตามบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ ระวางโทษถึงปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ[๒๓] ซึ่งถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นต้น

“(๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายสมาชิกรัฐสภาหรือประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง”

องค์ประกอบความผิดจะเหมือนดังที่ได้กล่าวมาแล้วใน ข้อ ๓ (๑๐) แต่มีองค์ประกอบเพิ่มเติม คือ ต้องเป็นการดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายสมาชิกรัฐสภาหรือประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งต้องพิจารณาพฤติการณ์เป็นราย ๆ ไป

“(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

การได้รับโทษจำคุกตามข้อนี้ หมายความว่าคดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาให้จำคุกโดยไม่รอการลงโทษ หรือยกโทษจำคุก หรือเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษสถานอื่น และหมายความรวมถึงกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุก โดยอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย เนื่องจากจำเลยหลบหนีด้วย

“(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง”

ข้อนี้เป็นการกำหนดไว้สำหรับกรณีอื่น ๆ ซึ่งหากข้าราชการรัฐสภาสามัญไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง กฎ ก.ร. ข้อนี้ก็ได้กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วย เช่นกัน

---

[๒๓] หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๒๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การปราบปรามข้าราชการเล่นการพนันสลากกินรวบและการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

๒. การดำเนินการทางวินัยตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗

เดิมการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการรัฐสภาสามัญ เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีกฎ ก.ร. ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว เช่น กฎ ก.ร. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๙)ฯ ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน กฎ ก.ร. ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๔๐)ฯ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง กฎ ก.ร. ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑)ฯ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา และกฎ ก.ร. ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้น และเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่มีผลใช้บังคับ และได้กำหนดให้รวมการดำเนินการทางวินัยไว้ในกฎ ก.ร. ฉบับเดียวกัน ก.ร. จึงได้กำหนดให้มีกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๐ กำหนดให้หลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวน ในกรณีที่เป็นความผิดวินัยที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. มาตรา ๗๑ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. มาตรา ๗๖ กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. และมาตรา ๗๘ กำหนดให้เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ดังนั้น ก.ร. จึงได้ออกกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับดำเนินการทางวินัย

๒.๒ สาระสำคัญ

๒.๒.๑ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย

(๑) เหตุแห่งการเริ่มกระบวนการทางวินัย มี ๒ กรณี (ข้อ ๒)

(๑.๑) <u>กรณีมีการกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย</u> (ข้อ ๓) ต้องทำเป็นหนังสือ ดังนี้

- ระบุชื่อของผู้กล่าวหา และลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา
- ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่เพียงพอให้ทราบว่าเป็นการกล่าวหาข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใด
- ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งการกระทำที่มีการกล่าวหาเพียงพอที่จะเข้าใจได้ หรือแสดงพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

ในกรณีที่เป็นการกล่าวหาด้วยวาจา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับฟังการกล่าวหาจัดให้มีการทำบันทึกคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง และให้ผู้กล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(๑.๒) <u>กรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย</u> (ข้อ ๔)

- มีการกล่าวหาที่ไม่ได้ระบุชื่อผู้กล่าวหา ไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา แต่ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏนั้นเพียงพอที่จะทราบว่ากล่าวหาข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใด และข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์นั้นเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ หรือ

- มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นที่น่าสงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

(๒) การพิจารณาดำเนินการ (ข้อ ๒)

ให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ทราบโดยเร็ว เพื่อพิจารณาดำเนินการ โดยให้ทำเป็นหนังสืออย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๒.๑) ชื่อผู้กล่าวหา (ถ้ามี)

(๒.๒) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๒.๓) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย

(๒.๔) พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มี

โดยการรายงานตามหมวดนี้ เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๖๕ และถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ผู้ใดละเลยไม่รายงานหรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ แล้วแต่กรณีกระทำผิดวินัยด้วย

๒.๒.๒ การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๒

เหตุในการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๒ มี ๒ กรณี (ข้อ ๕)

(๑) เมื่อได้รับรายงานจากผู้บังคับบัญชาตามหมวด ๑ ว่ามีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย

(๒) ความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ว่ามีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย

การพิจารณาดำเนินการ

ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (ข้อ ๕)

(๑) พิจารณาเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลความผิดทางวินัยหรือไม่ หรือ

(๒) สืบสวนหรือสั่งให้สืบสวน และพิจารณาว่ามีมูลความผิดทางวินัยหรือไม่ (อาจสืบสวนเองหรือให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องสืบสวนแล้วรายงานก็ได้)

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ รับรายงานแล้ว จะต้องรีบพิจารณาเบื้องต้น หรือรีบสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นแล้วแต่กรณีว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ตามมาตรา ๖๖

ผลการพิจารณาดำเนินการของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒

(๑) เห็นว่ามีมูล (ข้อ ๖)

- มูลความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖๗) ให้ดำเนินการต่อในกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามหมวด ๓

- มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖๘) ให้ดำเนินการต่อในกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามหมวด ๔

(๒) เห็นว่าไม่มีมูลความผิดวินัย ให้ยุติเรื่อง (ข้อ ๖)

กรณีที่ถือว่าไม่มีมูล อาจเป็นกรณีดังต่อไปนี้ (ข้อ ๗)

- ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอให้ทราบว่าเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย

- ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจได้ว่ามีการกระทำผิดวินัย หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

- พฤติการณ์แห่งการกระทำที่ปรากฏนั้นไม่เป็นความผิดทางวินัย

๒.๒.๓ การดำเนินการกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (มาตรา ๖๗)

เหตุในการดำเนินการ ปรากฏผลการสืบสวนหรือพิจารณาว่ามีมูลความผิดวินัย (ข้อ ๘)

การพิจารณาดำเนินการ (ข้อ ๙)

กรณีไม่มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑)

(๑) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๒) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

(๓) ระยะเวลาดำเนินการ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่เห็นว่ามีมูลความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ขอขยายเวลาได้ตามความจำเป็นโดยให้แสดงเหตุผลไว้ด้วย) (ข้อ ๙)

(๔) การพิจารณาสั่งหรือดำเนินการ

- ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง โดยให้ทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๔

- ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๗๑ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๓ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๕

- ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษจะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๗๑ ก็ได้ โดยทำเป็นคำสั่งงดโทษตามข้อ ๖๗

- ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการในกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามหมวด ๔ ต่อไป

กรณีมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔)

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (นำเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและการคัดค้านกรรมการสอบสวน กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสี่ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๙ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖)

(๒) คณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ รับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา แล้วเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) ระยะเวลาดำเนินการ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง (ขอขยายเวลาได้ตามความจำเป็นโดยให้แสดงเหตุผลไว้ด้วย) (ข้อ ๑๓)

การพิจารณาสั่งหรือดำเนินการ

กรณีเห็นว่ารายงานการสอบสวนหรือสำนวนการสอบสวนยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

กรณีเห็นว่ารายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนครบถ้วนถูกต้องแล้ว

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง โดยให้ทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๔

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๗๑ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๓ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๕

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๗๑ ก็ได้ โดยทำเป็นคำสั่งงดโทษตามข้อ ๖๗

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ ต่อไป

๒.๒.๔ การดำเนินการกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา ๖๘)

เหตุในการดำเนินการ ปรากฏผลการสืบสวนหรือพิจารณาว่ามีมูลความผิดวินัย (ข้อ ๑๕)

ในกรณีที่เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการใหม่ โดยส่วนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงจะนำมาใช้ในการสอบสวนนี้หรือไม่เพียงใด ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการสอบสวนที่จะแต่งตั้งขึ้นใหม่นี้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ไม่ใช้อำนาจในการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ในระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการได้เอง (มาตรา ๗๒ วรรคสอง)

การพิจารณาดำเนินการ

แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๑) ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

- ส่วนราชการเดียวกัน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๑๖)

- ส่วนราชการเดียวกัน แต่ตำแหน่งต่างกัน (ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับตำแหน่งประเภทและระดับอื่น) ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๖๙ (๑))

- ต่างส่วนราชการกัน และตำแหน่งระดับเดียวกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกัน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ทำความตกลงกันเพื่อกำหนดตัวผู้ที่จะแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๖๙ (๒) และข้อ ๑๖)

โดยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้น แต่ละส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะต้องมีคำสั่งแต่งตั้งแยกกัน แต่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทั้งสองต้องทำความตกลงกันเพื่อกำหนดตัวบุคคลชุดเดียวกันเป็นคณะกรรมการสอบสวน *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๗)*

- ต่างส่วนราชการกัน และตำแหน่งต่างกัน (ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับตำแหน่งประเภทและระดับอื่น) ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๖๙ (๒))

(๒) องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙)

- ต้องแต่งตั้งจากข้าราชการรัฐสภาสามัญ ประกอบด้วย ๑) ประธานกรรมการ ๑ คน ๒) กรรมการอื่นอีกอย่างน้อย ๒ คน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ *(กรรมการอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นนิติกรหรือมีปริญญาทางกฎหมายหรือได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยหรือมีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย)*

- กรณีมีเหตุผลความจำเป็น จะแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองก็ได้

- คำสั่งแต่งตั้งต้องระบุชื่อและตำแหน่ง ประเภทและระดับตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาเรื่องที่กล่าวหา ส่วนประธานกรรมการและกรรมการสอบสวน นั้น ให้ระบุเพียงชื่อของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเท่านั้น แต่ในการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้น จะต้องแจ้งตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและตรวจสอบได้ว่าตำแหน่งประธานกรรมการสอบสวนขณะแต่งตั้งนั้นไม่ต่ำกว่าตำแหน่งและระดับตามที่ ก.ร. กำหนดไว้

การกำหนดตำแหน่งของประธานกรรมการให้ดำรงตำแหน่งตามที่ ก.ร. กำหนด ให้พิจารณาในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อรองรับในกรณีที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนแล้วประธานกรรมการมีการเปลี่ยนตำแหน่งซึ่งอาจทำให้ตำแหน่งประธานกรรมการไม่เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด เพื่อให้การสอบสวนที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการไม่เสียไป *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)*

- การเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ทำเป็นคำสั่ง

ในการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ แม้จะตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอย่างเดียวและไม่มีฐานะเป็นกรรมการสอบสวน แต่ก็ต้องมีการออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนด้วย ตามข้อ ๑๘ และต้องดำเนินการออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนตามแบบ วน ๐๒ ด้วย *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๗)*

(๓) หลักทั่วไปในการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๖๐)

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม เว้นแต่ในการสอบปากคำตามข้อ ๓๗ และการประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นตามข้อ ๕๑ จะดำเนินการโดยกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสองคนก็ได้

การแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว (ข้อ ๒๐ (๑))

- ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบ (ถ้าไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุพร้อมพยานรู้เห็น) และมอบสำเนาคำสั่งให้ ๑ ฉบับ

- ถ้าแจ้งโดยตรงไม่ได้ หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏหลักฐานของทางราชการ (ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบ ๑๕ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ)

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ประธานกรรมการโดยเร็วเพื่อเก็บไว้ในสำนวน และส่งสำเนาให้กรรมการสอบสวนทราบเป็นรายบุคคล (ข้อ ๒๐ (๒))

(๓) ส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการ (ข้อ ๒๐ (๓))

<u>การคัดค้านกรรมการสอบสวน</u> (ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔)

(๑) กรรมการสอบสวนอาจถูกคัดค้านได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- เป็นผู้กล่าวหาตามข้อ ๓
- เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓
- เป็นญาติของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓ คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น
- เป็นผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหาหรือกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา
- เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำผิดตามเรื่องที่กล่าวหา
- เป็นผู้มีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม

(๒) การดำเนินการคัดค้าน (ข้อ ๒๒)

- ทำเป็นหนังสือโดยแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามที่กำหนด
- ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๗ วันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือนับแต่วันที่ทราบว่ามีเหตุคัดค้าน
- ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาหนังสือคัดค้านว่าเป็นไปตามรูปแบบการคัดค้านหรือไม่

ถ้าเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไข ให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบและให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อและวันที่ที่ได้รับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน (ในระหว่างนี้ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น)

ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ โดยไม่ต้องส่งสำเนาหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสอบสวนแต่อย่างใด *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)*

(๓) ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเนื้อหาของคำคัดค้าน (ข้อ ๒๓)

เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรับฟังคำคัดค้านแล้ว เห็นว่า

- คำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่ในการเป็นกรรมการสอบสวน (จะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านก็ได้ แต่ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่า ๓ คนให้แต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน)

- คำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้าน และมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้าน ผู้ถูกคัดค้าน และประธานกรรมการทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ทั้งนี้ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาและสั่งการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในกำหนด ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนแทนต่อไป

(๔) กรณีกรรมการสอบสวนเห็นว่าตนมีกรณีอาจถูกคัดค้านได้ (ข้อ ๒๔)

- ให้แจ้งผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบ

- ให้นำการพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๓ มาใช้บังคับ

<u>การดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน</u>

(๑) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๗๔ และข้อ ๒๕)

ให้กรรมการสอบสวนในกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

- เรียกให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วนบริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

- เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

- ให้มีหน้าที่สอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ร. นี้

- ให้รวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา และจัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้ง

- เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน

(๒) ระยะเวลาการสอบสวน (ข้อ ๕๓)

- ให้คณะกรรมการสอบสวนสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก

- กรณีมีเหตุผลและความจำเป็น ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนด ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาสอบสวนตามความจำเป็น ได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน และติดตามเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วด้วย *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีการอภิปรายกรณีการขอขยายเวลาการสอบสวน มี อ.ก.ร. บางท่านเสนอให้เพิ่มเวลาเป็นครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน เช่นเดียวกับกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่เนื่องจากกระบวนการในการขอขยายเวลาในการสอบสวนตามกฎ ก.พ. นั้นมีความแตกต่างกับส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยตามกฎ ก.พ. ถ้ามีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกิน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก กำหนดให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป แต่การขอขยายเวลาสอบสวนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามกฎ ก.ร. เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่อาจขยายได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยไม่จำกัดระยะเวลา ไม่จำกัดครั้ง และไม่จำต้องรายงานต่อ ก.ร. จึงเห็นควรให้กำหนดระยะเวลาไว้ ๓๐ วันตามร่างที่เสนอ)*

(๓) การจัดประชุมครั้งแรก (ข้อ ๒๖)

- ให้จัดการประชุมครั้งแรกภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้าไม่อาจจัดได้ให้รายงานเหตุผลและความจำเป็นต่อผู้สั่งแต่งตั้ง

- ให้คณะกรรมการกำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน

(๔) การดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อได้วางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้ (ข้อ ๒๗)

(๔.๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔.๑.๑) รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวน ไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหา/ผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น (ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง)

(๔.๑.๒) ถ้ามีข้อเท็จจริงใดที่กล่าวอ้างหรือพาดพิงถึงบุคคล/เอกสาร/วัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการรวบรวมให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มา ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย (ข้อ ๒๘ วรรคสอง)

(๔.๑.๓) การสืบพยานบุคคล (ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน)

(๔.๑.๔) ให้สอบปากคำคราวละ ๑ คน (ข้อ ๒๙ วรรคหนึ่ง)

(๔.๑.๕) ต้องแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย (ข้อ ๒๙ วรรคหนึ่ง)

(๔.๑.๖) ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (แต่ถ้ากึ่งหนึ่งมีมากกว่า ๓ คน ต้องมีไม่น้อยกว่า ๓ คนก็ได้) (ข้อ ๒๙ วรรคสอง)

(๔.๑.๗) ต้องทำบันทึกถ้อยคำ แล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้อ่านเอง แล้วให้ลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐาน ถ้าไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกถ้อยคำ และถ้าไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ข้อ ๓๐)

(๔.๑.๘) ห้ามบุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ (ข้อ ๒๕) เว้นแต่ บุคคลดังต่อไปนี้ (ข้อ ๓๑)

- บุคคลซึ่งกรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือ
- เป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งผู้ถูกกล่าวหาขอนำเข้ามาในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำเห็นสมควร

สิทธิในการนำบุคคลอื่น ทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการสอบปากคำนี้ เป็นสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น พยานบุคคลที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกมาให้ถ้อยคำไม่มีสิทธิในการนำบุคคลอื่น ทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการให้ถ้อยคำแต่อย่างใด โดยสิทธิดังกล่าวเป็นไปทำนองเดียวกับมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่บัญญัติว่า “ในการพิจารณาทางปกครองที่คู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่ คู่กรณีมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้” แต่ทั้งนี้ผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้นำบุคคลดังกล่าวเข้ามาในการสอบปากคำได้ตามจำนวนที่กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำเห็นสมควรเท่านั้น และในขณะเดียวกันกรรมการสอบสวนจะตัดสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๓๑ โดยไม่อนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหานำบุคคลอื่น ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งผู้ถูกกล่าวหาขอนำเข้ามาในการสอบปากคำไม่ได้ *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันอังคารที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)*

(๔.๑.๙) ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำอย่างใด (ข้อ ๓๒)

(๔.๑.๑๐) ในการสอบสวนให้ถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด โดยจะถามไปในคราวเดียวกันกับการเรียกมารับทราบข้อกล่าวหาก็ได้ (ข้อ ๔๔) และถ้าผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาใด ให้บันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้นไว้เป็นหนังสือ และคณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในข้อกล่าวหานั้นก็ได้ (ข้อ ๔๕)

(๔.๑.๑๑) การสืบพยานเอกสารและพยานวัตถุ

- การนำเอกสาร/วัตถุ มาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้จัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด (ข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง)

- การนำสืบพยานเอกสาร ให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้ (ข้อ ๓๓ วรรคสอง)/แต่ถ้าต้นฉบับสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยประการอื่น จะให้นำสำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้ (ข้อ ๓๓ วรรคสาม)

- กรณีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา ถ้าเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นประจักษ์ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามข้อกล่าวหา จะนำเอาคำพิพากษานั้นมาเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานอื่นก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ทราบด้วย (ข้อ ๓๘)

(๔.๑.๑๒) การเรียกพยานมาสืบ

- เมื่อคณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานแต่ไม่มา/มาแต่ไม่ชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือคณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกมาได้ภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันและในรายงานการสอบสวนด้วย (ข้อ ๓๔)

- กรณีคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวมพยานเอกสาร/วัตถุใด จะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็นหรือพยานหลักฐานนั้นมิใช่สาระสำคัญ จะงดการสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันและในรายงานการสอบสวนด้วย (ข้อ ๓๕)

- กรณีการสอบสวน/รวบรวมพยานหลักฐานต่างท้องที่ ให้รายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการในท้องที่นั้นสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นและข้อสำคัญที่ต้องสอบสวนไปให้ (ข้อ ๓๖)

(๔.๒) การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๔.๒.๑) การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

- ให้ทำเป็นบันทึกเป็นสองฉบับ มีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการและกรรมการอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้น โดยระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยในกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยจะระบุชื่อพยานด้วยหรือไม่ก็ได้ รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (ข้อ ๓๙)

- ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (ข้อ ๔๐ วรรคหนึ่ง)

<u>กรณีผู้ถูกกล่าวหามาพบ</u> (ข้อ ๔๐ วรรคสอง และวรรคสาม และข้อ ๔๑)

- ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหาแล้วมอบบันทึกให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับ และอีก ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน

ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น (ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว) และให้มอบบันทึกนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับ และอีก ๑ ฉบับเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน (ถ้าไม่ยอมรับบันทึก ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ)

- เมื่อได้แจ้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบแล้ว ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในวันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวน หรือแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้ (กรณีแจ้งทางไปรษณีย์ ถือว่าได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ส่งไปรษณีย์)

- ในการสอบสวนให้ถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด โดยจะถามไปในคราวเดียวกันกับการเรียกมารับทราบข้อกล่าวหาก็ได้ (ข้อ ๔๔) และถ้าผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาใด ให้บันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้นไว้เป็นหนังสือ และคณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในข้อกล่าวหานั้นก็ได้ (ข้อ ๔๕)

<u>กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบ</u> (ข้อ ๔๒)

- ให้ส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาจำนวน ๑ ฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ (ถือว่าได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้ส่งไปรษณีย์)

- คณะกรรมการสอบสวนจะส่งหนังสือกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด ไปพร้อมกับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่งก็ได้

(๔.๒.๒) การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเพิ่มเติม (ข้อ ๔๗)

- กรณีปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนแล้ว

- คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า

● พยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้น<u>มีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา</u> ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นไม่มีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ก็ไม่จำต้องแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแต่อย่างใด *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)*

● พยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นมีผลทำให้<u>ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา</u> ให้กำหนดข้อกล่าวหาใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติม แล้วแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๔.๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

(๔.๓.๑) การแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

<u>กรณีผู้ถูกกล่าวหามาพบ</u>

เมื่อได้แจ้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบแล้ว ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในวันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวน หรือแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้ (กรณีแจ้งทางไปรษณีย์ ถือว่าได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้ส่งไปรษณีย์) (ข้อ ๔๑)

<u>กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบ</u>

คณะกรรมการสอบสวนจะส่งหนังสือกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด ไปพร้อมกับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาก็ได้ (ข้อ ๔๒ วรรคสอง)

(๔.๓.๒) กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามกำหนด

- ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่กำหนด โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีเหตุจำเป็น จะกำหนดวัน เวลา สถานที่ หรือวิธีการเสียใหม่เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมก็ได้ (ข้อ ๔๓)

- ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม (ข้อ ๔๖)

(๔.๔) <u>พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่มีการสอบสวน</u>

(๔.๔.๑) การพิจารณาทำความเห็นเบื้องต้น (ข้อ ๓๗)

- เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาทำความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ (ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด)

- ถ้าเห็นว่าไม่ได้กระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

แต่ถ้าเห็นว่าจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย รวมทั้งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๔.๔.๒) การพิจารณาทำความเห็น (ข้อ ๕๑)

- เมื่อได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหานำสืบแก้ข้อกล่าวหา และได้รวบรวมพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาได้แล้ว

- ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน (การประชุมต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด)

- การพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพิจารณามีมติในเรื่องที่สอบสวนให้ครบทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย

ต้องพิจารณาให้ได้ความด้วยว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้อใด ควรได้รับโทษสถานใด และมีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด

- กรณีที่เห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๘๓ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี ก็ให้ทำความเห็นเสนอไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย

- การพิจารณาในกรณีผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย (ข้อ ๔๘)

ถ้าเห็นว่ามีพยานหลักฐานที่ควรกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว

ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

- ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลในเรื่องอื่นด้วย ให้ยุติไม่ต้องดำเนินการเรื่องนั้น
- ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลในเรื่องอื่นด้วยให้ดำเนินการทางวินัยในเรื่องอื่นนั้นด้วย (ถ้าเรื่องอื่นนั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาในเรื่องอื่นนั้นก็ได้)

- การพิจารณาในกรณีการสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการอื่น เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือบุคคลอื่น (ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐)

- ถ้าพาดพิงไปถึงข้าราชการรัฐสภาสามัญ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น หรือบุคคลอื่น ว่ามีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้รายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว
- ในกรณีข้าราชการอื่นนั้นเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนผู้นั้น โดยจะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาก็ได้ (แต่ถ้าเป็นกรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีตำแหน่งต่างกันหรือต่างส่วนราชการกัน ก็ให้ส่งเรื่องไปยังผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ ดำเนินการต่อไป) โดยพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนในเรื่องที่สอบสวนเดิมคณะกรรมการสอบสวนจะใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบและให้โอกาสผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามกฎ ก.ร. นี้แล้ว

กรณีการแต่งตั้งตามมาตรา ๖๙ ให้ผู้แต่งตั้งเป็นดังนี้

- *ส่วนราชการเดียวกัน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๑๖)*
- *ส่วนราชการเดียวกัน แต่ตำแหน่งต่างกัน (ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับตำแหน่งประเภทและระดับอื่น) ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๖๙ (๑))*
- *ต่างส่วนราชการกัน และตำแหน่งระดับเดียวกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกัน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ทำความตกลงกันเพื่อกำหนดตัวผู้ที่จะแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๖๙ (๒) และข้อ ๑๖)*
- *ต่างส่วนราชการกัน และตำแหน่งต่างกัน (ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับตำแหน่งประเภทและระดับอื่น) ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรา ๖๙ (๒))*

- ในกรณีข้าราชการอื่นนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นหรือบุคคลอื่น ก็ให้ส่งเรื่องให้ต้นสังกัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หรือดำเนินคดีในทางแพ่งหรืออาญา แล้วแต่กรณี ต่อไป

(๔.๕) ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๕๒)

(๔.๕.๑) ให้จัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมสำนวนการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๔.๕.๒) รายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- เรื่องที่สอบสวน
- ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ข้อกล่าวหา
- พยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา
- ประเด็นที่ต้องพิจารณา
- ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน
- ลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน รวมทั้งให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานการสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้า (กรณีกรรมการคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการบันทึกเหตุจำเป็นไว้)

- กรณีที่กรรมการผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้แสดงชื่อและสรุปความเห็นแย้งของผู้นั้นไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย (ผู้มีความเห็นแย้งนั้นจะทำบันทึกรายละเอียดความเห็นแย้งและลงลายมือชื่อของตนแนบไว้กับรายงานการสอบสวนด้วยก็ได้)

การพิจารณาสั่งหรือดำเนินการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนแล้ว ให้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวน

(๑) เมื่อเห็นว่าการสอบสวนยังไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ก็ให้สั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้ (ข้อ ๕๔)

(๑.๑) กรณีเห็นว่ายังไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือการแจ้งข้อกล่าวหายังไม่ครบถ้วน ให้สั่งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาหรือแจ้งข้อกล่าวหาให้ครบถ้วนโดยเร็ว

(๑.๒) กรณีเห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม

(๑.๓) กรณีเห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

(๒) เมื่อเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้ (ข้อ ๕๔)

(๒.๑) กรณีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง

(๒.๒) กรณีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

(๒.๓) กรณีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษจะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๗๑ ก็ได้

(๒.๔) กรณีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

โดยกรณีนี้จะมีข้อแตกต่างกับการดำเนินการข้าราชการพลเรือนเนื่องด้วยตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างกรมหรือต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น” ซึ่งแตกต่างกับมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่กำหนดว่า

“ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี...” ซึ่งไม่ได้กำหนดให้ต้องเสนอต่อ ก.ร. พิจารณาก่อนมีคำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง การดำเนินการจึงมีความแตกต่างกัน *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)*

(๒.๕) กรณีเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๘๓ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี ต่อไป

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ (๑) หรือ (๒) ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้สั่งหรือดำเนินการแทน

(๓) กรณีผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเปลี่ยนแปลงไป (ข้อ ๕๖)

ในกรณีที่มีการย้าย การโอน หรือการเลื่อนผู้ถูกกล่าวหา อันมีผลทำให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเปลี่ยนแปลงไป

(๓.๑) ให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้นดำเนินการต่อไปจนเสร็จ

(๓.๒) ให้ทำรายงานการสอบสวนเสนอไปพร้อมกับสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเดิม

(๓.๓) ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเดิมตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการ

- เห็นว่าไม่ถูกต้องครบถ้วน ก็ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขตามข้อ ๕๔
- เห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ก็ให้ส่งไปยังผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่พิจารณาสั่งหรือดำเนินการต่อไปตามข้อ ๕๕

(๓.๔) เมื่อผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่า

- เห็นว่าไม่ถูกต้องครบถ้วน ก็ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขตามข้อ ๕๔
- เห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ก็ให้สั่งหรือดำเนินการต่อไปตามข้อ ๕๕

การดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง

(๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้อง (ข้อ ๕๗)

ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

(๒) การดำเนินการใดไม่ถูกต้อง (ข้อ ๕๘)

ให้เฉพาะการดำเนินการนั้นเสียไป และถ้าการดำเนินการนั้นเป็นสาระสำคัญที่ต้องดำเนินการหรือหากไม่ดำเนินการอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้แก้ไขหรือดำเนินการนั้นเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

กรณีผู้ถูกกล่าวหาตายในระหว่างสอบสวน (ข้อ ๕๙)

(๑) ให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นเป็นอันยุติ

(๒) ให้คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อไปเท่าที่สามารถจะกระทำได้ แล้วทำความเห็นเสนอต่อส่วนราชการต้นสังกัดเพื่อพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ต่อไป

วิธีพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๖๐)

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประชุมกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๗ และข้อ ๕๑

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว (มาตรา ๗๕)

ให้ดำเนินการได้ในกรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น โดยต้องมีเงื่อนไข ดังนี้

(๑) มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑.๑) กล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือ

(๑.๒) การกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย

(๓) ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ

(๔) จะต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

(๕) ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้งดโทษ

๒.๒.๕ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้ ตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง

กรณีที่ถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

(๑) กรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ได้แก่ (ข้อ ๖๑)

(๑.๑) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ หรือ

(๑.๒) ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ หรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้สืบสวน ผู้สอบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎ ก.ร. นี้

(๒) กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่ (ข้อ ๖๒)

(๒.๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย (ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ได้ดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ)

การสืบสวนนั้น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ อาจดำเนินการสืบสวนได้หลายวิธี เช่น มอบหมายให้ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดดำเนินการสืบสวน หรือจะตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการสืบสวน นอกจากนี้ ผู้สืบสวนมิได้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ กล่าวคือ มิได้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมิได้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่อย่างใด *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)*

(๒.๒) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๒.๓) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ หรือ

(๒.๔) ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ หรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้สืบสวน ผู้สอบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎ ก.ร. นี้

๒.๒.๖ อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน และลดเงินเดือน (ข้อ ๖๓)

<u>เฉพาะกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเท่านั้น</u> (ตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง)

ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจสั่งลงโทษได้ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งลงโทษภาคทัณฑ์

(๒) สั่งลงโทษตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราโทษร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน

(๓) สั่งลงโทษลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราโทษร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

๒.๒.๗ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ

(๑) ให้จัดทำเป็นคำสั่ง โดยให้ทำตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑.๑) คำสั่งยุติเรื่อง ให้ทำเป็นคำสั่ง ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่ถูกกล่าวหาและผลการพิจารณา พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่ง และวันเดือนปีที่ออกคำสั่ง (ข้อ ๖๔)

(๑.๒) คำสั่งลงโทษ ให้ทำเป็นคำสั่ง ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรืออย่างร้ายแรง ในกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้อใด พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่ง และวันเดือนปีที่ออกคำสั่ง (ข้อ ๖๕)

- ในกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ที่มีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ โดยโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยเท่านั้น (มาตรา ๗๑ วรรคสอง)

- ในกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ที่มีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก (มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง)

คำสั่งลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ (มาตรา ๗๒ วรรคสาม)

กรณีในคำสั่งลงโทษมีการระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและร้ายแรงในคำสั่งเดียวกัน และได้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง คือ ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว หากต่อมามีการพิจารณาลดโทษโดยเห็นว่าไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและให้กลับเข้ารับราชการ กรณีเช่นนี้จะสามารถลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้หรือไม่ อย่างไร ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็น อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ได้ชี้แจงว่า เคยมีกรณีของข้าราชการพลเรือนซึ่งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาความผิดวินัย ๓ ประเด็น อ.ก.พ. พิจารณาเฉพาะประเด็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ข้าราชการผู้ถูกลงโทษได้อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ปรากฏว่า ก.พ.ค. เห็นว่าไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง และความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีก ๒ ประเด็นก็ไม่สามารถลงโทษได้ เพราะถือว่า อ.ก.พ. ได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้ว ซึ่งเป็นไปตามหลัก “บุคคลจะไม่ถูกพิจารณาคดีซ้ำสองในความผิดเดียว” แต่ในทางปฏิบัติของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะระบุทุกฐานความผิดในคำสั่งอยู่แล้ว *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗)*

(๑.๓) คำสั่งงดโทษ กรณีความผิดเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ให้ระบุว่าได้ให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือได้ว่ากล่าวตักเตือนแล้ว (มาตรา ๗๑ วรรคสาม และข้อ ๖๗)

(๑.๔) คำสั่งงดโทษ สำหรับมีการสอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรงผู้ที่ได้ออกจากราชการไปแล้ว ต่อมามีผลการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (มาตรา ๗๕ วรรคสอง และข้อ ๖๘)

กรณีตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดกรณีต่าง ๆ ที่ให้อำนาจแก่ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาและดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้วได้ต่อไปเสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และความในวรรคสองได้บัญญัติว่า ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)*

(๒) วันมีผลของคำสั่ง (ข้อ ๖๖)

(๒.๑) การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง

(๒.๒) การสั่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้สั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่เดือนที่มีคำสั่ง

(๒.๓) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด

เป็นไปตามระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งโดย**หลัก**ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง *(ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง)* และ**ยกเว้น** ในกรณีดังต่อไปนี้

- กรณีที่มีเหตุอันสมควรต้องสั่ง ก็ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ การสั่งดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น *(ข้อ ๘ วรรคสอง)*

- กรณีที่ได้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการหรือวันที่ต้องออกจากราชการไว้ก่อนแล้วแต่กรณี *(ข้อ ๙)*

- กรณีที่กระทำผิดวินัยเพราะเหตุละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น *(ข้อ ๑๐)*

- กรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุก หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องรับโทษจำคุก แล้วแต่กรณี *(ข้อ ๑๑)*

- กรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุด หนักกว่าโทษจำคุก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี *(ข้อ ๑๑)*

- กรณีเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษปลดออกเป็นไล่ออก หรือไล่ออกเป็นปลดออก ให้สั่งให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าจะต้องสั่งเปลี่ยนแปลงวันออกจากราชการด้วย ให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้น *(ข้อ ๑๒)*

- กรณีเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ เป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามกรณีนั้น *(ข้อ ๑๓)*

- ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้ออกจากราชการไปก่อนแล้วเพราะกรณีอื่นหรือได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการไปแล้วนั้น *(ข้อ ๑๔)*

- ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือวันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎ ก.ร. ออกตามมาตรา ๘๑ แล้วแต่กรณี *(ข้อ ๑๕)*

ทั้งนี้ การจ่ายเงินเดือนในกรณีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก นั้นให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๙ (๒) โดยให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันที่ระบุในคำสั่ง แต่ถ้ายังไม่ได้รับทราบคำสั่งและข้าราชการผู้นั้นยังคงรับราชการต่อมาให้จ่ายได้ถึงวันรับทราบคำสั่งหรือควรได้รับทราบคำสั่ง

(๓) การแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ถูกลงโทษทราบ (ข้อ ๖๙)

ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว

(๓.๑) ให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบ (ถ้าไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุพร้อมพยานรู้เห็น) และมอบสำเนาคำสั่งให้ ๑ ฉบับ

(๓.๒) ถ้าแจ้งโดยตรงไม่ได้ หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏหลักฐานของทางราชการ (ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบ ๑๕ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ)

(๔) ให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ไว้ในคำสั่ง

(๔.๑) <u>กรณีคำสั่งลงโทษ</u> โดยให้ระบุสิทธิในการอุทธรณ์ และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ตามมาตรา ๘๗ ในคำสั่งนั้นด้วย (ข้อ ๖๕) ประกอบมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกำหนดให้คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย หากมีการฝ่าฝืนไม่ระบุความดังกล่าวไว้ให้ทราบ ก็ให้ระยะเวลาสำหรับการ

อุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งครั้งใหม่ แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่า ๑ ปี ให้ขยายเป็น ๑ ปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง

(๔.๒) <u>กรณีคำสั่งงดโทษ</u> ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ มิได้กำหนดให้ต้องแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือร้องทุกข์แต่อย่างใด

แต่อย่างไรก็ตามในกรณีมีคำสั่งงดโทษและมีเหตุที่จะดำเนินการร้องทุกข์ได้ ผู้ได้รับคำสั่งงดโทษก็สามารถร้องทุกข์ต่อ ก.ร. ได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่งก็ได้

๒.๒.๘ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

(๑) ให้ยกเลิกคำสั่งเดิมแล้วสั่งใหม่ตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (ข้อ ๗๐ และข้อ ๗๑)

(๑.๑) อ้างถึงคำสั่งเดิมก่อนมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

(๑.๒) อ้างถึงมติของ ก.ร. หรือคำวินิจฉัยขององค์กรตามกฎหมายอื่น ที่ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี โดยแสดงสาระสำคัญโดยสรุปไว้ด้วย

ตัวอย่างคำวินิจฉัยขององค์กรอื่น เช่น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งในทางปฏิบัติหากมีคำวินิจฉัยขององค์กรอื่นที่ให้มีผลให้ต้องมีคำสั่งใหม่ตามข้อ ๗๑ นี้ก็ต้องนำเสนอคำวินิจฉัยดังกล่าวเสนอต่อ ก.ร. เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)*

(๑.๓) สั่งให้ยกเลิกคำสั่งเดิมตาม (๑) และมีคำสั่งใหม่ให้เป็นไปตาม (๒)

(๑.๔) ระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว

(๒) กรณีที่ต้องมีคำสั่งใหม่

(๒.๑) กรณีคำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก (ข้อ ๗๒)

- ให้ออกคำสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ
- ในคำสั่งใหม่นั้น ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ
- ให้สั่งให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ร. กำหนดที่มีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น
- ในกรณีที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ ให้แสดงเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งด้วย และให้มีคำสั่งให้งดโทษ หรือสั่งยุติเรื่อง ในกรณีดังนี้
  - พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
  - ตาย
  - ออกจากราชการเนื่องจากเหตุอื่น

(๒.๒) กรณีคำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ข้อ ๗๓)

ให้ออกคำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

(๓) วิธีดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ดังต่อไปนี้

(๓.๑) กรณีคำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก (ข้อ ๗๒)

เงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออกหรือปลดออก ให้เบิกจ่ายตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ โดยคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือคำสั่งให้ออกจากราชการแล้วได้รับการพิจารณายกเลิก เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

“ข้อ ๓ ข้าราชการผู้ใดออกจากราชการโดยคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ แล้วต่อมาได้มีการยกเลิก เพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่นตามคำพิพากษาของศาลหรือคำวินิจฉัยของผู้มีอำนาจพิจารณาตามกฎหมายให้กลับเข้ารับราชการ ให้จ่ายเงินเดือนให้ผู้นั้นในระหว่างที่มิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำสั่งนั้น ดังนี้

(๑) กรณีมิได้กระทำความผิด หรือกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการที่มิใช่คำสั่งลงโทษทางวินัยให้จ่ายเต็มจำนวนของเงินเดือนที่มีสิทธิได้รับ

(๒) กรณีได้กระทำความผิด ให้จ่ายได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่มีสิทธิได้รับตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดกำหนด

ข้อ ๔ ในกรณีที่ข้าราชการตามข้อ ๓ ยังมิได้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการเนื่องจากได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือถึงแก่ความตายก่อนคดีถึงที่สุดหรือก่อนกรณีถึงที่สุด การจ่ายเงินเดือนในระหว่างที่มิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้จ่ายถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือวันที่ถึงแก่ความตายแล้วแต่กรณี”

(๓.๒) กรณีคำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ข้อ ๗๓)

(๑) กรณี<u>ยกโทษ</u> ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน และให้กลับคืนสู่สถานะเดิมก่อนมีการลงโทษ ถ้าได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนทั้งหมด

ความหมายของคำว่า “ยกโทษ” จะมีขึ้นในชั้นการพิจารณารายงานการลงโทษของ ก.ร. โดยหาก ก.ร. เห็นว่าการสั่งโทษของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๒ ไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกลงโทษไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัย ก.ร. ก็จะมีมติให้ยกโทษแก่ผู้ถูกลงโทษนั้น *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)*

(๒) กรณีงดโทษ ถ้าได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนทั้งหมด

(๓) กรณีที่มีผลให้ยังคงต้องลงโทษผู้นั้นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มโทษหรือลดโทษก็ตาม ให้ดำเนินการดังนี้

- ถ้าเพิ่มโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน หรือเพิ่มอัตราโทษ ให้คิดคำนวณจำนวนเงินเดือนที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษจากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม

- ถ้าเพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน เป็นปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

- ถ้าลดโทษให้เป็นโทษภาคทัณฑ์ ให้ลงโทษให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

- ถ้าลดโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือน หรือลดอัตราโทษของโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ในกรณีที่จำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษใหม่ ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้ถูกตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษเดิม ให้คืนเงินส่วนที่ได้ตัดหรือลดไว้เกินนั้นให้ผู้นั้น

(๔) การแจ้งสิทธิอุทธรณ์ไว้ในคำสั่ง

การแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.ร. นั้น หากเป็นกรณีที่ ก.ร. วินิจฉัยให้มีคำสั่งใหม่ก็ไม่จำต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.ร. อีก

แต่สำหรับกรณีที่เป็นคำวินิจฉัยขององค์กรอื่น เช่น ศาลปกครอง หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก.ร. เพียงแต่มีมติรับทราบคำสั่งลงโทษที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการตามคำวินิจฉัยขององค์กรอื่นเท่านั้น *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗)*

๒.๒.๙ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๑) การสั่งพักราชการ

(๑.๑) เหตุในการสั่งพักราชการ (ข้อ ๗๔) ในกรณีดังนี้

- ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และ

- ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

• ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

• ผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ โดยพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

• ผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

ผู้ที่จะพิจารณาว่าผู้นั้นจะมีพฤติการณ์ดังกล่าวหรือไม่ คือ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)*

• ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว

• ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑.๒) ระยะเวลาการสั่งพักราชการ ให้การพักราชการมีผลอยู่ตลอดเวลาที่มีคำสั่ง (ข้อ ๗๕) เว้นแต่

- ผู้ถูกสั่งพักราชการร้องทุกข์ และ
- ผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่า

• พฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือ

• เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้น ๑ ปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว

- ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

(๑.๓) การสั่งพักราชการ ให้สั่งพักตั้งแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่ (ข้อ ๗๗)

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้นให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องให้สั่งพักตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๑.๔) การสั่งพักราชการในหลายสำนวน (ข้อ ๗๖)

กรณีมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดในคดีอาญา หลายคดี ถ้าจะสั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีใด ให้สั่งให้พักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นทุกสำนวนหรือทุกคดีที่เข้าลักษณะให้สั่งพักราชการด้วย

กรณีสั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาในคดีอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้น ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นและเข้าลักษณะการสั่งพักราชการนั้นด้วย

(๑.๕) เมื่อปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาแล้วในกรณีมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (ข้อ ๘๒)

- กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งลงโทษตามมาตรา ๗๒
- กรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๗ แล้วดำเนินการลงโทษตามมาตรา ๗๑

แต่ถ้ามีเหตุให้ไม่อาจสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ให้สั่งงดโทษ (เหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ได้แก่ กรณีได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว/มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ/ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย)

- กรณีมิได้กระทำผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๗ และสั่งยุติเรื่อง

แต่ถ้ามีเหตุให้ไม่อาจสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ให้สั่งงดโทษ (เหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ได้แก่ กรณีได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว/มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ/ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย)

หากผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว ก็ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการและแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย สำหรับกรณีที่ผู้นั้นตายถือเป็นการออกจากราชการโดยผลของกฎหมายตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่จำต้องแสดงเหตุว่าผู้นั้นออกจากราชการเพราะเหตุ “ตาย” ในคำสั่งยุติเรื่อง *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๗)*

- กรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีอื่นอีกด้วย ให้ดำเนินการ ดังนี้
  - ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๗๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนพิจารณากรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

• ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่องให้สั่งได้โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ในคำสั่งด้วย

กรณีตามมาตรา ๘๒ นี้ ไม่รวมถึงกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาตายในระหว่างสอบสวนตามข้อ ๕๙ *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๗)*

(๑.๖) เมื่อปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดในกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (ข้อ ๘๔))

- กรณีกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด (เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ) ให้ดำเนินการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๒ โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

- กรณีกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๘ หรือดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

- กรณีกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษ แต่ศาลรอการกำหนดโทษ หรือให้รอการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่น/คำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้นั้นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้กลับเข้ารับราชการ และดำเนินการทางวินัยต่อไป

แต่ถ้าผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีอื่นที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นหรือได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว หรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ก็ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ด้วย

(๒) การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๒.๑) เหตุในการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (ข้อ ๗๙) ประกอบด้วย

- กรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการ และ
- ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนหรือพิจารณา หรือการดำเนินคดีนั้น จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว

ทั้งนี้ ถ้ามีการสั่งพักราชการไว้แล้ว จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการก็ได้ (ข้อ ๗๙ วรรคสอง) *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๗)*

(๒.๒) ระยะเวลาการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้การออกจากราชการมีผลอยู่ตลอดเวลาที่มีคำสั่ง (ข้อ ๘๐ วรรคสอง ประกอบข้อ ๗๕) เว้นแต่

- ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนร้องทุกข์ และ
- ผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่า

• พฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือ

• การดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้น ๑ ปีนับแต่วันออกจากราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว

- ให้ผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

(๒.๓) การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่ (ข้อ ๘๐ ประกอบข้อ ๗๗)

- ถ้าได้สั่งให้พักราชการไว้ก่อนแล้ว ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

- ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การให้ออกจากราชการไว้ก่อนในเรื่องนั้นให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

- ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนไว้แล้วถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องให้สั่งพักตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องออกราชการในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๒.๔) การสั่งให้ออกจากราชการในหลายสำนวน (ข้อ ๘๐ วรรคสอง ประกอบข้อ ๗๖)

กรณีมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดในคดีอาญา หลายคดี ถ้าจะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในสำนวนหรือคดีใด ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในสำนวนหรือคดีอื่นทุกสำนวนหรือทุกคดีที่เข้าลักษณะให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

กรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้วภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาในคดีอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นก็ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นและเข้าลักษณะการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นด้วย

(๒.๕) การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในบางตำแหน่ง (ข้อ ๘๑)

กรณีผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง และประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน

(๒.๖) เมื่อปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาแล้วในกรณีมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (ข้อ ๘๓)

- กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งลงโทษให้เป็นไปตามมาตรา ๗๒

- กรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๗ แล้วดำเนินการลงโทษตามมาตรา ๗๑

แต่ถ้ามีเหตุให้ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ ให้สั่งงดโทษ (เหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ ได้แก่ กรณีได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว/มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ/ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย)

หากผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว ก็ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการและแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย สำหรับกรณีที่ผู้นั้นตาย ถือเป็นการออกจากราชการโดยผลของกฎหมายตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่จำต้องแสดงเหตุว่าผู้นั้นออกจากราชการเพราะเหตุ “ตาย” ในคำสั่งยุติเรื่อง *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๗)*

- ในกรณีที่มิได้กระทำผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๗ และสั่งยุติเรื่อง

แต่ถ้ามีเหตุให้ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ ให้สั่งงดโทษ (เหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ ได้แก่ กรณีได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว/มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ/ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย)

- กรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีอื่นอีกด้วย ให้ดำเนินการ ดังนี้

• ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๗๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนพิจารณากรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

• ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่อง ให้สั่งได้โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการและแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้กลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งด้วย

- กรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นอีกด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น ส่วนการดำเนินการลงโทษตามมาตรา ๗๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น

- กรณีมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นด้วย ให้สั่งยุติเรื่อง และสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นนั้น

(๒.๗) เมื่อปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดในกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (ข้อ ๘๕)

- กรณีกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด (เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ) ให้ดำเนินการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๒ โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

- กรณีกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๘ หรือดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

- ในกรณีกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษ แต่ศาลรอการกำหนดโทษหรือให้รอการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่น/คำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้นั้นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้กลับเข้ารับราชการ และดำเนินการทางวินัยต่อไป

แต่ถ้ามีกรณีอื่นที่ถูกสั่งพักราชการด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยยังไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ถ้าผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีอื่นที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นหรือได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว หรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ก็ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ด้วย

(๓) กรณีมีหลายกรณี และปรากฏผลการพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดในเรื่องที่มิได้มีคำสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการดังนี้ (ข้อ ๘๖)

(๓.๑) กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด (เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ) ให้ดำเนินการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๒

(๓.๒) กรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้รอการดำเนินการตามความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๗๑ ไว้ก่อน จนกว่าจะปรากฏผลในกรณีอื่นนั้นจึงดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

(๓.๓) กรณีสมควรให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๖) (๗) หรือ (๘) ให้ดำเนินการให้ออกจากราชการได้

(๓.๔) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น ให้สั่งยุติเรื่อง

(๔) การสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ (ข้อ ๘๗)

(๔.๑) ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ร. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

(๔.๒) กรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง และประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๕) แบบคำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ (ข้อ ๘๘)

(๕.๑) คำสั่งให้มีสาระสำคัญตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด

(๕.๒) การแจ้งคำสั่ง (ข้อ ๗๘ ประกอบข้อ ๖๙ และข้อ ๘๐ วรรคสอง ประกอบข้อ ๗๘ และข้อ ๖๙)

ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดย

- ให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบ (ถ้าไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุพร้อมพยานรู้เห็น) และมอบสำเนาคำสั่งให้ ๑ ฉบับ
- ถ้าแจ้งโดยตรงไม่ได้ หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏหลักฐานของทางราชการ (ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบ ๑๕ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ)

(๖) การอุทธรณ์ร้องทุกข์คำสั่งพักราชการหรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับข้อ ๗๕ กฎหมายมิได้ให้สิทธิผู้ถูกสั่งพักราชการในการอุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกสั่งพักราชการมีสิทธิร้องทุกข์ได้ว่าสมควรสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้น ๑ ปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว และกรณีผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ข้อ ๘๐ ก็ได้กำหนดให้นำข้อ ๗๕ ไปใช้โดยอนุโลมด้วย กล่าวคือ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนก็มีสิทธิร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้เช่นเดียวกับผู้ถูกสั่งพักราชการ *(อ.ก.ร. กฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ เมื่อวันอังคารที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)*

๓. กฎ ก.ร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๕

เดิม ก.ร. ได้มีหนังสือคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ที่ ๒๐/๒๕๔๒ (ว ๙) ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๒ กำหนดให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภานำมาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ[๒๔] มาถือปฏิบัติโดยอนุโลม โดยมีมาตรการในการให้ความคุ้มครอง ดังนี้

(๑) ให้ถือว่าการให้ข้อมูล หรือการเป็นพยาน หรือการส่งเอกสารหลักฐานเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) ผู้บังคับบัญชาจะต้องไม่กลั่นแกล้งในทางใด ๆ ต่อข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน

(๓) ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน โดยมิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือข่มขู่จากผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือหรือประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อเป็นทนายแก้ต่างในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรืออาญา

(๔) ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานที่เป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการได้

(๕) คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจเพื่อกันบุคคลผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดไว้เป็นพยาน หรือลดหย่อนผ่อนโทษได้ตามเหตุและผลของเรื่อง

(๖) ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานสามารถร้องขอความเป็นธรรมต่อ ก.ร. ได้ เมื่อถูกกลั่นแกล้งอันเป็นผลจากการให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน

ต่อมาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้มีการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการกันข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์หรือผลดียิ่งต่อทางราชการซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยเป็นพยานไว้ในมาตรา ๗๓

โดยผลของบทบัญญัติดังกล่าว ก.ร. จึงได้ออก กฎ ก.ร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

๓.๑ หลักการและเหตุผล

(๑) ให้ความคุ้มครองเฉพาะผู้ให้ข้อมูลที่เป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญเท่านั้น

(๒) เหตุที่จะได้รับความคุ้มครองต้องเป็นกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดีต่อทางราชการ

---

[๒๔] หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๓๑ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เรื่อง มาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

หากเป็นกรณีที่ข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัยเสียเองหรืออาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยด้วย อาจได้รับความคุ้มครองพยาน แต่ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตาม กฎ ก.ร. นี้

(๓) ลักษณะข้อมูลหรือถ้อยคำอันเป็นประโยชน์และเป็นผลดีต่อทางราชการ จะต้องเป็นกรณี ดังนี้

(๓.๑) ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่รวมถึงพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ กรณีเป็นความผิดส่วนบุคคลที่อาจเป็นความผิดวินัย การให้ข้อมูลร้องเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการนั้น บุคคลเหล่านี้อาจได้รับความคุ้มครองตามหนังสือคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ที่ ๑๑๘/๒๕๔๗ (ว ๒๘) ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย อยู่แล้ว

(๓.๒) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ดำเนินการทางวินัยได้ หรือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลงโทษทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดได้ และ

(๓.๓) มีผลทำให้สามารถประหยัดงบประมาณแผ่นดินเป็นอย่างมากหรือมีผลทำให้สามารถรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารราชการที่ดีโดยรวมได้

๓.๒ คำอธิบาย

“วินัย” หมายความว่า วินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖ (๑) แห่งกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ คือ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

“พยาน” หมายความว่า ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามมาตรา ๗๓[๒๕] เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองทั้งผู้ให้ข้อมูลเบื้องต้นก่อนมีการสอบสวนและผู้ให้ถ้อยคำในชั้นสอบสวนด้วย

---

[๒๕] พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๗๓ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามส่วนนี้ อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษได้

ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการกับข้าราชการอื่น ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามความในวรรคหนึ่งเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมา จนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนพิจารณาทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกันผู้นั้นไว้เป็นพยานหรือพิจารณาลดโทษทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองอันเป็นเท็จ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

บททั่วไป

(๑) ผู้ได้รับความคุ้มครอง

ข้อ ๓ วรรคหนึ่ง “ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ให้ถือว่าผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งได้รับความคุ้มครองพยานและอาจได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามกฎ ก.ร. นี้”

“ข้อ ๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ที่อาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่น ถ้าได้ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมาต่อบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการ และข้อมูลหรือถ้อยคำนั้นเป็นปัจจัยสำคัญจนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด อาจได้รับการกันเป็นพยาน การลดโทษ หรือการให้ความคุ้มครองพยานตามกฎ ก.ร. นี้”

เมื่อพิจารณาแล้ว ข้าราชการที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎ ก.ร. นี้ ได้แก่

- ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา

- ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

- ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่น ได้ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับความผิดวินัยที่ได้กระทำมาต่อบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

(๒) ลักษณะของการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำที่ได้รับความคุ้มครอง

ข้อ ๓ วรรคสอง “ข้อมูลหรือถ้อยคำตามวรรคหนึ่งจะถือว่าเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการต่อเมื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำเนินการทางวินัยได้ หรือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลงโทษทางวินัยแก่ผู้กระทำความผิดได้ และมีผลทำให้สามารถประหยัดงบประมาณแผ่นดินเป็นอย่างมากหรือมีผลทำให้สามารถรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารราชการที่ดีโดยรวมได้”

“ข้อ ๕ การให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ที่จะได้รับประโยชน์ตามกฎ ก.ร.นี้ จะต้องเป็นความเชื่อโดยสุจริตว่ามีการกระทำผิดวินัยหรือเป็นไปตามที่ตนเองเชื่อว่าเป็นความจริง และไม่มีการกลับถ้อยคำนั้นในภายหลัง

การให้ข้อมูลหรือถ้อยคำตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็นการเปิดเผยความลับของทางราชการและไม่เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน”

หลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษและการให้ความคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

ลักษณะของข้อมูลหรือถ้อยคำที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญได้ให้ไว้ต่อทางราชการจะได้รับความคุ้มครองต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ข้อมูลนั้นเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ กล่าวคือ

• ข้อมูลหรือคำให้การที่ได้จากข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เริ่มดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงได้

• ข้อมูลหรือคำให้การที่ได้จากข้าราชการผู้นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้กระทำความผิดได้

และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ กล่าวคือ ประหยัดงบประมาณของทางราชการเป็นอย่างมาก หรือการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำของข้าราชการผู้นั้นเป็นผลให้รักษาไว้ซึ่งระบบบริหารราชการ

- ข้อมูลหรือถ้อยคำที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ หรือพยาน หรือผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยกับผู้อื่น ซึ่งได้ให้ถ้อยคำนั้นต้องเชื่อโดยสุจริตว่ามีการกระทำผิดวินัยหรือเชื่อว่าเป็นความจริง และไม่มีการกลับถ้อยคำในภายหลัง

(๓) ผลของการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำที่ได้รับความคุ้มครอง

(๓.๑) ให้ถือว่าการให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างหนึ่ง *(ข้อ ๓ วรรคหนึ่ง)*

(๓.๒) ผู้ให้ข้อมูลหรือถ้อยคำอาจได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามกฎ ก.ร. นี้ เช่น รางวัล เครื่องเชิดชูเกียรติ คำชมเชย และให้ถือว่าการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำนั้นเป็นข้อควรพิจารณาอื่นตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน[๒๖] ที่ผู้บังคับบัญชาต้องนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน *(ข้อ ๑๕)*

(๓.๓) การให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามกฎ ก.ร. นี้ ไม่เป็นความผิดวินัยฐานเปิดเผยความลับของทางราชการ และไม่เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตนตามข้อ ๒ (๘) และข้อ ๓ (๒) ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ *(ข้อ ๕ วรรคสอง)*

(๓.๔) ข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่นจะไม่ได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามข้อ ๑๕ แต่อาจได้รับการกันเป็นพยาน ได้รับการลดโทษหรือได้รับการคุ้มครองพยานตามกฎ ก.ร. นี้ แต่การลดโทษจะทำได้เพียงลดโทษให้อยู่ในระดับโทษตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้อำนาจไว้ กล่าวคือ เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่ากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ก็ไม่อาจลดโทษจากความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้ จะลดโทษได้เพียงในสถานโทษของความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วยกัน คือ จากไล่ออกเป็นปลดออก *(ข้อ ๑๔)*

---

[๒๖] กฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๕

"ข้อ ๙ ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ให้นำข้อมูลการลา พฤติกรรมการมาทำงาน การรักษาวินัย การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และข้อควรพิจารณาอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย"

(๔) การรายงานของผู้บังคับบัญชา

"ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นที่ได้รับข้อมูลมีหน้าที่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป"

กรณีที่ผู้ได้รับข้อมูลไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๒ ทราบเพื่อให้พิจารณาและดำเนินการตามกฎ ก.ร. นี้ ต่อไป

การคุ้มครองพยาน

(๑) ผู้มีหน้าที่และบทบาทในการดำเนินการให้ความคุ้มครองพยาน

"ข้อ ๗ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองพยาน ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เปิดเผยชื่อ หรือข้อมูลใด ๆ ที่จะทำให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ

(๒) ไม่ใช้อำนาจไม่ว่าในทางใดหรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลทำให้กระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้นั้นในทางเสียหาย

(๓) ให้ความคุ้มครองมิให้ผู้นั้นถูกกลั่นแกล้งหรือถูกข่มขู่เพราะเหตุที่มีการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำ

(๔) ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อเป็นทนายแก้ต่างคดีให้ถ้าผู้นั้นถูกฟ้องเป็นคดีต่อศาล

ในกรณีที่พยานผู้ใดร้องขอเป็นหนังสือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งจะพิจารณาย้ายผู้นั้น หรือพิจารณาดำเนินการอื่นใดที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อให้ผู้นั้นได้รับความคุ้มครอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น และไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ก็ได้"

จะเห็นได้ว่าตามกฎ ก.ร. นี้ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้นและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ของพยาน มีหน้าที่ให้ความคุ้มครองพยานตามวิธีการของกฎ ก.ร. ฉบับนี้

(๒) มาตรการในการให้ความคุ้มครองพยาน

ข้อ ๗ ของกฎ ก.ร. ได้กำหนดมาตรการให้ความคุ้มครองพยานไว้ ดังนี้

(๒.๑) ไม่เปิดเผยชื่อ หรือข้อมูลใด ๆ ที่จะทำให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือถ้อยคำ มาตรการนี้นับว่าเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้ให้ข้อมูลได้รับความคุ้มครองตามกฎ ก.ร. นี้

(๒.๒) ไม่ใช้อำนาจไม่ว่าทางใดหรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้นั้นในทางเสียหาย เช่น การพิจารณาเลื่อนเงินเดือน การพิจารณาความดีความชอบต่าง ๆ การมอบหมายงาน เป็นต้น

(๒.๓) ให้ความคุ้มครองมิให้ผู้นั้นถูกกลั่นแกล้งหรือถูกข่มขู่เพราะเหตุที่มีการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ เพราะอาจมีผลทำให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความหวาดกลัว และจะมีผลต่อการให้ถ้อยคำที่เกี่ยวกับกรณีความผิดได้

(๒.๔) ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อเป็นทนายแก้ต่างคดีให้ถ้าผู้นั้นถูกฟ้องเป็นคดีต่อศาล

นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๒ มีหน้าที่เพิ่มเติมในการพิจารณาย้ายพยานหรือพิจารณาดำเนินการอื่นใดที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อให้พยานได้รับความคุ้มครอง โดยไม่จำต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของพยานและไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและกระบวนการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นกรณีที่พยานมีการร้องขอเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเท่านั้น

(๓) ระยะเวลาในการให้ความคุ้มครอง

“ข้อ ๑๐ การให้ความคุ้มครองพยานตามหมวดนี้ให้พิจารณาดำเนินการในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ และให้เริ่มตั้งแต่มีการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณีจนกว่าจะมีการสั่งยุติเรื่องหรือการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายแก่ผู้เป็นต้นเหตุเสร็จสิ้น”

กฎ ก.ร. ได้กำหนดไว้ว่า “ให้พิจารณาดำเนินการในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้” จึงหมายความว่าการคุ้มครองพยานจะเริ่มต้นได้ทันทีเมื่อข้าราชการผู้นั้นได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. นี้ ซึ่งการคุ้มครองพยานจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องไปจนกว่าจะมีการสั่งยุติเรื่องหรือการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายนี้แก่ผู้เป็นต้นเหตุเสร็จสิ้น

(๔) สิทธิของพยานผู้ให้ข้อมูลแก่ทางราชการตามมาตรการคุ้มครองพยาน

(๔.๑) สิทธิในการร้องขอให้มีการพิจารณาย้ายตน หรือดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ตนได้รับความคุ้มครองตามข้อ ๗ วรรคสอง ซึ่งเป็นกรณีที่พยานผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าการที่ตนให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยแล้วยังปฏิบัติราชการอยู่ที่เดิม อาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติราชการของตน พยานคนดังกล่าวมีสิทธิที่จะร้องขอเป็นหนังสือไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๒ เพื่อขอให้พิจารณาย้ายตนไปปฏิบัติราชการที่อื่น โดยที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งสามารถพิจารณาให้ข้าราชการผู้เป็นพยานดังกล่าวย้ายไปปฏิบัติราชการในที่ที่เหมาะสมได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือความเห็นชอบใด ๆ จากผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้น อีกทั้งไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ก็ได้

(๔.๒) สิทธิในการยื่นคำร้องกรณีเห็นว่าตนไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเพียงพอตามข้อ ๘ คือ ยื่นคำร้องต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๒ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการให้ความคุ้มครองแก่ตนได้ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งได้รับคำร้องดังกล่าวแล้ว หากเห็นว่ามีมูลตามที่พยานกล่าวอ้าง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งต้องดำเนินการคุ้มครองพยานทันทีที่สามารถทำได้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙

การกันเป็นพยาน และการลดโทษ

(๑) หลักเกณฑ์ในการกันเป็นพยาน

(๑.๑) บุคคลที่จะได้รับการกันเป็นพยาน

"ข้อ ๑๑ ก่อนมีการแจ้งเรื่องกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ถ้าผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๔ ไม่ใช่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น และเป็นกรณีที่ไม่อาจแสวงหาข้อมูลหรือพยานหลักฐานอื่นใดเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำความผิดวินัยในเรื่องนั้นได้นอกจากจะได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานจากผู้นั้น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งอาจกันผู้นั้นเป็นพยานได้"

ผู้ที่จะได้รับการกันเป็นพยานนั้นต้องมิใช่บุคคลที่เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น และต้องเป็นกรณีที่ไม่มีประจักษ์พยานรู้เห็นการกระทำความผิด ไม่อาจแสวงหาพยานหลักฐานมาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดวินัยนั้น มีเพียงข้อมูลหรือพยานหลักฐานจากข้าราชการผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันเท่านั้น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งก็อาจกันผู้ร่วมกระทำผิดนั้นเป็นพยาน มีข้อพิจารณาว่า การกันเป็นพยานมิได้เป็นผลให้ผู้นั้นพ้นจากการดำเนินการทางวินัย แต่อาจได้รับการลดโทษจากการให้ข้อมูลดังกล่าวได้

<u>ข้อสังเกต</u> ผู้ที่จะได้รับการกันตัวให้เป็นพยานได้นั้น มิใช่ว่าจะเป็นบุคคลใดก็ได้ที่อาจเข้าข่ายว่ามีส่วนร่วมในการประทำผิดวินัยกับผู้เป็นตัวการ การกันบุคคลเป็นพยานตามกฎ ก.ร. นี้มุ่งหมายให้ผู้มีอำนาจสั่งกันบุคคลเป็นพยานต้องใช้ดุลพินิจอย่างละเอียดรอบคอบเสียก่อนว่าการกันบุคคลนั้น ๆ เป็นพยานจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการซึ่งทำให้ได้ข้อมูลและพยานหลักฐานที่สามารถนำผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดวินัยมาลงโทษได้จริงหรือไม่

เงื่อนเวลาในการกันพยานตามข้อ ๑๑ กำหนดให้กันข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้มีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยเป็นพยานได้**ก่อนที่จะมีการแจ้งเรื่องกล่าวหาแก่บุคคลดังกล่าวเท่านั้น** เพราะหากล่วงพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ที่ถูกแจ้งเรื่องกล่าวหาจะมีสถานะเป็นผู้ถูกดำเนินการทางวินัย ไม่อาจกลับมาเป็นพยานได้อีก ซึ่งเป็นหลักการทำนองเดียวกับการดำเนินคดีอาญา

(๑.๒) เงื่อนไขการสิ้นสุดแห่งการกันเป็นพยาน

"ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานตามข้อ ๑๑ ไม่มาให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการ หรือมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือให้ถ้อยคำแต่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือกลับคำให้การ ให้การกันผู้นั้นไว้เป็นพยานเป็นอันสิ้นสุดลง"

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๒ เป็นผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาสั่งการให้การกันพยานสิ้นสุดลง เมื่อปรากฏเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานไม่ได้มาให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือ
- มาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือ

- ให้ถ้อยคำแต่ถ้อยคำของผู้นั้นไม่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ กล่าวคือ ไม่อาจทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือพยานหลักฐานสำคัญในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดวินัยคนอื่น ๆ ได้

- ผู้ถูกกันเป็นพยานได้ให้ถ้อยคำเป็นเท็จ หรือกลับคำให้การที่เคยให้ไว้แก่ผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

(๒) การแจ้งเรื่องการกันเป็นพยาน

"ข้อ ๑๓ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งแจ้งเรื่องการกันข้าราชการรัฐสภาสามัญตามข้อ ๑๑ ไว้เป็นพยาน หรือการสิ้นสุดการกันเป็นพยานตามข้อ ๑๒ ให้บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการ และข้าราชการผู้นั้นทราบ"

กฎ ก.ร. ข้อนี้ กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งแจ้งเรื่องการกันเป็นพยานดังกล่าวให้ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานทราบ และต้องแจ้งต่อบุคคลหรือคณะบุคคลผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบทราบด้วย รวมทั้งในกรณีที่การกันเป็นพยานสิ้นสุดลงด้วย ในกรณีที่การกันเป็นพยานสิ้นสุดลงต้องมีการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่เคยถูกกันเป็นพยานด้วย

(๓) การลดโทษ

"ข้อ ๑๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๔ ผู้ใดได้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำที่สำคัญจนเป็นเหตุให้ลงโทษทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดได้ และผู้นั้นต้องถูกลงโทษทางวินัยเพราะเหตุที่ได้ร่วมกระทำผิดวินัยนั้นด้วย ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมิได้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำความผิดวินัยนั้น หรือได้ร่วมกระทำความผิดวินัยไปเพราะตกอยู่ในอำนาจบังคับ หรือกระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งอาจพิจารณาลดโทษให้ผู้นั้นต่ำกว่าโทษที่ควรได้รับจริงได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่าการลดโทษที่อาจกระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนด"

โดยหลักการแล้ว การถูกกันเป็นพยานและการให้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์ ไม่ได้เป็นเหตุยกเว้นความผิดหรือเหตุยกเว้นโทษแก่บุคคลนั้นแต่อย่างใด บุคคลดังกล่าวยังมีฐานะเป็นผู้กระทำความผิดทางวินัยและอาจถูกลงโทษทางวินัยสำหรับการกระทำความผิดในกรณีนั้น ๆ ได้ เพียงแต่ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยรวมไปกับการเป็นตัวการผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดวินัย[๒๗] การลดโทษเป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งที่จะพิจารณาลดโทษให้ โดยมีเงื่อนไขในการพิจารณา ดังนี้

- <u>มิได้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดวินัย</u> กล่าวคือ เป็นแต่เพียงผู้ร่วมกระทำผิดหรือผู้สนับสนุนในการกระทำผิดเท่านั้น

---

[๒๗] สำนักงาน ก.พ. , **เรื่องเดิม**, น. ๗๔.

- ร่วมกระทำผิดวินัยเพราะตกอยู่ในอำนาจบังคับ หรือกระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น ถูกข่มขู่ ถูกบังคับ หรือกรณีข้าราชการบรรจุใหม่ซึ่งอาจไม่รู้กฎ ระเบียบของทางราชการ ทำให้มีส่วนในการกระทำผิดวินัยโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นต้น[๒๘]

การลดโทษให้แก่ผู้ถูกกันเป็นพยานนั้น ไม่อาจลดโทษให้ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดให้กระทำได้ กล่าวคือต้องพิจารณาว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ หากเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หากจะพิจารณาลดโทษก็อาจทำได้ภายในขอบเขตสถานโทษและอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง คือ ลดเงินเดือน ตัดเงินเดือน และภาคทัณฑ์ หรือหากข้อเท็จจริงปรากฏว่าการกระทำของผู้นั้นเป็นเพียงความผิดวินัยเล็กน้อย ก็อาจงดโทษให้ก็ได้ แต่หากเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ย่อมละลดโทษให้ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานต่ำกว่าโทษปลดออกจากราชการไม่ได้

มีข้อพิจารณาว่ากรณีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มีมติคณะรัฐมนตรีกำกับการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งในการพิจารณาลดโทษ (หนังสือที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖) โดยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าววางแนวทางให้ต้องลงโทษไล่ออกจากราชการสถานเดียว จึงทำให้การลดโทษให้แก่ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานในกรณีความผิดฐานทุจริตนั้นยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ[๒๙] ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ก.ร. ได้มีมติให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภานำมาถือปฏิบัติโดยอนุโลมด้วย[๓๐] ซึ่งต้องรอดูแนวทางการดำเนินการของ ก.พ. ว่าจะวินิจฉัยกรณีนี้เช่นใด เพื่อส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

การให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ

“ข้อ ๑๕ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือถ้อยคำตามข้อ ๓ ได้ดังนี้

(๑) ให้ถือว่าการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำนั้นเป็นข้อควรพิจารณาอื่นตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนที่ผู้บังคับบัญชาต้องนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

(๒) เครื่องหมายที่เห็นสมควรเพื่อเป็นเครื่องเชิดชูเกียรติ

(๓) รางวัล

(๔) คำชมเชยเป็นหนังสือ

ข้อ ๑๖ “ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามข้อ ๑๕ แก่ผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๓ ตามระดับความมากน้อยของประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการที่ได้รับจากการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำนั้น”

---

[๒๘] เพิ่งอ้าง, น. ๗๔ - ๗๕.

[๒๙] เพิ่งอ้าง, น. ๗๕.

[๓๐] หนังสือคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ที่ ๒๘/๒๕๓๗ (ว ๘) ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๗ เรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี

บำเหน็จความชอบที่อาจมอบให้แก่ผู้ให้ข้อมูลหรือถ้อยคำนั้นเป็นไปตามข้อ ๑๕ คือ ให้ถือเป็นข้อพิจารณาอื่นตามข้อ ๙ ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน เครื่องหมายที่เห็นสมควรเพื่อเป็นเครื่องเชิดชูเกียรติ รางวัลหรือคำชมเชยเป็นหนังสือ โดยผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาจากระดับความมากน้อยของประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการที่ได้รับจากการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำของผู้นั้น นอกจากนี้มีเงื่อนไขประกอบการพิจารณาตามข้อ ๑๖ คือ

(๑) ต้องเป็นผู้ให้ถ้อยคำหรือข้อมูลตามข้อ ๓ เท่านั้น กล่าวคือ ไม่ใช่ผู้กระทำผิดวินัยหรืออาจถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัย

(๒) ข้อมูลที่ให้นั้นจะต้องมีประโยชน์ดียิ่งหรือผลดียิ่งต่อทางราชการ โดยต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงแต่ละกรณีไป

๔. วันออกจากราชการตามระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้บัญญัติให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการในกรณีต่าง ๆ ไว้[๓๑] และในวรรคสอง ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ และข้าราชการซึ่งถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก จะถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันใด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด

ก.ร. จึงได้กำหนดระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๕๑ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป โดยระเบียบฉบับนี้มีหลักการเช่นเดียวกับระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๖ แต่มีการปรับปรุงถ้อยคำให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

(๔.๑) หลักการและเหตุผล

(๑) หลักการ ให้มีระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ

(๒) เหตุผล โดยที่มาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้วันออกจากราชการกรณีถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ และกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด จึงจำเป็นต้องออกระเบียบนี้

(๔.๒) คำอธิบาย

การออกจากราชการ หมายถึง การพ้นสภาพการเป็นข้าราชการ ซึ่งอาจเกิดขึ้นตามสภาพที่ไม่อาจเป็นข้าราชการต่อไปได้ หรือตามความประสงค์ของตัวข้าราชการเอง หรือตามดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ซึ่งต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงในการดำรงสถานภาพของข้าราชการ และเพื่อประโยชน์ของทางราชการควบคู่กันไปตามระบบคุณธรรม[๓๒]

---

[๓๑] พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๘๐ ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการเมื่อ
(๑) ตาย
(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๘๒
(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ หรือ
(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก
วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด

[๓๒] สำนักงาน ก.พ. , **เรื่องเดิม**, น. ๘๖.

(๑) กรณีสั่งให้ออกจากราชการ

ระเบียบ ก.ร. นี้ได้กำหนดวันออกจากราชการในกรณีที่ส่วนราชการสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการในกรณีต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

(๑.๑) การสั่งให้ออกเพราะผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด (มาตรา ๔๓)

การบรรจุข้าราชการรัฐสภาสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดนั้น มาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้มีการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและให้ได้รับการพัฒนาเพื่อให้เรียนรู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการและเป็นข้าราชการที่ดีตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.[๓๓] หากผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ก็จะสั่งให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป แต่หากผู้นั้นมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ก็อาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม และให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ผู้นั้นได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ[๓๔]

(๑.๒) การสั่งให้ออกเพราะขาดคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการ (มาตรา ๕๐)

กรณีผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดแล้ว ต่อมาภายหลังปรากฏว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓๗ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.ร. ตามมาตรา ๔๕ ก็ดี มาตรา ๕๐ ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ การสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการจะต้องไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกจากราชการนั้น และหากการเข้ารับราชการของผู้นั้นเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๑.๓) การสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน (มาตรา ๘๓)

ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

---

[๓๓] กฎ ก.ร. ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการพัฒนาข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕

[๓๔] มาตรา ๔๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

- เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ

- เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ

- เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๗ ก. (๑) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗ ข. (๑) (๒) (๓) หรือ (๖)

- เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ สำหรับผู้ที่ออกจากราชการในกรณีนี้ให้ได้รับเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนดด้วย

- เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ

- เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

- เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๖๘ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

การสั่งให้ออกจากราชการตามกรณีต่าง ๆ ข้างต้น ข้อ ๓ วรรคหนึ่งของระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดว่า

“... ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ ให้สั่งให้ออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรต้องสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่ง ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้การสั่งดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้น”

คำว่า “มีเหตุผลอันสมควรที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลัง” ก.พ. เคยพิจารณามีมติว่า เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณา[๓๕] แต่ทั้งนี้ การสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังในกรณีต่าง ๆ ดังกล่าว จะต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้น สิทธิโดยชอบธรรม ได้แก่ การได้รับเงินเดือน การเลื่อนเงินเดือน เป็นต้น

---

[๓๕] สำนักงาน ก.พ., **หนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘**, น. ๒๘๔.

(๑.๔) การสั่งให้ออกเพราะต้องรับโทษจำคุก (มาตรา ๘๓ (๘))

"ข้อ ๔ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๘) ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่ต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล แล้วแต่กรณี"

ตามกฎ ก.ร. ข้อนี้เป็นกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดที่ต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ โดยมีคำสั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุก

"คำพิพากษาถึงที่สุด" คือ กรณีเป็นคำพิพากษาศาลชั้นต้นก็จะต้องไม่มีการอุทธรณ์ภายในระยะเวลาอุทธรณ์ กรณีเป็นคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ไม่มีการฎีกาภายในระยะเวลาฎีกา กรณีคำพิพากษาศาลฎีกาจะเป็นที่สุดนับแต่วันที่อ่านคำพิพากษา

ในกรณีวันที่ต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ได้แก่ วันที่ศาลมีคำสั่งให้ต้องรับโทษจำคุก เช่น รับโทษจำคุกฐานละเมิดอำนาจศาล เป็นต้น

(๑.๕) การสั่งให้ออกเพราะไปรับราชการทหาร (มาตรา ๘๔)

"ข้อ ๕ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร"

การจะสั่งให้ผู้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารออกจากราชการตามมาตรา ๘๔ เฉพาะกรณีการถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารกองประจำการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ เท่านั้น แต่ผู้ที่ถูกหมายเรียกเข้ารับการระดมพลเข้าฝึกวิชาทหาร หรือเข้ารับการทดลองความพรั่งพร้อมตามกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ใช้เวลานานและมิได้ไปรับราชการทหารโดยมีฐานะเป็นข้าราชการทหาร จึงไม่ต้องมีคำสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรานี้แต่อย่างใด

สำหรับการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรานี้ข้อ ๕ ของระเบียบ ก.ร. ฉบับนี้กำหนดว่า ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันไปรับราชการ

(๑.๖) การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา (มาตรา ๗๖)

"ข้อ ๗ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๗๖ ให้สั่งให้ออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการสั่งพักราชการหรือเป็นกรณีที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก แล้วแต่กรณี"

การสั่งให้ออกจากราชการตามข้อนี้ เป็นกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ มาตรา ๗๖

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้ โดยการสั่งให้ออกจากราชการในกรณีเหล่านี้ต้องสั่งให้ออกตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งจะเป็นวันที่ออกคำสั่งหรือวันใดวันหนึ่งภายหลังจากวันที่ออกคำสั่งก็ได้ แต่ต้องไม่ใช่วันก่อนวันที่ออกคำสั่ง เว้นแต่เป็นกรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นได้ถูกสั่งพักราชการไว้ก่อนหรือได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ก็ต้องสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการตั้งแต่วันที่ข้าราชการผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ หรือตั้งแต่วันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก แล้วแต่กรณีก็ได้

(๒) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

“ข้อ ๘ การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรต้องสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่ง ก็ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ การสั่งดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น”

ตามความในข้อ ๘ กรณีการออกคำสั่งลงโทษปลดหรือไล่ข้าราชการรัฐสภาสามัญคนใดออกจากราชการ หากระเบียบฉบับนี้มิได้กำหนดเอาไว้เป็นอย่างอื่น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ก็ต้องสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการโดยมีผลให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นพ้นจากความเป็นข้าราชการตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่ง ตามปกติจะสั่งให้ออกตั้งแต่วันออกคำสั่งหรือวันใดวันหนึ่งในอนาคตก็ได้ แต่มีข้อยกเว้นว่าในกรณีที่มีเหตุอันสมควรที่จะต้องสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการให้มีผลย้อนหลังไปวันก่อนวันที่ออกคำสั่งก็สามารถกระทำได้ แต่การออกคำสั่งดังกล่าวจะต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น โดยในกรณีที่มีเหตุอันสมควร เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

กรณีที่สามารถออกคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่งลงโทษได้ ได้แก่กรณีต่าง ๆ ดังนี้

(๒.๑) กรณีการสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาความผิด (ข้อ ๙)

“ข้อ ๙ ในกรณีที่ได้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการหรือวันที่ต้องออกจากราชการไว้ก่อนแล้วแต่กรณี”

กรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญรายใดซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งผู้บังคับบัญชาซึ่งมีมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ได้สั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาความผิดดังกล่าว แล้วต่อมาปรากฏว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดอาญา ซึ่งจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ แล้วแต่กรณี ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สามารถออกคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่สั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

(๒.๒) กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก (ข้อ ๑๐)

“ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กระทำผิดวินัยเพราะเหตุละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น”

กรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเพราะเหตุละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลยตามข้อ ๖ (๓) ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยความในข้อ ๑๐ นี้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สามารถออกคำสั่งลงโทษปลดหรือไล่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการย้อนหลังไปวันแรกที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นได้ละทิ้งหน้าที่ราชการได้ แต่ต้องเป็นกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย หากข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเกิน ๑๕ วันแต่ได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก กรณีเช่นนี้ไม่สามารถออกคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังให้คำสั่งดังกล่าวมีผลไปในวันแรกที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นได้ละทิ้งหน้าที่ราชการได้ ต้องออกคำสั่งไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่งตามความในข้อ ๘ วรรคหนึ่ง

กรณีข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน แล้วไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก ก.ร. ได้มีหนังสือคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ที่ ๒๘/๒๕๓๗ (ว ๘) ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๗ แจ้งให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภานำมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ขอปรับปรุงเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี มาถือปฏิบัติโดยอนุโลม โดยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้กำหนดแนวทางการลงโทษสำหรับกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลยว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีมีเหตุอันควรปราณีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

(๒.๓) กรณีกระทำความผิดอาญาและได้รับโทษจำคุก (ข้อ ๑๑)

"ข้อ ๑๑ ในกรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุก หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องรับโทษจำคุก แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเป็นกรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดหนักกว่าโทษจำคุก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี"

ข้อ ๑๑ นี้จะมีความแตกต่างกับกรณีการสั่งให้ออกจากราชการเพราะต้องรับโทษจำคุกตามข้อ ๔ ซึ่งเป็นกรณีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๘) คือ เป็นกรณีการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนเนื่องจากต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกจากราชการ

แต่กรณีตามข้อ ๑๑ เป็นกรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญกระทำความผิดอาญาซึ่งมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖ (๖) โดยระเบียบ ก.ร. ฉบับนี้ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งปลดหรือไล่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด <u>หากข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นได้ถูกคุมขังติดต่อกันอยู่ก่อนมีคำพิพากษาจนถึงวันที่ต้องรับโทษจำคุก แล้วแต่กรณี ก็จะต้องสั่งปลดหรือไล่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการตั้งแต่วันที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นถูกคุมขังเป็นต้นไป</u>

กรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดได้กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดหนักกว่าโทษจำคุก ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ออกคำสั่งปลดหรือไล่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการ<u>ตั้งแต่วันที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นต้องคำพิพากษาถึงที่สุด</u> หากข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นได้ถูกคุมขังอยู่ก่อนและต้องขังติดต่อกันมาจนถึงวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สามารถออกคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นถูกคุมขังได้

(๒.๔) กรณีผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ได้ออกจากราชการไปก่อนแล้ว (ข้อ ๑๔)

"ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้ออกจากราชการไปก่อนแล้วเพราะถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น หรือได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการไปแล้วนั้น"

กรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญคนใดซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ได้พ้นจากความเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญไปก่อนแล้ว

เพราะถูกปลดออกหรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น หรือได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งปลดหรือไล่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นได้ออกจากราชการไป ในกรณีอื่นนั้นหรือวันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการแล้วแต่กรณี

(๒.๕) กรณีพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ข้อ ๑๕)

"ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือวันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎ ก.ร. ซึ่งออกตามมาตรา ๘๑ แล้วแต่กรณี"

กรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือการเกษียณอายุราชการนั้น[๓๖] หากข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ข้อ ๑๕ ได้กำหนดให้สั่งลงโทษปลดหรือไล่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณ คือ วันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) การเปลี่ยนแปลงคำสั่ง

กรณีที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งวันออกจากราชการ ตามระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดไว้ในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

(๓.๑) การเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกเป็นให้ออกจากราชการ (ข้อ ๖)

"ข้อ ๖ ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามมาตรานั้น"

เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญรายใดถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นมีเหตุที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ แล้วแต่กรณี ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามกรณีที่ได้ความนั้นย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีและมาตรานั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นวันที่คำสั่งลงโทษมีผลหรือไม่ก็ได้

---

[๓๖] มาตรา ๘๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

(๓.๒) กรณีเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษปลดออกเป็นไล่ออกจากราชการ หรือไล่ออกเป็นปลดออกจากราชการ (ข้อ ๑๒)

"ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษปลดออกเป็นไล่ออก หรือไล่ออกเป็นปลดออก ให้สั่งให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าจะต้องสั่งเปลี่ยนแปลงวันออกจากราชการด้วย ให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้น"

กรณีผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ได้มีคำสั่งลงโทษปลดข้าราชการรัฐสภาสามัญรายใดออกจากราชการไปแล้ว ต่อมาข้อเท็จจริงปรากฏว่าในกรณีนั้นข้าราชการรัฐสภาสามัญรายนั้นจะต้องถูกสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษจากปลดออกเป็นไล่ออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญรายนั้นได้ออกจากราชการตามคำสั่งลงโทษเดิม กรณีที่ได้มีการออกคำสั่งลงโทษไล่ข้าราชการรายใดออกจากราชการในกรณีใดไปแล้ว ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่าข้าราชการรายนั้นจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษเป็นปลดออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นถูกสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

(๓.๓) การเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากราชการเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออก (ข้อ ๑๓)

"ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ ไปแล้ว ถ้าจะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามกรณีนั้น"

ข้อ ๑๓ นี้เป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ได้สั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญรายใดออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ แล้วแต่กรณีไปแล้ว ต่อมาข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นมีเหตุที่จะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งโดยออกลงโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการแล้วแต่กรณี ย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามกรณีนั้น ๆ

ตัวอย่าง นาย ก. ได้ถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๔๓ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่านาย ก. ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ แล้วไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามข้อ ๕ (๓) ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการตามข้อ ๑๐ เช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษไล่นาย ก. ออกจากราชการให้มีผลย้อนหลังไปในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัย

ข้อวินัยถือเป็นบทกำหนดพฤติกรรมความประพฤติของข้าราชการรัฐสภา การกระทำความผิดวินัยของข้าราชการถือเป็นข้อบ่งชี้พฤติกรรมของข้าราชการในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้เป็นอย่างดี การป้องกันมิให้ข้าราชการกระทำผิดวินัยจึงถือเป็นการกำกับพฤติกรรมของข้าราชการในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาให้อยู่ในระบบระเบียบแบบแผนที่ถูกต้องและเป็นที่ต้องการของส่วนราชการ ซึ่งมาตรการป้องกันมิให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญกระทำผิดวินัย นั้น จำแนกออกได้เป็น ๓ มาตรการ ดังนี้

๑. ปลูกจิตสำนึกการต่อต้านการกระทำผิดวินัย ปรับเปลี่ยนฐานความคิดของคนในทุกภาคส่วนในการรักษาประโยชน์สาธารณะ

มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดวินัย โดยให้ข้อมูลทั้งในส่วนที่เป็นคุณและเป็นโทษ

การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ถือเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่จะปลูกจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในองค์กร โดยการรณรงค์อาจจัดทำเอกสารแผ่นพับ จัดบอร์ดนิทรรศการ จัดกิจกรรมรณรงค์ เผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น Email, Line, Facebook เป็นต้น หรือการเผยแพร่ทาง Intranet

- สร้างหลักสูตรเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และกำหนดให้เป็นวิชาหลักในการฝึกอบรมทุกโครงการ

การกำหนดให้มีหลักสูตรเกี่ยวกับการรักษาวินัยเป็นวิชาหลักในการฝึกอบรม เป็นการปลูกฝังค่านิยมและกระตุ้นความรู้สึกผิดชอบชั่วดีให้แก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และบุคคลในวงงานรัฐสภาตระหนัก โดยถือว่าอย่างน้อยการให้ได้รับการฝึกอบรมบ่อยครั้งก็จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ

- ยกย่องข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และบุคคลในวงงานรัฐสภาที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

การยกย่องผู้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อาจกำหนดให้คัดเลือกบุคคลตัวอย่างโดยให้มีคณะกรรมการพิจารณา และเปิดโอกาสให้บุคคลต่าง ๆ เสนอชื่อบุคคลตัวอย่างได้ โดยให้เสนอชื่อไปยังกลุ่มงานคุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนาบุคลากร และเมื่อมีการประกาศชื่อบุคคลตัวอย่างแล้วอาจมอบใบประกาศเกียรติคุณหรือโล่เกียรติยศ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

- เผยแพร่พฤติกรรมที่เป็นการกระทำความผิดวินัยเพื่อให้ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และบุคคลในวงงานรัฐสภา พึงระวังในการปฏิบัติราชการ

รวบรวมพฤติกรรมของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต่าง ๆ ที่น่าสนใจมาเผยแพร่ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และบุคคลในวงงานรัฐสภาเพื่อให้ตระหนักถึงผลของการกระทำการที่เกี่ยวกับการกระทำผิดวินัย และเป็นการป้องปรามให้ผู้ที่จะกระทำมีความเกรงกลัวและไม่กล้าที่จะ

กระทำผิด โดยอาจรวบรวมเป็นกรณีตัวอย่างแล้วเผยแพร่เป็นเอกสารข่าวหรือเอกสารแทรกตามเอกสารฝึกอบรมหรือเอกสารการประชุมต่าง ๆ ก็ได้

- ผู้บังคับบัญชาต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี

การกำหนดแนวทางปฏิบัติอาจเป็นเรื่องยาก อาจจะกำหนดให้มีการยกย่องบุคคลตัวอย่างในประเภทผู้บังคับบัญชาที่ดีก็ได้ นอกจากนี้ การมีมาตรการที่ครอบคลุมไปถึงผู้บังคับบัญชาด้วยก็จะทำให้บุคลากรในวงงานรัฐสภาเห็นความสำคัญมากยิ่งขึ้น

๒. ขจัดเงื่อนไขที่สุ่มเสี่ยงให้เกิดการกระทำผิดวินัย

<u>มีวิธีการดำเนินการ</u> ดังนี้

- ศึกษาทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่สุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัย แล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุง เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การงบประมาณ การพัสดุ

การกำหนดกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ของฝ่ายรัฐสภาเองโดยอิสระ ทำให้ข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติบางอย่างแตกต่างจากฝ่ายบริหารหรือฝ่ายอื่น ๆ ซึ่งเป็นมาตรฐานกลางในการดำเนินการ จึงควรพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบว่าควรจะกำหนดข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติให้แตกต่างหรือไม่ และถือว่ามีความเป็นอิสระจริงหรือไม่ โดยเฉพาะในกรณีที่มีการกำหนดให้เป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจนั้น อาจเป็นช่องว่างให้เกิดการกระทำผิดวินัยได้ จึงควรพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามควรแก่กรณี

- การแต่งตั้ง ย้าย โอน เลื่อนข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม

การแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ถือเป็นหลักการพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในวงกว้างต่อไป หากในระบบการแต่งตั้งไม่มีระบบคุณธรรม ก็จะทำให้ผู้ที่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นต้องปฏิบัติตามแต่ผู้บังคับบัญชาจะมีบัญชาโดยมิได้คำนึงถึงระบบหรือระเบียบราชการจนอาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยได้ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ จึงต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรม

๓. การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด

<u>มีวิธีการดำเนินการ</u> ดังนี้

- กำหนดคู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยละเอียด

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด จะต้องมีกระบวนการทำงานแตกต่างกันตามแต่เรื่องที่ปฏิบัติ ซึ่งในบางกรณีกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อาจกำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบนั้นมีดุลพินิจในการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง การกำหนดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานโดยละเอียดเพื่อกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ นั้น จะเป็นการจำกัดการใช้ดุลพินิจได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการป้องกันความหลงผิดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอีกด้วย

- กำชับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด

โดยปกติแล้วกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ มักจะกำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติไว้อย่างดีแล้ว หากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ดังกล่าวก็จะไม่เกิดการกระทำผิดวินัยขึ้น

หากแต่การกระทำผิดวินัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมักจะเกิดจากการกระทำที่ละเมิดกฎหมายที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่วางไว้ การกำชับให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดจึงเป็นปัจจัยที่จะทำให้การกระทำผิดวินัยลดน้อยลง

- เมื่อพบเห็นการกระทำผิดวินัยให้แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนและลงโทษต่อไป

การกระทำผิดวินัยแม้เพียงเล็กน้อยถือเป็นเรื่องที่สำคัญและกระทบกับประโยชน์สาธารณะและกระทบกับบุคคลทุกคน เมื่อใดที่พบเห็นการกระทำผิดวินัย จึงถือเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะร่วมกันปกป้องประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของตนเองด้วย

บรรณานุกรม

หนังสือ

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๖). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

สำนักงาน ก.พ.. (๒๕๕๖). *คำอธิบายกฎ ก.พ. และระเบียบ ก.พ. ที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ..

_____ . (๒๕๔๙). *คู่มือการดำเนินการทางวินัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ..

วิทยานิพนธ์

พนิดา โรจน์รัตนชัย. (๒๕๕๓). *ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในหน่วยงานราชการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, คณะนิติศาสตร์.

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการรัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๕๔
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง)

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๑๒ มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภา ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่ ก.ร. กำหนด

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่งจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

หมวด ๓
ข้าราชการรัฐสภาสามัญ

ส่วนที่ ๑
การจัดระเบียบข้าราชการรัฐสภาสามัญ

มาตรา ๒๔ การจัดระเบียบข้าราชการรัฐสภาสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรมดังต่อไปนี้

(๑) การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

(๒) การบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๓) การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรมโดยพิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติ และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามิได้

(๔) การดำเนินการทางวินัย ต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

(๕) การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

ส่วนที่ ๓
การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๔๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ให้ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี นำเสนอ ก.ร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร. แล้ว ให้ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี นำเสนอ ก.ร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร. แล้ว ให้ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการวุฒิสภา หรือหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาที่เรียกชื่ออย่างอื่น แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ส่วนที่ ๕
วินัยและการดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๖๑ ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๓

มาตรา ๖๒ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

มาตรา ๖๓ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

มาตรา ๖๔ การลงโทษข้าราชการรัฐสภาสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. ตามมาตรา ๖๑

มาตรา ๖๕ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ตามส่วนนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไปปฏิบัติแทนตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ร. กำหนดก็ได้

มาตรา ๖๖ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๖๕ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ รีบดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๖๘ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๖๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควรแก่กรณีโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งยุติเรื่อง

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๖๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒

ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๙ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกันให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งประเภทและระดับดังกล่าวในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเดียวกัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญต่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิร่วมด้วย ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) สำหรับกรณีอื่น ให้เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด

มาตรา ๗๐ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

มาตรา ๗๑ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๗๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ไม่ใช้อำนาจตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๙ หรือมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๙ หรือมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๗๓ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามส่วนนี้ อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษได้

ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการกับข้าราชการอื่น ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามความในวรรคหนึ่งเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมาจนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนพิจารณาทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกันผู้นั้นไว้เป็นพยานหรือพิจารณาลดโทษทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองอันเป็นเท็จ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

หลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๗๔ ให้กรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วนบริษัทชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๗๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น

หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้วโดยมิใช่เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๗๖ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิด หรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ร. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๘ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มิใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๘๘ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณาและไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จ และผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ให้นำความในวรรคหกมาใช้บังคับกับกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการ หรือกลับเข้ารับราชการ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๗๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน ก.ร. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด

ในกรณีที่ ก.ร. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ ก.ร. มีมติ

ในกรณีตามวรรคสอง ให้ ก.ร. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๗๐

มาตรา ๗๘ เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๗๙ ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งโอนมาตามมาตรา ๔๗ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามส่วนนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามส่วนนี้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ในการสั่งลงโทษทางวินัยให้พิจารณาตามความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมานั้น แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๖
การออกจากราชการ

มาตรา ๘๐ ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๘๒

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ หรือ

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด

มาตรา ๘๑ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ และทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ (๓) (ง) หรือ (จ) หรือ (๔) (ค) หรือ (ง) จะให้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๘๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งโดยยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เป็นผู้พิจารณาก่อนวันขอลาออก

ในกรณีที่ผู้ประสงค์จะลาออกยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่าสามสิบวัน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นจะอนุญาตให้ลาออกตามวันที่ขอลาออกก็ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันขอลาออกก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ถ้าผู้ขอลาออกมิได้ถอนใบลาออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยับยั้ง ให้ถือว่าการลาออกนั้นมีผลเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ยับยั้งไว้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มิได้ยับยั้งตามวรรคสาม ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ร. กำหนดหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการลาออกจากราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด

มาตรา ๘๓ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ

๒) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ

๓) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๗ ก. (๑) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗ ข. (๑) (๒) (๓) หรือ (๖)

(๔) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ สำหรับผู้ที่ออกจากราชการในกรณีนี้ให้ได้รับเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนดด้วย

(๕) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ

(๖) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๗) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๖๘ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๘) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

การสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดออกจากราชการตามมาตรานี้แล้ว ให้รายงาน ก.ร. และให้นำมาตรา ๗๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๔ เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ไม่ใช้อำนาจตามมาตรา ๘๓ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๓ ได้

มาตรา ๘๖ การออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ เว้นแต่ออกจากราชการเพราะความตาย ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

ส่วนที่ ๗
การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มาตรา ๘๗ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๘๘ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ร. แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๘๗

การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๘๙ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ ก.ร. จะพิจารณาวินิจฉัยเองหรือจะตั้ง อ.ก.ร. อุทธรณ์และร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และการร้องทุกข์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๙๐ เมื่อ ก.ร. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.ร. มีคำวินิจฉัย

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

มาตรา ๙๑ ให้นำมาตรา ๗๔ มาใช้บังคับกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ของ ก.ร. และ อ.ก.ร. อุทธรณ์และร้องทุกข์

กฎ ก.ร.

ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ก.ร. จึงออกกฎ ก.ร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ และปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ

(๔) ต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภยันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภยันตราย ซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

(๕) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๖) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๗) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

(๘) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๙) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๑๐) ต้องต้อนรับ และให้ความสะดวกแก่สมาชิกรัฐสภาและประชาชนผู้ติดต่อราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย

(๑๑) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๑๒) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

ข้อ ๓ ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วครั้งคราว

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

(๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๖) ต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง

(๗) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๘) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

(๙) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔

(๑๐) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม สมาชิกรัฐสภาและประชาชนผู้ติดต่อราชการ

ข้อ ๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำการประการใดประการหนึ่งดังต่อไปนี้ต่อข้าราชการด้วยกัน หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหรือนอกสถานที่ราชการโดยผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำนั้น หรือทำให้ผู้ถูกกระทำเดือดร้อนรำคาญ ถือว่าเป็นการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามข้อ ๓ (๙)

(๑) กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น

(๒) กระทำการด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พูดหยอกล้อพูดหยาบคาย เป็นต้น

(๓) กระทำการด้วยอากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณหรือสัญลักษณ์ใด ๆ เป็นต้น

(๔) การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามกอนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น

(๕) การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์หรือเดือดร้อนรำคาญ

ข้อ ๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

ข้อ ๖ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายสมาชิกรัฐสภาหรือประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยตามกฎ ก.ร. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ก่อนวันที่กฎ ก.ร. นี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นตามกรณีกระทำผิดวินัยที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. ดังกล่าว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
สมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์
ประธานรัฐสภา
ประธาน ก.ร.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ กฎ ก.ร. ฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๑ กำหนดให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ร. นี้

กฎ ก.ร.

ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๓) มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก.ร. จึงออกกฎ ก.ร. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑
การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย

ข้อ ๒ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานตามลำดับชั้นให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ทราบโดยเร็ว โดยทำเป็นหนังสือซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อผู้กล่าวหา (ถ้ามี)

(๒) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย

(๔) พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มี

ข้อ ๓ การกล่าวหาที่จะดำเนินการตามกฎ ก.ร. นี้ ถ้าเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือให้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ระบุชื่อของผู้กล่าวหา และลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา

(๒) ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่เพียงพอให้ทราบว่าเป็นการกล่าวหาข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใด

(๓) ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งการกระทำที่มีการกล่าวหาเพียงพอที่จะเข้าใจได้ หรือแสดงพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

ในกรณีที่เป็นการกล่าวหาด้วยวาจา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับฟังการกล่าวหาจัดให้มีการทำบันทึกคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง และให้ผู้กล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๔ กรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยที่จะดำเนินการตาม กฎ ก.ร. นี้ อาจมีลักษณะดังนี้

(๑) มีการกล่าวหาที่ไม่ได้ระบุชื่อผู้กล่าวหา ไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา แต่ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏนั้นเพียงพอที่จะทราบว่ากล่าวหาข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดและข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์นั้นเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ หรือ

(๒) มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นที่น่าสงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

หมวด ๒
การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น

ข้อ ๕ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๒ หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ว่ามีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้โดยเร็ว

(๑) พิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่

(๒) ดำเนินการสืบสวนหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวน และพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ในการนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ อาจสืบสวนเองหรือให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดหรือเป็นกรณีที่มีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วและเห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ ต่อไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการต่อไปตามหมวด ๓ ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการต่อไปตามหมวด ๔ แต่ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ยุติเรื่อง

ข้อ ๗ กรณีที่ถือว่าไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งให้ยุติเรื่องได้ อาจเป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอให้ทราบว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดวินัย

(๒) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจได้ว่ามีการกระทำผิดวินัย หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

(๓) พฤติการณ์แห่งการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดทางวินัย

หมวด ๓
การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ โดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่ถ้าได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ต้องดำเนินการตามข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ จนแล้วเสร็จ

ข้อ ๙ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ดำเนินการทางวินัยโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องดำเนินการตามหมวดนี้ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินการตามข้อ ๙ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง โดยให้ทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๔

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๗๑ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๓ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๕

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษจะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๗๑ ก็ได้ โดยทำเป็นคำสั่งงดโทษตามข้อ ๖๗

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ดำเนินการทางวินัยโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และการคัดค้านกรรมการสอบสวน ให้นำข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสี่ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๙ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๒ ต้องดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ รับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา แล้วเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และทำรายงานการสอบสวน พร้อมความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ต้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาตามความจำเป็น ในการนี้ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะขยายเวลาให้ตามที่เห็นสมควร โดยต้องแสดงเหตุผลไว้ด้วย หรือจะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนยุติการดำเนินการแล้วพิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไปก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑๓ แล้ว ให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๑๑ หรือสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้ก่อนพิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๑๑ ก็ได้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

หมวด ๔
การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

ในกรณีที่เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการดำเนินการตามข้อ ๑๑ (๔) ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ ส่วนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑๓ จะนำมาใช้ในการสอบสวนนี้หรือไม่เพียงใด ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการสอบสวนที่จะแต่งตั้งขึ้นใหม่นี้

ข้อ ๑๖ ในกรณีร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๙ (๒) ให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของแต่ละส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทำความตกลงกันเพื่อกำหนดตัวบุคคลเป็นคณะกรรมการสอบสวน แล้วให้แต่ละส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลนั้นเป็นคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากข้าราชการรัฐสภาสามัญ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองก็ได้

ในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งตามที่ ก.ร. กำหนด

กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการที่แต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่มิใช่ข้าราชการการเมืองด้วยก็ได้ และให้นำข้อ ๑๙ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อของประธานกรรมการและกรรมการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุชื่อผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการโดยทำเป็นคำสั่งตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด และให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบต่อไป

การเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๒๐ เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งโดยเร็ว และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ ให้แจ้งตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) รวมทั้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนไปพร้อมกัน และให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ถ้าได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยตรงก่อน แต่ถ้าไม่อาจแจ้งให้ทราบโดยตรงได้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาให้ประธานกรรมการโดยเร็ว แล้วให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่ได้รับแล้วเก็บรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้กรรมการทราบเป็นรายบุคคล

(๓) ส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหาไปให้ประธานกรรมการเพื่อเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน โดยจะส่งไปให้หลังจากที่ได้ดำเนินการตาม (๒) แล้วก็ได้

ข้อ ๒๑ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการสอบสวนอาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้กล่าวหาตามข้อ ๓

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓

(๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓ คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหาหรือกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา

(๕) เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๖) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำผิดตามเรื่องที่กล่าวหา

(๗) เป็นผู้มีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม

ข้อ ๒๒ การคัดค้านกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือนับแต่วันที่ทราบว่ามีกรณีตามข้อ ๒๑ โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๑

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อและวันที่ที่ได้รับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ

ข้อ ๒๓ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๒ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่ในการเป็นกรรมการสอบสวน ในกรณีที่เห็นสมควรจะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านก็ได้ แต่ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่าสามคนให้แต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน และให้นำข้อ ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้าน และมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้าน ผู้ถูกคัดค้าน และประธานกรรมการทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาและสั่งการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีตามข้อ ๒๑ ให้ผู้นั้นแจ้งให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามข้อ ๒๓ โดยอนุโลมต่อไป

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ร. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน ในการนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา และจัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้งด้วย

ในการสอบสวนและพิจารณาห้ามมิให้มีบุคคลอื่นอยู่หรือร่วมด้วย เว้นแต่เป็นการสอบปากคำตามข้อ ๓๑ หรือเป็นกรณีที่กฎ ก.ร. นี้ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๖ ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบตามข้อ ๒๐ (๒) ในกรณีที่ไม่อาจจัดประชุมได้ภายในกำหนดให้รายงานเหตุผลและความจำเป็นให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบ

ในการประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสอบสวนกำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน

ข้อ ๒๗ เมื่อได้วางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๒๖ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

(๔) พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๕) ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน โดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงใดที่กล่าวอ้างหรือพาดพิงถึงบุคคล เอกสาร หรือวัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๒๙ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน และในการสอบปากคำพยาน ต้องแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ในการสอบปากคำตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

ข้อ ๓๐ การสอบปากคำตามข้อ ๒๙ ต้องมีการบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด แล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำใดมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำแล้ว ถ้าจะต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ใช้วิธีขีดฆ่าข้อความเดิมและเพิ่มเติมข้อความใหม่ด้วยวิธีตกเติม แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ๓๑ ในการสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่งกรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งผู้ถูกกล่าวหาขอนำเข้ามาในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำเห็นสมควร

ข้อ ๓๒ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำอย่างใด

ข้อ ๓๓ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถหาต้นฉบับเอกสารได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยเหตุประการอื่น คณะกรรมการสอบสวนจะสืบจากสำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลแทนก็ได้

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานเพื่อชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ชี้แจงหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำได้ภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานการสอบสวนด้วย

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวมพยานเอกสารหรือวัตถุใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือพยานหลักฐานนั้นมิใช่สาระสำคัญจะงดสอบสวนหรือไม่รวบรวมพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวน และในรายงานการสอบสวนด้วย

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่จะต้องสอบปากคำพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ประธานกรรมการจะรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอให้มอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นที่เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนสอบปากคำพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะต้องสอบสวนไปให้ กรณีเช่นนี้ ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นควรจะมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายนั้นดำเนินการตามที่คณะกรรมการสอบสวนร้องขอก็ได้

ในการสอบปากคำพยานและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายเลือกข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่เห็นสมควรอย่างน้อยอีกสองคนมาร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน และให้คณะทำการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการสอบสวนตาม กฎ ก.ร. นี้

ข้อ ๓๗ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๒๗ (๑) แล้ว ให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาทำความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน แต่ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย รวมทั้งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะนำเอาคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นมาใช้เป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานอื่นก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดนั้น เพื่อใช้เป็นสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ข้อ ๓๙ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึกระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยในกรณีใดและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยจะระบุชื่อพยานด้วยหรือไม่ก็ได้ รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

บันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ทำตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด โดยให้ทำเป็นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการและกรรมการอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

ข้อ ๔๐ เมื่อได้จัดทำบันทึกตามข้อ ๓๙ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด เพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหารับทราบข้อกล่าวหาโดยลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวันเดือนปีในบันทึกนั้นแล้วมอบบันทึกให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และอีกหนึ่งฉบับเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว และให้มอบบันทึกนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และอีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับบันทึกดังกล่าว ให้ส่งบันทึกนั้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ

ข้อ ๔๑ เมื่อได้แจ้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตามข้อ ๔๐ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในวันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวน หรือแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้

ในกรณีแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบตามที่กำหนดในข้อ ๔๐ ให้ส่งบันทึกตามข้อ ๓๙ จำนวนหนึ่งฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งบันทึกดังกล่าวทางไปรษณีย์

คณะกรรมการสอบสวนจะส่งหนังสือกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด ไปพร้อมกับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๔๑ หรือข้อ ๔๒ โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีเหตุจำเป็น จะกำหนดวัน เวลา สถานที่ หรือวิธีการเสียใหม่เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมก็ได้

ข้อ ๔๔ ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

คณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการตามวรรคหนึ่งไปในคราวเดียวกันกับที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๔๐ ก็ได้

ข้อ ๔๕ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้นไว้เป็นหนังสือ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในข้อกล่าวหานั้นก็ได้ แล้วดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ถ้าเห็นว่าพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติมแล้วแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ ข้อ ๔๓ และข้อ ๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๘ ในการสอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีพยานหลักฐานที่ควรกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว

เมื่อได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ยุติไม่ต้องดำเนินการทางวินัยสำหรับเรื่องอื่นนั้น

(๒) ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ดำเนินการทางวินัยในเรื่องอื่นนั้นด้วยตามกฎ ก.ร. นี้ ในกรณีที่การกระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาในเรื่องอื่นนั้นก็ได้

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้อื่น ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎ ก.ร. นี้ ต่อไป

ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นหรือบุคคลอื่น ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้อื่นร่วมกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่สอบสวนตามข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนผู้นั้น โดยจะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีตามมาตรา ๖๙ ให้ส่งเรื่องไปยังผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ เพื่อดำเนินการต่อไป

พยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนในเรื่องที่สอบสวนเดิม คณะกรรมการสอบสวนจะใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบและให้โอกาสผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามกฎ ก.ร. นี้แล้ว

ข้อ ๕๑ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหานำสืบแก้ข้อกล่าวหา และได้รวบรวมพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาได้แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

ในการพิจารณาทำความเห็นตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพิจารณามีมติในเรื่องที่สอบสวนให้ครบทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็น ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ต้องพิจารณาให้ได้ความด้วยว่า

เป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญข้อใด ควรได้รับโทษสถานใด และมีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๘๓ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี ก็ให้ทำความเห็นเสนอไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย

การประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นตามข้อนี้ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด

ข้อ ๕๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๕๑ แล้ว ให้จัดทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด โดยให้เสนอไปพร้อมสำนวนการสอบสวน

รายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องที่สอบสวน ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อกล่าวหา พยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา ประเด็นที่ต้องพิจารณา ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๕๑ วรรคสอง และวรรคสาม และลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน รวมทั้งให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานการสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้า ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้แสดงชื่อและสรุปความเห็นแย้งของผู้นั้นไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย ในการนี้ ผู้มีความเห็นแย้งนั้นจะทำบันทึกรายละเอียดความเห็นแย้งและลงลายมือชื่อของตนแนบไว้กับรายงานการสอบสวนด้วยก็ได้

ข้อ ๕๓ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๖

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็น ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาสอบสวนตามความจำเป็น ในการนี้ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอาจขยายเวลาได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน และติดตามเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วด้วย

ข้อ ๕๔ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนแล้ว ให้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวน ถ้าเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามข้อ ๕๕ แต่ถ้าเห็นว่าการสอบสวนยังไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ก็ให้สั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่ายังไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือการแจ้งข้อกล่าวหายังไม่ครบถ้วน ให้สั่งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาหรือแจ้งข้อกล่าวหาให้ครบถ้วนโดยเร็ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้จัดทำรายงานเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๕๕ ต่อไป

ข้อ ๕๕ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๔

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๗๑ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๓ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๕

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษจะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๗๑ ก็ได้ โดยทำเป็นคำสั่งงดโทษตามข้อ ๖๗

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ตามมาตรา ๗๒ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๕

(๕) ในกรณีที่เห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๘๓ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี ต่อไป

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ (๑) หรือ (๒) ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้สั่งหรือดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๖ ในกรณีที่มีการย้าย การโอน หรือการเลื่อนผู้ถูกกล่าวหา อันมีผลทำให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเปลี่ยนไป ให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้นดำเนินการต่อไปจนเสร็จ

แล้วให้ทำรายงานการสอบสวนเสนอไปพร้อมกับสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเดิมตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการเพื่อส่งไปยังผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่พิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๕๕ ต่อไป และถ้าในระหว่างการสอบสวนมีกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องสั่งการอย่างใดเพื่อให้การสอบสวนนั้นดำเนินการต่อไปได้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเดิมส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่เป็นผู้พิจารณาต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ตามวรรคหนึ่ง เห็นสมควรให้ดำเนินการตามข้อ ๕๔ จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมดำเนินการ หรือในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการก็ได้ โดยให้นำข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ มาใช้บังคับ

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๗ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้องตามกฎ ก.ร. นี้ ให้เฉพาะการดำเนินการนั้นเสียไป และถ้าการดำเนินการนั้นเป็นสาระสำคัญที่ต้องดำเนินการหรือหากไม่ดำเนินการอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้แก้ไขหรือดำเนินการนั้นเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๕๙ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดตายในระหว่างการสอบสวน ให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นเป็นอันยุติ แต่ให้คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อไปเท่าที่สามารถจะกระทำได้ แล้วทำความเห็นเสนอต่อส่วนราชการต้นสังกัดเพื่อพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ต่อไป

ข้อ ๖๐ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประชุมกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๗ และข้อ ๕๑

หมวด ๕
กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ข้อ ๖๑ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือหรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎ ก.ร. นี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี จะพิจารณาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๖๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ แล้วแต่กรณี จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ได้ดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๒) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๓) กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือหรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎ ก.ร. นี้

หมวด ๖
การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน

ข้อ ๖๓ การลงโทษข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีอำนาจสั่งลงโทษได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน

(๓) ลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเศษทิ้ง

หมวด ๗
การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ

ข้อ ๖๔ การสั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๘ วรรคสอง ให้ทำเป็นคำสั่งระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่ถูกกล่าวหาและผลการพิจารณา ทั้งนี้ ตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด และให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่งและวันเดือนปีที่ออกคำสั่งไว้ด้วย

ข้อ ๖๕ การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก หรือไล่ออก ให้ทำเป็นคำสั่งระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัย

อย่างไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรงในกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญข้อใด พร้อมทั้งสิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาในการอุทธรณ์ตามมาตรา ๘๗ ไว้ในคำสั่งนี้ด้วย ทั้งนี้ ตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด และให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่งและวันเดือนปีที่ออกคำสั่งไว้ด้วย

ข้อ ๖๖ การสั่งลงโทษ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันหรือระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง

(๒) การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่เดือนที่มีคำสั่ง

(๓) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้สั่งให้มีผลตามระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง

ข้อ ๖๗ การสั่งงดโทษตามมาตรา ๗๑ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ทำเป็นคำสั่ง และให้ระบุไว้ในคำสั่งด้วยว่าได้ให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือได้ว่ากล่าวตักเตือนแล้ว ทั้งนี้ ตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด

ข้อ ๖๘ การสั่งงดโทษตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง สำหรับกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วแต่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งงดโทษ ทั้งนี้ ตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด

ข้อ ๖๙ เมื่อได้มีคำสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว และให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน และให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับด้วย ถ้าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง เมื่อได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้วให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ทราบตามวรรคหนึ่งได้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

หมวด ๘
การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

ข้อ ๗๐ ในกรณีที่มีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ มีคำสั่งใหม่ โดยให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม แล้วสั่งใหม่ให้เป็นไปตามนั้น

ข้อ ๗๑ คำสั่งใหม่ตามข้อ ๗๐ ให้เป็นไปตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด โดยอย่างน้อยให้มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) อ้างถึงคำสั่งเดิมก่อนมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

(๒) อ้างถึงมติของ ก.ร. หรือคำวินิจฉัยขององค์กรตามกฎหมายอื่น ที่ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี โดยแสดงสาระสำคัญโดยสรุปไว้ด้วย

(๓) สั่งให้ยกเลิกคำสั่งเดิมตาม (๑) และมีคำสั่งใหม่ให้เป็นไปตาม (๒)

(๔) ระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว

ข้อ ๗๒ ในกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษเพื่อจะสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการและสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี

การสั่งให้กลับเข้ารับราชการให้สั่งให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ร. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ในกรณีที่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้เพราะเหตุที่ก่อนที่จะมีคำสั่งใหม่นั้น ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตาย หรือออกจากราชการเนื่องจากเหตุอื่น ให้สั่งงดโทษหรือสั่งยุติเรื่อง แล้วแต่กรณี แล้วให้แสดงเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ในคำสั่งใหม่ให้ระบุด้วยว่า เงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออกหรือปลดออก ให้เบิกจ่ายให้ผู้นั้นตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๗๓ ในกรณีที่คำสั่งลงโทษเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ถ้ามีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้ระบุการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้วดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณียกโทษ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน และให้ผู้นั้นกลับคืนสู่สถานะเดิมก่อนมีการลงโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใดให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

(๒) ถ้าเป็นกรณีงดโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใดให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

(๓) ถ้าเป็นกรณีที่มีผลให้ยังคงต้องลงโทษผู้นั้นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มโทษหรือลดโทษก็ตาม ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน หรือเพิ่มอัตราโทษให้คิดคำนวณจำนวนเงินเดือนที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษจากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม

(ข) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน เป็นปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(ค) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษภาคทัณฑ์ ให้ลงโทษให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

(ง) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือน หรือลดอัตราโทษของโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ในกรณีที่จำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษใหม่ ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้ถูกตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษเดิม ให้คืนเงินส่วนที่ได้ตัดหรือลดไว้เกินนั้นให้ผู้นั้น

หมวด ๙
การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๗๔ เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจโดยพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๓) ผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณาหรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๔) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาและได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

(๕) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗๕ การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๘๘ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ข้อ ๗๖ ในกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดในคดีอาญาหลายคดี ถ้าจะสั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีใดที่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๔ ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นทุกสำนวนหรือทุกคดีที่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๔ ด้วย

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ถ้าภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาในคดีอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้น ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นและเข้าลักษณะตามข้อ ๗๕ นั้นด้วย

ข้อ ๗๗ การสั่งพักราชการ ให้สั่งพักตั้งแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้นให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

ข้อ ๗๘ คำสั่งพักราชการต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพักราชการ ตลอดจนกรณีและเหตุที่สั่งพักราชการ และวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ

เมื่อได้มีคำสั่งให้ผู้ใดพักราชการ ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบ และให้นำข้อ ๖๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๙ ในกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๗๔ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนหรือพิจารณา หรือการดำเนินคดีนั้น จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการไว้แล้ว จะพิจารณาตามวรรคหนึ่งและสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการก็ได้

ข้อ ๘๐ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันออกคำสั่ง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้สั่งให้พักราชการไว้ก่อนแล้ว ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันสั่งพักราชการเป็นต้นไป หรือในกรณีที่มีเหตุตามข้อ ๗๗ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๗ นั้น

ให้นำข้อ ๗๕ ข้อ ๗๖ และข้อ ๗๘ มาใช้บังคับแก่การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๘๑ การสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง และประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิออกจากราชการไว้ก่อน ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๘๒ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดพักราชการในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนและปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๗ แล้วดำเนินการตามมาตรา ๗๑ แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งงดโทษตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงกรณีกระทำผิดวินัยนั้นไว้ในคำสั่งด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย

(๓) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๗ และสั่งยุติเรื่อง แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการและแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย

(๔) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๗๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่อง ให้สั่งได้โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ข้อ ๘๓ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๗ แล้วดำเนินการตามมาตรา ๗๑ แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งงดโทษตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงกรณีกระทำผิดวินัยนั้นไว้ในคำสั่งด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย

(๓) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๗ และสั่งยุติเรื่อง แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย

(๔) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๗๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่องให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(๕) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นอีกด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๗๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น

(๖) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นด้วย ให้สั่งยุติเรื่อง และสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นนั้น

ข้อ ๘๔ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดพักราชการในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒ โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๘๓ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๓) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอการกำหนดโทษหรือให้รอการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๗ และดำเนินการทางวินัยตามกฎ ก.ร. นี้ต่อไป

(๔) ในกรณีที่ในคำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้นั้นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๗ และถ้าการกระทำดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ร. นี้ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งพักราชการตาม (๓) หรือ (๔) ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น หรือได้ออกจากราชการ

ด้วยเหตุอื่นไปแล้ว หรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ด้วย

ข้อ ๘๕ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒ โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๘๓ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ

(๓) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอการกำหนดโทษหรือให้รอการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๗ และดำเนินการทางวินัยตามกฎ ก.ร. นี้ต่อไป

(๔) ในกรณีที่ในคำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้นั้นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๗ และถ้าการกระทำดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ร. นี้ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตาม (๓) หรือ (๔) มีกรณีอื่นที่ถูกสั่งพักราชการด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น แต่ถ้าผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีอื่นที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น หรือได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว หรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ด้วย

ข้อ ๘๖ ในกรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีที่ถูกดำเนินการทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาที่ไม่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๔ และมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดในเรื่องที่มิได้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเว้นแต่เป็นโทษจำคุกสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้รอการดำเนินการตามมาตรา ๗๑ ไว้ก่อนจนกว่าจะปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดในกรณีอื่นนั้นจึงดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

(๓) ในกรณีที่สมควรให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๖) (๗) หรือ (๘) ให้ดำเนินการให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๔) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น ให้สั่งยุติเรื่อง

ข้อ ๘๗ ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนผู้ใดกลับเข้ารับราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ร. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงและประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

ข้อ ๘๘ คำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้มีสาระสำคัญตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด

หมวด ๑๐
การนับระยะเวลา

ข้อ ๘๙ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ร. นี้ ถ้ากำหนดเวลาเป็นวัน สัปดาห์ หรือเดือน มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วย เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎ ก.ร. นี้ จะได้เริ่มการในวันนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎ ก.ร. นี้ ต้องกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้นับวันสิ้นสุดของระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยแม้ว่าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ

ในกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคสองต้องทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ ให้ถือว่าระยะเวลานั้นสิ้นสุดในวันทำงานที่ถัดจากวันหยุดนั้น

หมวด ๑๑
บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษที่ไม่อาจนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ร. นี้มาใช้บังคับได้ การดำเนินการในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๙๑ ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้สอบสวนข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่กฎ ก.ร. นี้ใช้บังคับ และการสอบสวนนั้นยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสอบสวนผู้นั้นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์นั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาและการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎ ก.ร. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗
ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่ประธานรัฐสภา
ประธาน ก.ร.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ร. ฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๐ กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนในกรณีที่เป็นความผิดวินัยที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. มาตรา ๗๑ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. มาตรา ๗๖ กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. และมาตรา ๗๘ กำหนดให้เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ร. นี้

หน้า ๕
เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๒๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

กฎ ก.ร.

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน
การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน
พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก.ร. จึงออกกฎ ก.ร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎ ก.ร. นี้

“วินัย” หมายความว่า วินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖ (๑) แห่งกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕

“พยาน” หมายความว่า ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามมาตรา ๗๓

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๓ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ให้ถือว่าผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งได้รับความคุ้มครองพยานและอาจได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ ตามกฎ ก.ร. นี้

ข้อมูลหรือถ้อยคำตามวรรคหนึ่งจะถือว่าเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการต่อเมื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำเนินการทางวินัยได้ หรือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลงโทษทางวินัยแก่ผู้กระทำความผิดได้ และมีผลทำให้สามารถประหยัดงบประมาณแผ่นดินเป็นอย่างมากหรือมีผลทำให้สามารถรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารราชการที่ดีโดยรวมได้

ในกรณีที่ข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัยเสียเองหรืออาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยด้วย ไม่ให้ได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามข้อนี้

ข้อ ๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ที่อาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่น ถ้าได้ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมาต่อบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการ และข้อมูลหรือถ้อยคำนั้นเป็นปัจจัยสำคัญจนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด อาจได้รับการกันเป็นพยาน การลดโทษ หรือการให้ความคุ้มครองพยานตามกฎ ก.ร. นี้

ข้อ ๕ การให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ที่จะได้รับประโยชน์ตามกฎ ก.ร. นี้ จะต้องเป็นความเชื่อโดยสุจริตว่ามีการกระทำผิดวินัยหรือเป็นไปตามที่ตนเองเชื่อว่าเป็นความจริง และไม่มีการกลับถ้อยคำนั้นในภายหลัง

การให้ข้อมูลหรือถ้อยคำตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็นการเปิดเผยความลับของทางราชการ และไม่เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นที่ได้รับข้อมูลมีหน้าที่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

หมวด ๒
การคุ้มครองพยาน

ข้อ ๗ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองพยานดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เปิดเผยชื่อ หรือข้อมูลใด ๆ ที่จะทำให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ

(๒) ไม่ใช้อำนาจไม่ว่าในทางใดหรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลทำให้กระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้นั้นในทางเสียหาย

(๓) ให้ความคุ้มครองมิให้ผู้นั้นถูกกลั่นแกล้งหรือถูกข่มขู่เพราะเหตุที่มีการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำ

(๔) ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อเป็นทนายแก้ต่างคดีให้ถ้าผู้นั้นถูกฟ้องเป็นคดีต่อศาล

ในกรณีที่พยานผู้ใดร้องขอเป็นหนังสือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งจะพิจารณาย้ายผู้นั้นหรือพิจารณาดำเนินการอื่นใดที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อให้ผู้นั้นได้รับความคุ้มครอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น และไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ก็ได้

ข้อ ๘ พยานผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นยังไม่ได้ให้การคุ้มครองตามข้อ ๗ หรือการให้การคุ้มครองดังกล่าวยังไม่เพียงพอ อาจยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ข้อ ๙ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งได้รับคำร้องตามข้อ ๘ แล้ว หากมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นไปตามที่พยานกล่าวอ้าง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งดำเนินการให้ความคุ้มครองพยานในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้

ข้อ ๑๐ การให้ความคุ้มครองพยานตามหมวดนี้ให้พิจารณาดำเนินการในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ และให้เริ่มตั้งแต่มีการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีการสั่งยุติเรื่องหรือการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายแก่ผู้เป็นต้นเหตุเสร็จสิ้น

หมวด ๓
การกันเป็นพยาน และการลดโทษ

ข้อ ๑๑ ก่อนมีการแจ้งเรื่องกล่าวหาว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ถ้าผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๔ ไม่ใช่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น และเป็นกรณีที่ไม่อาจแสวงหาข้อมูลหรือพยานหลักฐานอื่นใดเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำความผิดวินัยในเรื่องนั้นได้นอกจากจะได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานจากผู้นั้น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งอาจกันผู้นั้นเป็นพยานได้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานตามข้อ ๑๑ ไม่มาให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการหรือมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือให้ถ้อยคำแต่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือกลับคำให้การ ให้การกันผู้นั้นไว้เป็นพยานเป็นอันสิ้นสุดลง

ข้อ ๑๓ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งแจ้งเรื่องการกันข้าราชการรัฐสภาสามัญตามข้อ ๑๑ ไว้เป็นพยาน หรือการสิ้นสุดการกันเป็นพยานตามข้อ ๑๒ ให้บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาหรือระเบียบของทางราชการและข้าราชการผู้นั้นทราบ

ข้อ ๑๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๔ ผู้ใดได้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำที่สำคัญจนเป็นเหตุให้ลงโทษทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดได้ และผู้นั้นต้องถูกลงโทษทางวินัยเพราะเหตุที่ได้ร่วมกระทำผิดวินัยนั้นด้วย ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมิได้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำความผิดวินัยนั้น หรือได้ร่วมกระทำความผิดวินัยไปเพราะตกอยู่ในอำนาจบังคับหรือกระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งอาจพิจารณาลดโทษให้ผู้นั้นต่ำกว่าโทษที่ควรได้รับจริงได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่าการลดโทษที่อาจกระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๔
การให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๑๕ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือถ้อยคำตามข้อ ๓ ได้ดังนี้

(๑) ให้ถือว่าการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำนั้นเป็นข้อควรพิจารณาอื่นตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนที่ผู้บังคับบัญชาต้องนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

(๒) เครื่องหมายที่เห็นสมควรเพื่อเป็นเครื่องเชิดชูเกียรติ

(๓) รางวัล

(๔) คำชมเชยเป็นหนังสือ

ข้อ ๑๖ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามข้อ ๑๕ แก่ผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๓ ตามระดับความมากน้อยของประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการที่ได้รับจากการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
สมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์
ประธานรัฐสภา
ประธาน ก.ร.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ กฎ ก.ร. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติว่า หลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานอันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ร. นี้

หน้า ๑
เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๕๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ระเบียบ ก.ร.

ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ

พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการ ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก.ร. จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ ให้สั่งให้ออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรต้องสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่ง ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ การสั่งดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้น

ข้อ ๔ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ (๘) ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่ต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

ข้อ ๖ ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามมาตรานั้น

ข้อ ๗ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๗๖ ให้สั่งให้ออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการสั่งพักราชการหรือเป็นกรณีที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการ วันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรต้องสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่ง ก็ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ การสั่งดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น

ข้อ ๙ ในกรณีที่ได้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการหรือวันที่ต้องออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กระทำผิดวินัยเพราะเหตุละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุก หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องรับโทษจำคุก แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเป็นกรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดหนักกว่าโทษจำคุก ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดหรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษปลดออกเป็นไล่ออก หรือไล่ออกเป็นปลดออก ให้สั่งให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าจะต้องสั่งเปลี่ยนแปลงวันออกจากราชการด้วย ให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้น

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๔ ไปแล้ว ถ้าจะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามกรณีนั้น

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ได้ออกจากราชการไปก่อนแล้วเพราะถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่นหรือได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการไปแล้วนั้น

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือวันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎ ก.ร. ซึ่งออกตามมาตรา ๘๑ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๖ ให้เลขานุการ ก.ร. รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
สมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์
ประธานรัฐสภา
ประธาน ก.ร.

ที่ ๗๒ /๒๕๕๗ (ว ๒๙)

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง แบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนดตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบ วน ๐๑ – วน ๒๐

โดยที่กฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๙ ข้อ ๕๒ ข้อ ๖๔ ข้อ ๖๕ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ ข้อ ๗๑ และข้อ ๘๘ ได้กำหนดให้การดำเนินการให้เป็นไปตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด

ในการประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้พิจารณากำหนดแบบตัวอย่างในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจเร พันธุ์เปรื่อง)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการ ก.ร.

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ
โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๐๑
โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๙๒

ที่ ๗๒ /๒๕๕๗ (ว๒๙)

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง แบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนดตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบ วน ๐๑ – วน ๒๐

โดยที่กฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๙ ข้อ ๕๒ ข้อ ๖๔ ข้อ ๖๕ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ ข้อ ๗๑ และข้อ ๘๘ ได้กำหนดให้การดำเนินการให้เป็นไปตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด

ในการประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้พิจารณากำหนดแบบตัวอย่างในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจเร พันธุ์เปรื่อง)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการ ก.ร.

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ
โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๐๑
โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๙๒

บัญชีแบบตัวอย่างตามที่ ก.ร. กำหนด
ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. แบบ วน ๐๑ แบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามข้อ ๑๘
๒. แบบ วน ๐๒ แบบคำสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน ตามข้อ ๑๙
๓. แบบ วน ๐๓ แบบบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา ตามข้อ ๓๐
๔. แบบ วน ๐๔ แบบบันทึกถ้อยคำของพยาน ตามข้อ ๓๐
๕. แบบ วน ๐๕ แบบบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๓๙
๖. แบบ วน ๐๖ แบบรายงานการสอบสวน ตามข้อ ๕๒
๗. แบบ วน ๐๗ แบบคำสั่งยุติเรื่อง ตามข้อ ๖๔
๘. แบบ วน ๐๘ แบบคำสั่งลงโทษ ตามข้อ ๖๕
๙. แบบ วน ๐๙ แบบคำสั่งลงโทษกรณีมีเหตุลดหย่อนโทษ ตามข้อ ๖๕
๑๐. แบบ วน ๑๐ แบบคำสั่งงดโทษตามมาตรา ๗๑ วรรคสาม ตามข้อ ๖๗
๑๑. แบบ วน ๑๑ แบบคำสั่งงดโทษตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง ตามข้อ ๖๘
๑๒. แบบ วน ๑๒ แบบคำสั่งใหม่กรณีที่มีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ตามข้อ ๗๑
๑๓. แบบ วน ๑๓ แบบคำสั่งให้พักราชการ ตามข้อ ๘๘
๑๔. แบบ วน ๑๔ แบบคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามข้อ ๘๘
๑๕. แบบ วน ๑๕ แบบคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๘๘
๑๖. แบบ วน ๑๖ แบบคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ตามข้อ ๘๘
๑๗. แบบ วน ๑๗ แบบคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ (กรณีร้องทุกข์) ตามข้อ ๘๘
๑๘. แบบ วน ๑๘ แบบคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ (กรณีร้องทุกข์) ตามข้อ ๘๘
๑๙. แบบ วน ๑๙ แบบหนังสือทัณฑ์บน
๒๐. แบบ วน ๒๐ แบบหนังสือว่ากล่าวตักเตือน

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง.....
ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ).....
มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่อง.....
.....(เรื่องที่กล่าวหา ถ้ากล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง).....
.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๘ (ประกอบมาตรา ๖๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

.....(ชื่อ)..... เป็นประธานกรรมการ
.....(ชื่อ)..... เป็นกรรมการ
ฯลฯ
.....(ชื่อ)..... เป็นกรรมการและเลขานุการ
.....(ชื่อ)..... เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก แล้วเสนอรายงานผลการสอบสวนพร้อมสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย หรือกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้อื่นและคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ดำเนินการตามข้อ ๔๘ หรือข้อ ๔๙ ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... แล้วแต่กรณี

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากข้าราชการรัฐสภาสามัญ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองก็ได้

ในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งตามที่ ก.ร. กำหนด

กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการที่แต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่มิใช่ข้าราชการการเมืองด้วยก็ได้ และให้นำข้อ ๑๙ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

๒. ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ได้แก่

๒.๑ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒

๒.๒ ในกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ได้แก่ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ ดังนี้

ก. ในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเดียวกัน ข้าราชการตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ร่วมกันกระทำผิดกับข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งประเภทและระดับดังกล่าว เป็นอำนาจของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

ข. ในต่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ข้าราชการตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ร่วมกันกระทำผิดกับข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งประเภทและระดับดังกล่าว เป็นอำนาจของประธานรัฐสภา

ค. ในต่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ข้าราชการนอกเหนือจากตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ร่วมกันกระทำผิด เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ของแต่ละส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของแต่ละส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทำความตกลงกันเพื่อกำหนดตัวบุคคลเป็นคณะกรรมการสอบสวน แล้วให้แต่ละส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลนั้นเป็นคณะกรรมการสอบสวน

๓. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ให้ระบุทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในทางบริหารและตำแหน่งในสายงาน ตลอดจนระดับตำแหน่ง (ถ้ามี)

๔. การระบุชื่อของประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) ให้ระบุทั้งชื่อตัวและชื่อสกุล

๕. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๐๒
ข้อ ๑๙ คำสั่งเปลี่ยนแปลง
กรรมการสอบสวน

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง เปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน

ตามที่ได้มีคำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา)..... ที่ ...../ปี (พ.ศ. ....) เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่ ..... กรณี.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท ..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย นั้น

เนื่องจาก .....(รายชื่อกรรมการที่ถูกคัดค้าน หรือถอนตัวจากการเป็นกรรมการสอบสวน หรือมีกรณีอื่นใด และเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการ).....
.....
.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๘ (ประกอบมาตรา ๖๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงแต่งตั้งให้ .....(ชื่อ)..... เป็น .....(ตำแหน่งในคณะกรรมการสอบสวน).....แทน .....(ชื่อ).....

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

<u>หมายเหตุ</u>

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ให้ระบุทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในทางบริหาร และตำแหน่งในสายงาน ตลอดจนระดับตำแหน่ง (ถ้ามี)

๒. การระบุชื่อของประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) ให้ระบุทั้งชื่อตัวและชื่อ

๓. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

สอบสวนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... อายุ.....ปี สัญชาติ.....
ศาสนา..... อาชีพ..... อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย.....
ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด.....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาในเรื่อง.....
(เรื่องที่กล่าวหา)..... ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)..... ที่...../.....
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... และข้าพเจ้าได้ขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริงดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการอันเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง / ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

หมายเหตุ

๑. ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน และในการสอบปากคำต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

๒. เมื่อบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำแล้ว ให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำใดมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำแล้ว ถ้าจะต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ใช้วิธีขีดฆ่าข้อความเดิมและเพิ่มเติมข้อความใหม่ด้วยวิธีตกเติม แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๓. ในการสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่งกรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำเห็นสมควรให้เข้ามาในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา

๔. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้นไว้เป็นหนังสือ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในข้อกล่าวหานั้นก็ได้ แล้วดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำอย่างใด

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

บันทึกถ้อยคำของพยาน

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

สอบสวนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อพยาน)..... อายุ.....ปี สัญชาติ..... ศาสนา..... อาชีพ.....(ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไร ที่ใด ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่งและสังกัดด้วย)..... อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในเรื่อง..... (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามคำสั่ง..... (ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)..... ที่...../.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริงดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการอันเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง / ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... พยาน
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อพยานผู้ให้ถ้อยคำ).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

หมายเหตุ

๑. ในการสอบปากคำพยานให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน และในการสอบปากคำพยาน ต้องแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ในการสอบปากคำ ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

๒. เมื่อบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำแล้ว ให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำใดมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำแล้ว ถ้าจะต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ใช้วิธีขีดฆ่าข้อความเดิมและเพิ่มเติมข้อความใหม่ด้วยวิธีตกเติม แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๓. ในการสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่งกรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

๔. ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้พยานให้ถ้อยคำอย่างใด

๕. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๐๕
ข้อ ๓๙ บันทึกแจ้งข้อกล่าวหา
และสรุปพยานหลักฐาน
ที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ตามที่ได้มีคำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา)..... ที่ ...../ปี (พ.ศ. ....) เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่ ..... กรณี.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาและพฤติการณ์โดยย่อตามคำสั่งแต่งคณะกรรมการสอบสวนวินัย).....

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนวินัยได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาเสร็จแล้ว จึงแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ดังนี้

๑. ข้อกล่าวหา

.....(ข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยในกรณีใด โดยระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา)..... .....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

.....(สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา และจะระบุชื่อพยานด้วยหรือไม่ก็ได้).....

๓. ในการสอบสวนนี้ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐาน หรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าว และได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับ ไว้แล้ว เมื่อวันที่.....เดือน .....พ.ศ. ....

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

หมายเหตุ

๑. การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึกระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยในกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยจะระบุชื่อพยานด้วยหรือไม่ก็ได้ รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

บันทึกดังกล่าวให้ทำเป็นสองฉบับ มีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการและกรรมการอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

๒. เมื่อได้จัดทำบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด เพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหารับทราบข้อกล่าวหาโดยลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวันเดือนปีในบันทึกนั้นแล้วมอบบันทึกให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และอีกหนึ่งฉบับเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว และให้มอบบันทึกนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และอีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับบันทึกดังกล่าว ให้ส่งบันทึกนั้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ

๓. เมื่อได้แจ้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในวันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวน หรือแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้

ในกรณีแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์

๔. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบให้ส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานจำนวนหนึ่งฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งบันทึกดังกล่าวทางไปรษณีย์

คณะกรรมการสอบสวนจะส่งหนังสือกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด ไปพร้อมกับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่งก็ได้

๕. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่กำหนด โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีเหตุจำเป็นจะกำหนดวัน เวลา สถานที่ หรือวิธีการเสียใหม่เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมก็ได้

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

รายงานการสอบสวน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน .....(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน).....

ตามที่ได้มีคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการ)..... ที่...../(ปี พ.ศ.) เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... เพื่อสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา ถ้ากล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง)..... นั้น

ประธานกรรมการได้รับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... และได้ประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนและได้ประชุมพิจารณามีความเห็นในเรื่องที่สอบสวนนี้แล้ว จึงขอรายงานการสอบสวนโดยมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....

.....

.....

๒. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น.....

.....

.....

๓. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ (..) พิจารณาเห็นว่า กรณีมีมูลที่กล่าวหาว่า .....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาวางแนวทางการสอบสวน และได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า .....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องนี้ โดยมีข้อเท็จจริงในเบื้องต้น ข้อกล่าวหา และพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยสรุปดังนี้

ข้อเท็จจริงได้ความในเบื้องต้นว่า .....

.....

.....

ข้อกล่าวหา .....

.....

.....

พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา[1] .....

.....

.....

๕. คณะกรรมการสอบสวนได้เรียก .....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหา มาแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาได้ลงลายมือชื่อรับทราบและได้รับมอบบันทึกการแจ้งดังกล่าว ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... ไปจำนวนหนึ่งฉบับแล้วด้วย[2]

๖. .....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ดังนี้

คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา .....

.....

.....

พยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา .....

.....

.....

๗. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่าง ๆ และมีความเห็น ดังนี้

ข้อเท็จจริงเบื้องต้น .....

.....

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง .....

.....

.....

---

[1] ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยานใดตามข้อ ๓๔ หรืองดสอบสวนพยานใดตามข้อ ๓๕ ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวนหรือพยานหลักฐานที่งดสอบสวนนั้น พร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย

[2] ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบตามที่คณะกรรมการสอบสวนเรียก ให้ส่งบันทึกตามข้อ ๓๙ จำนวน ๑ ฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางราชการ

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน .....

.....

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และพร้อมนี้ได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาด้วยแล้ว

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ

(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

หมายเหตุ

๑. ในการพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน คณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณามีมติในแต่ละประเด็น โดยพิจารณาทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย เป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้อใด ควรได้รับโทษสถานใด และมีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด

๒. ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๘๓ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี ก็ให้ทำความเห็นเสนอไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย

๓. การประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด

๔. รายงานการสอบสวน อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องที่สอบสวน ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อกล่าวหา พยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา ประเด็นที่ต้องพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน รวมทั้งให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานการสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้า ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย

๕. ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้แสดงชื่อและสรุปความเห็นแย้งของผู้นั้นไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย ในการนี้ ผู้มีความเห็นแย้งนั้นจะทำบันทึกรายละเอียดความเห็นแย้งและลงลายมือชื่อของตนแนบไว้กับรายงานการสอบสวนด้วยก็ได้

๖. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ยุติเรื่อง

ตามที่.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย โดย.....(พฤติการณ์โดยย่อ โดยไม่ต้องระบุฐานความผิด วันที่ที่กระทำความผิด และจำนวนครั้งของการกระทำความผิด).....

.....

ตามคำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา)..... ที่...../ปี (พ.ศ. ....) เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่ ..... นั้น

คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... โดยรายงานผลการสอบสวนและความเห็นว่า ..... (ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าไม่ได้กระทำผิดหรือไม่มีมูลกรณีตามข้อกล่าวหา)..... และ.....(ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒)..... เห็นว่า.....(ชื่อผู้กล่าวหา)..... ไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา (สำหรับกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้อ้างถึงผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๖๖)

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ วรรคสอง/มาตรา ๖๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงสั่งให้ยุติเรื่องดังกล่าว

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก/ไล่ออก

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ได้กระทำผิดวินัยในกรณี ....(ระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรงในกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้อใด).....
.....
อันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ... สมควรได้รับโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก/ไล่ออก

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑/๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ประกอบกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ข้อ ๖๓ เฉพาะกรณีตามมาตรา ๗๑) จึงให้ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก/ไล่ออก

ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ร. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ หรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษ ซึ่งการอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.ร. หรือเลขานุการ ก.ร. และให้ยื่นที่สำนักงานเลขานุการ ก.ร. หรือยื่นโดยทางไปรษณีย์ก็ได้

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงานและตำแหน่งในสายงาน ถ้าผู้ถูกลงโทษเป็นผู้ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการตามมาตรา ๕๒ ให้ระบุฐานะดังกล่าวแทนตำแหน่ง และระดับ

๒. การระบุความผิดตามกฎ ก.ร. ถ้าเป็นความผิดหลายข้อให้ระบุทุกข้อ ถ้าข้อใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย การอ้างกฎ ก.ร. ให้อ้าง กฎ ก.ร. ฉบับที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด

๓. การสั่งลงโทษจะสั่งให้มีผลใช้บังคับในวันใด ให้สั่งดังต่อไปนี้

- การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง
- การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้สั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่เดือนที่มีคำสั่ง
- การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง

๔. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๐๙
ข้อ ๖๕ คำสั่งลงโทษ
กรณีมีเหตุลดหย่อนโทษ

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก/ไล่ออก

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ได้กระทำผิดวินัยในกรณี ....(ระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรงในกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้อใด).....

.....

อันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ... สมควรได้รับโทษตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก/ไล่ออก แต่เนื่องจาก .....(ระบุเหตุอันควรลดหย่อนโทษ)..... จึงเห็นควรลดโทษเป็นภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก (กรณีจะลดโทษเป็นภาคทัณฑ์นั้นจะต้องระบุด้วยว่าการกระทำผิดวินัยของผู้ถูกลงโทษเป็นกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยด้วย)

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑/๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ประกอบกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ข้อ ๖๓ เฉพาะกรณีตามมาตรา ๗๑) จึงให้ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก

ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ร. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ หรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษ ซึ่งการอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.ร. หรือเลขานุการ ก.ร. และให้ยื่นที่สำนักงานเลขานุการ ก.ร. หรือยื่นโดยทางไปรษณีย์ก็ได้

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

<u>หมายเหตุ</u>

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน ถ้าผู้ถูกลงโทษเป็นผู้ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการตามมาตรา ๕๒ ให้ระบุฐานะดังกล่าวแทนตำแหน่ง และระดับ

๒. การระบุความผิดตามกฎ ก.ร. ถ้าเป็นความผิดหลายข้อให้ระบุทุกข้อ ถ้าข้อใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย การอ้างกฎ ก.ร. ให้อ้าง กฎ ก.ร. ฉบับที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด

๓. การสั่งลงโทษจะสั่งให้มีผลใช้บังคับในวันใด ให้สั่งดังต่อไปนี้

- การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง
- การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้สั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่เดือนที่มีคำสั่ง
- การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง

๔. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง งดโทษ

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ได้กระทำผิดวินัยในกรณี ....(ระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้อใด).....
.....
อันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ... และการกระทำความผิดของ.....(ชื่อผู้ถูกลงโทษ).....เป็นกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ .....(ระบุเหตุอันควรงดโทษ).....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงให้งดโทษ และได้ให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ/ว่ากล่าวตักเตือน ไว้แล้ว ตามหนังสือทัณฑ์บน/หนังสือว่ากล่าวตักเตือน ลงวันที่.....

ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

<u>หมายเหตุ</u>

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน ถ้าผู้ถูกลงโทษเป็นผู้ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการตามมาตรา ๕๒ ให้ระบุฐานะดังกล่าวแทนตำแหน่ง และระดับ

๒. การระบุความผิดตามกฎ ก.ร. ถ้าเป็นความผิดหลายข้อให้ระบุทุกข้อ ถ้าข้อใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย การอ้าง กฎ ก.ร. ให้อ้าง กฎ ก.ร. ฉบับที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด

๓. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๑
ข้อ ๖๘ คำสั่งงดโทษ
ตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง งดโทษ

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ได้กระทำผิดวินัยในกรณี ....(ระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีใด ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้อใด).....

.....

อันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ... สมควรได้รับโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน แต่เนื่องจาก..... (ชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ได้ออกจากราชการไปแล้ว ตามคำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....ที่...../ปี (พ.ศ. ....) เรื่อง ..... ลงวันที่ ..... จึงให้งดโทษ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงให้งดโทษ

ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

<u>หมายเหตุ</u>

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน ถ้าผู้ถูกลงโทษเป็นผู้ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการตามมาตรา ๕๒ ให้ระบุฐานะดังกล่าวแทนตำแหน่ง และระดับ

๒. การระบุความผิดตามกฎ ก.ร. ถ้าเป็นความผิดหลายข้อให้ระบุทุกข้อ ถ้าข้อใดมีหลายวรรคให้ระบุวรรคด้วย การอ้าง กฎ ก.ร. ให้อ้าง กฎ ก.ร. ฉบับที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด

๓. ใช้สำหรับกรณีตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง กรณีผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว โดยมิใช่เพราะเหตุตาย

๔. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๒
ข้อ ๗๑ คำสั่งใหม่
กรณีที่มีการเพิ่มโทษ ลดโทษ
งดโทษ หรือยกโทษ

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง เพิ่มโทษ/ลดโทษ/งดโทษ/ยกโทษ

ตามที่.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดด้วยวินัยอย่างร้ายแรง โดย.....(พฤติการณ์โดยย่อโดยระบุฐานความผิด วันที่ที่กระทำความผิด และจำนวนครั้งของการกระทำความผิด).....
.....
ตามคำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา)..... ที่...../ปี (พ.ศ. ....) เรื่อง ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน/ปลดออก/ไล่ออก ลงวันที่ ..... นั้น

บัดนี้ ก.ร./องค์กรตามกฎหมายอื่น ได้มีมติ/คำพิพากษา/คำวินิจฉัย .....
.....(แสดงสาระสำคัญโดยสรุป).....
.....
.....
.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบข้อ ๗๐ ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... จึงให้เพิ่มโทษ/ลดโทษ/งดโทษ/ยกโทษ จาก.....(ระบุสถานโทษและอัตราโทษเดิม).....เป็นลงโทษ .....(ระบุสถานโทษและอัตราโทษที่เพิ่มหรือลด กรณีงดโทษหรือยกโทษไม่ต้องระบุสถานโทษและอัตราโทษใหม่)..... และให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง.....ประเภท.....ระดับ.....สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่.....รับเงินเดือนในอัตรา.....บาท (กรณีไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ให้แสดงเหตุไว้ด้วย)

โดย .....(ระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้วตามข้อ ๗๒ และข้อ ๗๓ ด้วย).....
.....
.....

ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ร. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ หรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษ ซึ่งการอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.ร. หรือเลขานุการ ก.ร. และยื่นที่สำนักงานเลขานุการ ก.ร. หรือยื่นโดยทางไปรษณีย์ก็ได้

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง

(.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงานและตำแหน่งในสายงาน ถ้าผู้ถูกลงโทษเป็นผู้ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการตามมาตรา ๕๒ ให้ระบุฐานะดังกล่าวแทนตำแหน่ง และระดับ

๒. ในกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษเพื่อจะสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี

การสั่งให้กลับเข้ารับราชการให้สั่งให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ร. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ในกรณีที่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้เพราะเหตุที่ก่อนที่จะมีคำสั่งใหม่นั้น ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตาย หรือออกจากราชการเนื่องจากเหตุอื่นให้สั่งงดโทษ หรือสั่งยุติเรื่อง แล้วแต่กรณี แล้วให้แสดงเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ในคำสั่งใหม่ให้ระบุด้วยว่า เงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออกหรือปลดออก ให้เบิกจ่ายให้ผู้นั้นตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

๓. ในกรณีที่คำสั่งลงโทษเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ถ้ามีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้ระบุการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้วดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณียกโทษ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน และให้ผู้นั้นกลับคืนสู่สถานะเดิมก่อนมีการลงโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใดให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

(๒) ถ้าเป็นกรณีงดโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใดให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

(๓) ถ้าเป็นกรณีที่มีผลให้ยังคงต้องลงโทษผู้นั้นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มโทษหรือลดโทษก็ตาม ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน หรือเพิ่มอัตราโทษให้คิดคำนวณจำนวนเงินเดือนที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษจากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม

(ข) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน เป็นปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(ค) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษภาคทัณฑ์ ให้ลงโทษให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

(ง) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือน หรือลดอัตราโทษของโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ในกรณีที่จำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษใหม่ ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้ถูกตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษเดิม ให้คืนเงินส่วนที่ได้ตัดหรือลดไว้เกินนั้นให้ผู้นั้น

๔. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๓
ข้อ ๘๘ คำสั่งให้พักราชการ

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญพักราชการ

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... มีกรณี .....(ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา).....ในเรื่อง..... และมีเหตุให้พักราชการตามข้อ ๗๔ (..) ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... กล่าวคือ .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ... ข้อ ๗๔ (..) จึงให้..... .....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ).....พักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดี

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่ง ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน

๒. การระบุชื่อเรื่องที่ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ถ้ามีหลายเรื่อง ให้ระบุทุกเรื่อง

๓. การระบุเหตุการณ์พักราชการ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ

๔. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๔
ข้อ ๘๘ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการไว้ก่อน

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง ..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... ..... (ชื่อส่วนราชการ)..... มีกรณี .....(ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา)..... ในเรื่อง.....
และมีเหตุให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อ ๗๙ ของกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... กล่าวคือ..... และได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการสอบสวนหรือพิจารณา หรือการดำเนินคดีที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ข้อ ๗๙ จึงให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่ง ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน

๒. การระบุชื่อเรื่องที่ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ถ้ามีหลายเรื่อง ให้ระบุทุกเรื่อง

๓. การระบุเหตุการณ์พักราชการ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ

๔. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๕

ข้อ ๘๘ คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....

ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)

เรื่อง ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ตามคำสั่ง .....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....ที่...../.....ลงวันที่ .....สั่งให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... รับเงินเดือนในอัตรา..... บาท พักราชการ ตั้งแต่วันที่ .....เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนหรือพิจารณา/ผลแห่งคดี ปรากฏว่า.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ)..... มิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น / กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอการกำหนดโทษ หรือให้รอการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) / มิได้กระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ข้อ ๘๒/๘๔ จึงให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ).....กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่ง..... ประเภท ..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตรา..... บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง

(.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่ง ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงานและตำแหน่งในสายงาน

๒. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๖

ข้อ ๘๘ คำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....

ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)

เรื่อง ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง .....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....ที่...../.....ลงวันที่ .....สั่งให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... รับเงินเดือนในอัตรา..... บาท ออกจากราชการไว้ก่อน ตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนหรือพิจารณา/ผลแห่งคดี ปรากฏว่า.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... มิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น / กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอการกำหนดโทษ หรือให้รอการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) / มิได้กระทำผิดอาญาหรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ข้อ ๘๓/๘๕ จึงให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... กลับเข้ารับราชการ ในตำแหน่ง..... ประเภท ..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตรา..... บาท *(ต่อไปนี้ให้ใช้สำหรับกรณีผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมิได้กระทำผิดวินัยหรือกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนั้น แต่มีกรณีถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นด้วย)* แต่เนื่องจาก.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... มีกรณีถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นอีกด้วย จึงให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... ยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ระหว่างการถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง

(.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่ง ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงานและตำแหน่งในสายงาน

๒. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๗
ข้อ ๘๘ คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ
(กรณีร้องทุกข์)

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ตามคำสั่ง .....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....ที่...../.....ลงวันที่ .....สั่งให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... รับเงินเดือนในอัตรา ..... บาท พักราชการ ตั้งแต่วันที่ .....เป็นต้นไป นั้น

โดยที่ผู้ถูกสั่งพักราชการได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ และผลการพิจารณาร้องทุกข์ สมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนผลการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป / โดยที่การดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จ และผู้ถูกสั่งพักราชการ.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ).....ไม่มีพฤติการณ์อันเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๖ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ข้อ ๗๕ จึงให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการ).....กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่ง..... ประเภท ..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตรา..... บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่ง ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงานและตำแหน่งในสายงาน

๒. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๘
ข้อ ๘๘ คำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ
(กรณีร้องทุกข์)

ครุฑ

คำสั่ง.....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....
ที่...../.....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง .....(รัฐสภา/สภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา/ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา).....ที่...../.....ลงวันที่ .....สั่งให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... รับเงินเดือนในอัตรา ..... บาท ให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตั้งแต่วันที่ .....เป็นต้นไป นั้น

โดยที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ และผลการพิจารณาร้องทุกข์ สมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการก่อนผลการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป / โดยที่การดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้วยังไม่แล้วเสร็จ และ.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ไม่มีพฤติการณ์อันเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๖ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับกฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. .... ข้อ ๗๕ จึงให้.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....กลับเข้ารับราชการ ในตำแหน่ง..... ประเภท..... ระดับ..... สังกัด..... (ชื่อส่วนราชการ)..... ตำแหน่งเลขที่..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตรา..... บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง
(.....)
.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่ง ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงานและตำแหน่งในสายงาน

๒. ข้อความใดไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ วน ๑๙
หนังสือทัณฑ์บน

ครุฑ

หนังสือทัณฑ์บน

เขียนที่ .....

วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง.....
ประเภท.....ระดับ.....เลขที่ตำแหน่ง.....
สังกัด.....ได้กระทำผิดวินัยกรณี.....
ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ .. (..) ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดเล็กน้อย และ.....(อธิบายเหตุอันควรลดโทษ เช่น เป็นความผิดครั้งแรก หรือราชการไม่เสียหาย).....

โดยผู้บังคับบัญชาได้กรุณางดโทษให้ จึงขอทำทัณฑ์บนไว้ต่อ.....(ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒)..... ว่าข้าพเจ้าจะไม่กระทำผิดเช่นนี้อีก และจะรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอหาก ข้าพเจ้ากระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนทัณฑ์บนที่ให้ไว้นี้ ขอให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษแก่ข้าพเจ้าตามควรแก่กรณี

(ลงชื่อ).....ผู้ทำทัณฑ์บน
(.....)
ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ).....ผู้บังคับบัญชา
(.....)
ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)
ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)
ตำแหน่ง .....

แบบ วน ๒๐
หนังสือว่ากล่าวตักเตือน

ครุฑ

หนังสือว่ากล่าวตักเตือน

เขียนที่ .....

วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

ด้วย.....(ชื่อผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน).....ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่ง.....ประเภท.....ระดับ..... เลขที่ตำแหน่ง.....สังกัด.....ได้กระทำผิดวินัยกรณี.....ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ .. (..) ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดเล็กน้อย และ.....(อธิบายเหตุอันควรลดโทษ เช่น เป็นความผิดครั้งแรก หรือราชการไม่เสียหาย).....

ข้าพเจ้าจึงงดโทษให้ และได้ว่ากล่าวตักเตือน.....(ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน)..... เพื่อให้พึงสังวรตนและระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ หากกระทำผิดวินัยอีก จะถูกลงโทษทางวินัยต่อไป

(ลงชื่อ).....ผู้ว่ากล่าวตักเตือน
(.....)
ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ).....ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน
(.....)
ตำแหน่ง .....

ที่ ๗๓ /๒๕๕๗ (ว ๓๐)

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการสอบสวน

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

โดยที่กฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๗ วรรคสอง กำหนดให้การแต่งตั้งประธานกรรมการสอบสวนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามที่ ก.ร. กำหนด

ในการประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้กำหนดตำแหน่งของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสอบสวนไว้ดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับปฏิบัติงานหรือระดับชำนาญงาน ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสขึ้นไป ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๒. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโส ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๓. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๔. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการหรือระดับชำนาญการ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๕. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๖. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๗. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๘. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๙. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๑๐. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๑๑. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะแต่งตั้งประธานกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนให้แต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. เทียบเท่า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจเร พันธุ์เปรื่อง)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการ ก.ร.

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ
โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๐๑
โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๙๒

ที่ ๗๓ /๒๕๕๗ (ว ๓๐)

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการสอบสวน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โดยที่กฎ ก.ร. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๗ วรรคสอง กำหนดให้การแต่งตั้งประธานกรรมการสอบสวนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามที่ ก.ร. กำหนด

ในการประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้กำหนดตำแหน่งของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสอบสวนไว้ดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับปฏิบัติงานหรือระดับชำนาญงาน ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสขึ้นไป ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๒. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโส ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๓. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๔. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการหรือระดับชำนาญการ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๕. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๖. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๗. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๘. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือตำแหน่งประเภทบริหาร

๙. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๑๐. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๑๑. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ให้แต่งตั้งประธานกรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะแต่งตั้งประธานกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนให้แต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. เทียบเท่า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจเร พันธุ์เปรื่อง)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการ ก.ร.

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ
โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๐๑
โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๙๒

ที่ ๙๕ /๒๕๕๖ (ว ๒๙)

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๔๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๒ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

ในคราวประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖ เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาอาจนำหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำไว้ตามที่อ้างถึง มาประกอบการดำเนินการก็ได้ โดยเฉพาะการกำหนดองค์ความรู้และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิจักขณ์ นาควัชระชัย)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการ ก.ร.

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ
โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๐๑
โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๙๒

ที่ ๘๔ /๒๕๕๖ (ว ๒๘)

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๔๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๒ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

ในคราวประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖ เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาอาจนำหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำไว้ตามที่อ้างถึง มาประกอบการดำเนินการก็ได้ โดยเฉพาะการกำหนดองค์ความรู้และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิจักขณ์ นาควัชระชัย)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการ ก.ร.

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ
โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๐๑
โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๙๒

หลักเกณฑ์และวิธีการ
เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย
และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก.ร. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไว้ ดังนี้

๑. ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กำหนดเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไว้ในยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาข้าราชการรัฐสภาสามัญของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยกำหนดให้มีแผนการสร้างผู้นำทุกระดับอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างผู้นำที่เป็นต้นแบบที่ดีในหน่วยงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ จัดทำระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในองค์กร รวมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน

๑.๒ ให้มีการกำหนดเป้าหมาย กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามผลการดำเนินการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยเพื่อให้เกิดสัมฤทธิผลในเชิงบูรณาการ

๑.๓ จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้แทนข้าราชการในสังกัดในการกำหนดองค์ความรู้และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๑.๔ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาให้มีพฤติกรรมในการบริหารและการเป็นผู้นำที่เป็นต้นแบบที่ดี การกำกับดูแลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย โดยการสอดแทรกหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องไว้ในการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภากำหนดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตาม ๑.๑ และการฝึกอบรมข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้อยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักสูตรที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภากำหนดตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมทั้งการฝึกอบรมข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ปฏิบัติการหรือผู้มีประสบการณ์ตลอดจนผู้ทำหน้าที่บริหารด้วย

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยด้วยวิธีการที่เหมาะสมนับตั้งแต่การสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เปิดโอกาสให้มีการนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นข้าราชการที่ดีมีวินัยและดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาสรุปรายงานประจำปีในภาพรวมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยเสนอ ก.ร. เพื่อทราบ

การพิจารณาในเบื้องต้น

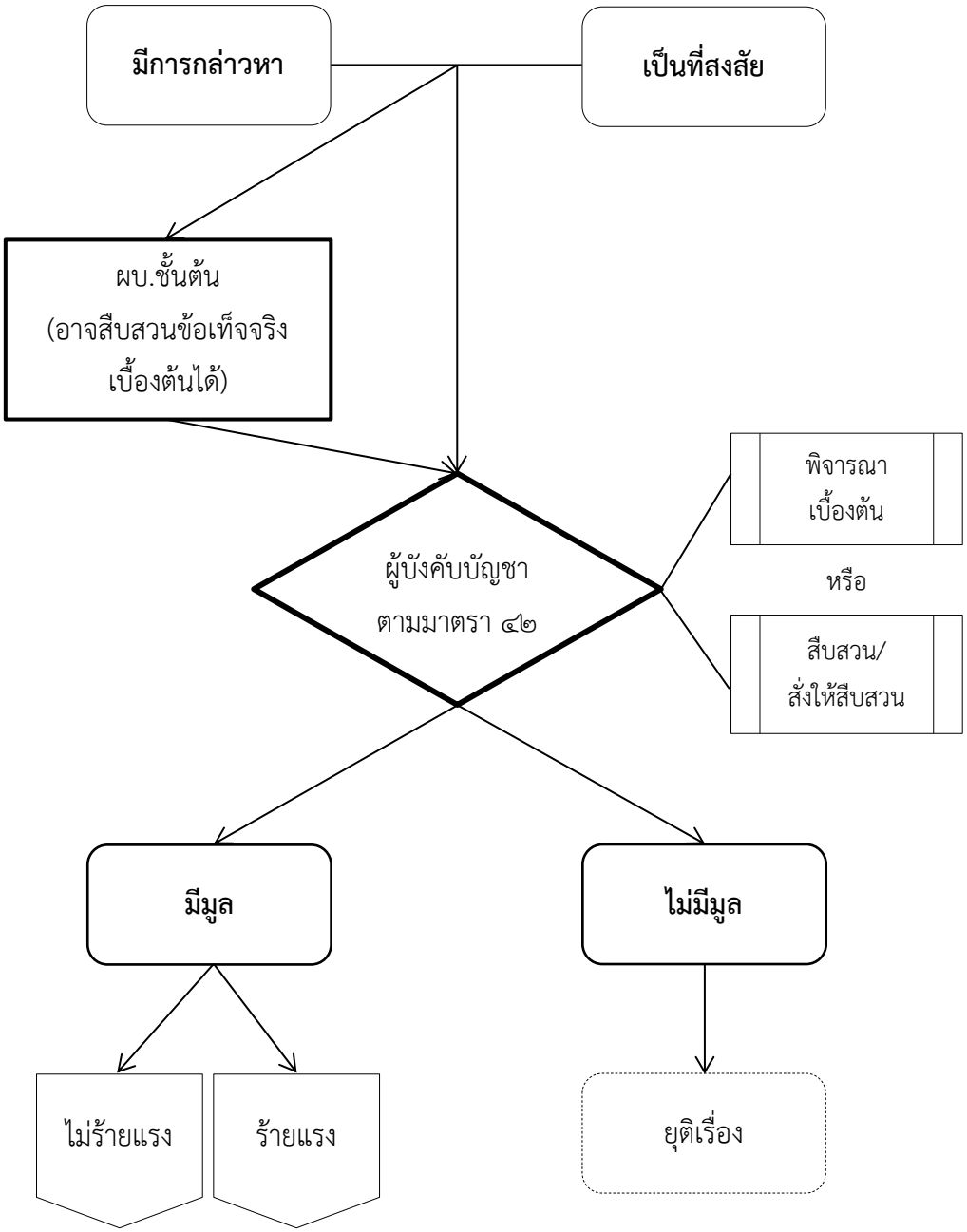

การดำเนินการกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

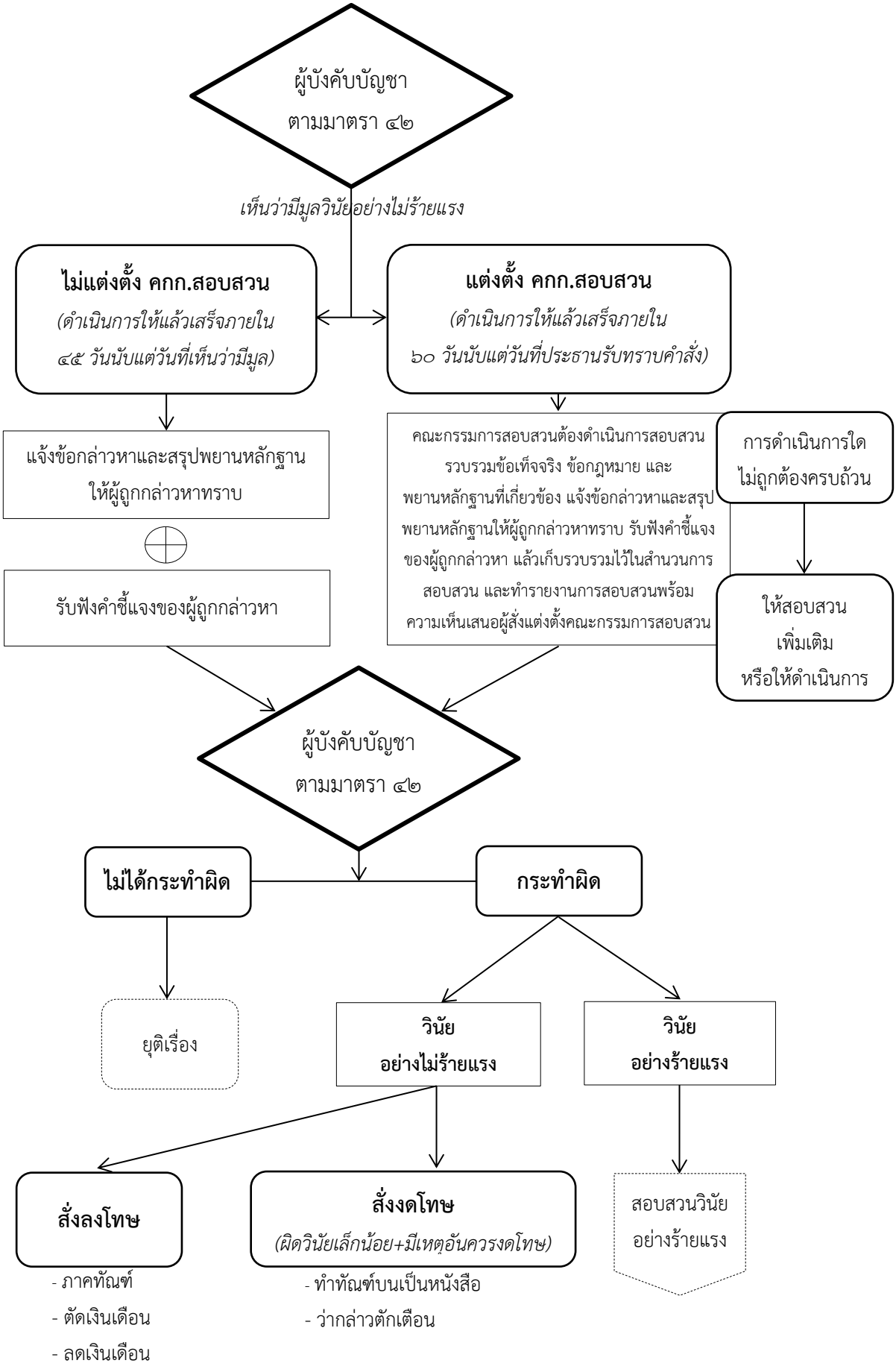

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.

การดำเนินการกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๒
พิจารณาเบื้องต้น/ดำเนินการกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

↓ เห็นว่า

มีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

↓

แต่งตั้ง คกก.สอบสวน
- แจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว → ผู้ถูกกล่าวหา
- คัดค้านกรรมการสอบสวน ← ผู้ถูกกล่าวหา
- กรณีตำแหน่งต่างกัน/ต่างส่วนราชการกัน ถูกกล่าวหาร่วมกัน

↓ แจ้งประธาน กก.สอบสวน

คกก.สอบสวน
- องค์ประกอบ - ประธาน
  - กรรมการอย่างน้อย ๒ คน (คนหนึ่งต้องเป็นนิติกร/ปริญญากฎหมาย/ผ่านการอบรม/ประสบการณ์)
  - (คนหนึ่งเป็นเลขานุการ)

↓

ประชุมครั้งแรกภายใน ๗ วัน

↓

คกก.สอบสวนดำเนินการรวบรวม
- ข้อเท็จจริง - ข้อกฎหมาย
- พยานหลักฐาน

ดำเนินการภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันประชุมครั้งแรก

- แจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา → ผู้ถูกกล่าวหา
- ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา ← ผู้ถูกกล่าวหา

↓

พิจารณาความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

การพิจารณาต้องพิจารณา
- ข้อเท็จจริง - ข้อกฎหมาย
- มีมติในเรื่องที่สอบสวนให้ครบทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็น
- เป็นความผิดวินัยกรณีใดตามกฎ ก.ร. ข้อใด ควรรับโทษสถานใด และมีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่

↓

ทำรายงานการสอบสวน
- กระทำผิดในเรื่องที่สอบสวน
- ไม่ได้กระทำผิดในเรื่องที่สอบสวน
- ยังไม่แน่ชัดพอจะลงโทษในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเห็นว่าหย่อนความสามารถ/บกพร่องในหน้าที่ราชการ/ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง/มีมลทินหรือมัวหมอง ถ้ารับราชการต่อไปจะเสียหายแก่ราชการ

- กรณีกระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย
- กรณีการสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการอื่น/จนท.ของรัฐอื่น/บุคคลอื่น

↓

ผู้สั่งแต่งตั้ง คกก.สอบสวน

สอบสวนยังไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน

- <u>ยังไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหา/แจ้งไม่ครบถ้วน</u>
  - ➢ สั่งให้ คกก.สอบสวนดำเนินการแจ้ง/ให้ครบถ้วนโดยเร็ว
- <u>ควรรวบรวมข้อเท็จจริง/พยานหลักฐานเพิ่มเติม</u>
  - ➢ กำหนดประเด็น/ข้อสำคัญให้ คกก.สอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม
- <u>การดำเนินการไม่ถูกต้อง</u>
  - ➢ สั่งให้ คกก.สอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

สอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว

- <u>ไม่ได้กระทำผิด</u>
  - ➢ ยุติเรื่อง
- <u>กระทำผิดอย่างไม่ร้ายแรง</u>
  - ➢ ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน
- <u>กระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ</u>
  - ➢ งดโทษและทำทัณฑ์บน/ว่ากล่าวตักเตือน
- <u>การทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง</u>
  - ➢ ลงโทษปลดออก/ไล่ออก
- <u>ยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่า</u>
  - กระทำผิดในเรื่องที่สอบสวน
  - ไม่ได้กระทำผิดในเรื่องที่สอบสวน
  - ยังไม่แน่ชัดพอจะลงโทษในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเห็นว่าหย่อนความสามารถ/บกพร่องในหน้าที่ราชการ/ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง/มีมลทินหรือมัวหมอง ถ้ารับราชการต่อไปจะเสียหายแก่ราชการ

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.

กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง → ผบ.ตามมาตรา ๔๒ / ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๙ ดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

กรณีถือเป็นความผิดที่ปรากฏอย่างร้ายแรง

<u>กรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง</u>

- รับสารภาพเป็นหนังสือต่อ ผบ.ตามมาตรา ๔๒
- ให้ถ้อยคำรับสารภาพ + ได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพ *ต่อผู้สืบสวนสอบสวน/คกก.สอบสวน*
- มีหนังสือรับสารภาพ *ต่อผู้สืบสวนสอบสวน/คกก.สอบสวน*

<u>กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง</u>

- รับสารภาพเป็นหนังสือต่อ ผบ.ตามมาตรา ๔๒
- ให้ถ้อยคำรับสารภาพ + ได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพ *ต่อผู้สืบสวนสอบสวน/คกก.สอบสวน*
- มีหนังสือรับสารภาพ *ต่อผู้สืบสวนสอบสวน/คกก.สอบสวน*
- ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่อีกเลย *(แต่ต้องสืบสวนให้ได้ว่า ไม่มีเหตุผลอันสมควร/พฤติการณ์จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ)*
- กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก/หนักว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด *(เว้นแต่ประมาท/เลินเล่อ)*

อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน และลดเงินเดือน

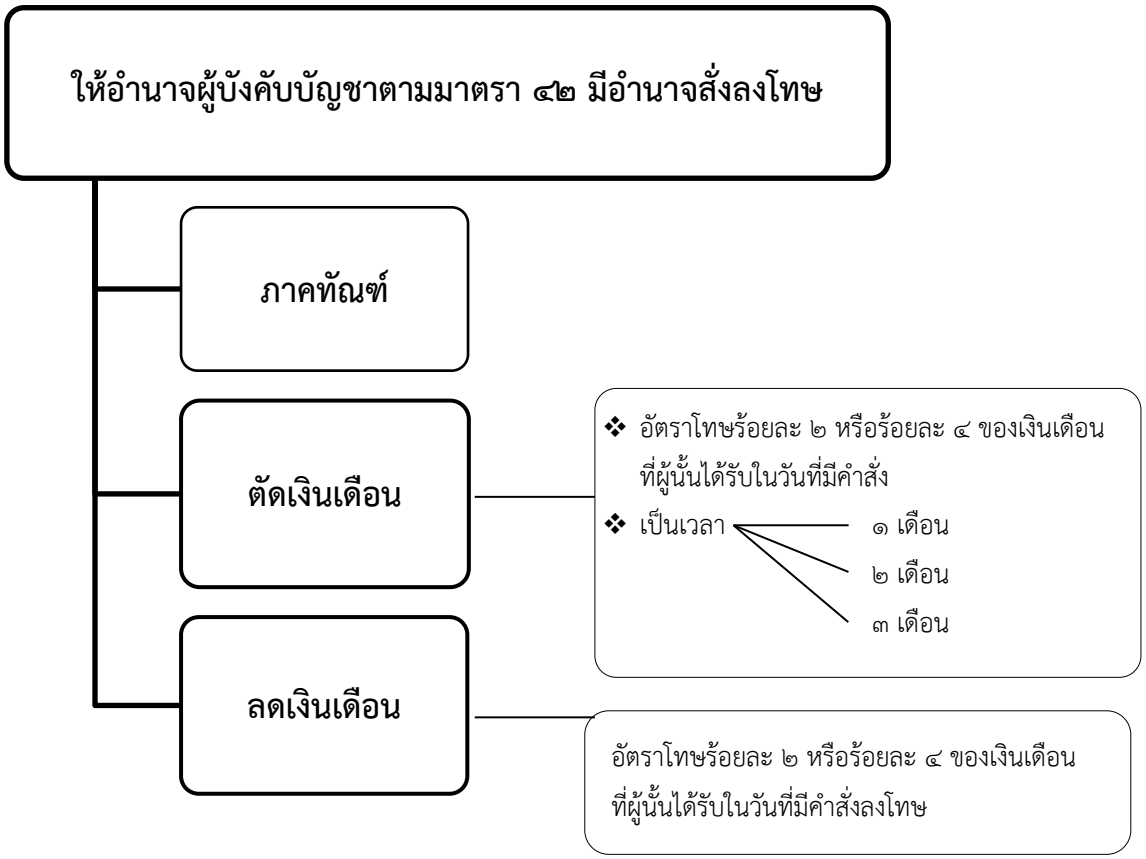

การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ

- ทำเป็นคำสั่งตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด
- แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ถูกลงโทษทราบโดยเร็ว
- แจ้งสิทธิอุทธรณ์ไว้ในคำสั่งด้วย

วันมีผลของคำสั่ง

- โทษภาคทัณฑ์
- โทษตัดเงินเดือน
- โทษลดเงินเดือน

→ **มีผลใช้บังคับตั้งแต่วัน/เดือนที่มีคำสั่ง**

- โทษปลดออก
- โทษไล่ออก

→ **เป็นไปตามระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕**

โดยหลัก ⇨ ให้มีผลตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ยกเว้น ⇨

- กรณีที่มีเหตุอันสมควรต้องสั่ง ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ (ไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น)
- กรณีที่ได้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการหรือวันที่ต้องออกจากราชการไว้ก่อน
- กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น
- กรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้สั่งตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุก หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องรับโทษจำคุก
- กรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดหนักกว่าโทษจำคุก ให้สั่งตั้งแต่วันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องรับโทษจำคุก
- กรณีเปลี่ยนแปลงคำสั่ง (ไล่ออก เป็น ปลดออก) ให้สั่งให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการตามคำสั่งเดิม (แต่ถ้าจะต้องสั่งเปลี่ยนแปลงวันออกจากราชการด้วย ให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้น)
- กรณีเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากราชการ เป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามกรณีนั้น
- ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษได้ออกจากราชการไปก่อนแล้วเพราะกรณีอื่น/ลาออก ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการไปแล้วนั้น
- ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกลงโทษได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเกษียณอายุราชการ

การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

- ให้ยกเลิกคำสั่งเดิมแล้วสั่งใหม่ตามแบบตัวอย่างที่ ก.ร. กำหนด

- วิธีการจ่ายเงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออกหรือปลดออก ให้เบิกจ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งถูกสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และข้าราชการซึ่งถูกสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการแล้วต่อมาได้รับการพิจารณายกโทษ พ.ศ. ๒๕๓๘

	กรณีที่ต้องมีคำสั่งใหม่	**วิธีดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว**
วินัยอย่างร้ายแรง	➢ ให้ออกคำสั่งลงโทษใหม่ - ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง - งดโทษ - ยกโทษ ➢ ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ - ในตำแหน่งเดิม/ตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกัน - ถ้าไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ เพราะพ้นจากราชการไปก่อนแล้ว ให้แสดงเหตุไว้ และให้มีคำสั่งงดโทษ/ยุติเรื่อง	➢ ถ้ามิได้กระทำผิด + ไม่มีมลทินหรือมัวหมอง - จ่ายเต็ม (จ่ายตามที่ผู้มีอำนาจกำหนด) ➢ ถ้าได้กระทำผิดหรือมีมลทิน/มัวหมอง - จ่ายไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับในขณะออกจากราชการตามที่ รมต.เจ้าสังกัดกำหนด ➢ กรณีตายก่อนกรณีถึงที่สุด - ให้ รมต. เจ้าสังกัดวินิจฉัยตามหลักฐานที่มีอยู่ว่าจะจ่ายหรือไม่
วินัยอย่างไม่ร้ายแรง	➢ ให้ออกคำสั่ง - ลดโทษ - ยกโทษ - งดโทษ - เพิ่มโทษ	➢ ลดโทษ/ลดอัตราโทษในโทษตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน - ให้คิดคำนวณเงินในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม และคืนส่วนที่ตัด/ลดเกินให้ผู้นั้น ➢ ลดโทษเป็นการภาคทัณฑ์ ➢ ยกโทษ ➢ งดโทษ } ให้คืนเงินทั้งหมด ➢ เพิ่มโทษ/เพิ่มอัตราโทษในโทษตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน - ให้คิดคำนวณจำนวนเงินขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ➢ เพิ่มโทษเป็นวินัยอย่างร้ายแรง - ให้คืนเงินที่ตัด/ลดไปแล้ว

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.

การสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

	การพักราชการ	การออกจากราชการไว้ก่อน
เหตุ	- ถูกตั้ง คกก.สอบสวน/ฟ้องคดีอาญา/ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา (ไม่รวมประมาท/ลหุโทษ) - มีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง - ถ้าอยู่หน้าที่ราชการต่ออาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ - เรื่องการปฏิบัติ/ละเว้นการปฏิบัติโดยทุจริต ความประพฤติ/พฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ โดย พนง.อัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่ออาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ - คงอยู่ในหน้าที่จะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน/ไม่สงบเรียบร้อย - ถูกควบคุม/ขัง/จำคุก ติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน - ถูกสอบสวนและต่อมาถูกพิพากษาถึงที่สุดว่าผิดในเรื่องที่สอบสวน/	- มีเหตุถูกสั่งพักราชการ - การสอบสวน/ดำเนินคดีจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว
ระยะเวลา	- มีผลอยู่ตลอดเวลาที่มีคำสั่ง - เว้นแต่ - ร้องทุกข์ตาม ม. ๘๘ และผู้มีอำนาจเห็นควรสั่งให้กลับก่อนสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จ เนื่องจาก - พฤติการณ์ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย - การดำเนินการทางวินัยล่วงพ้น ๑ ปีแล้วยังไม่เสร็จ และไม่มีพฤติการณ์ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย - ผู้มีอำนาจสั่งให้กลับก่อนสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จ	

สำนักงานเลขานุการ ก.ร.

	การพักราชการ	การออกจากราชการไว้ก่อน
วันมีผล	- มีผลตั้งแต่วันออกคำสั่ง - เว้นแต่ - ถูกควบคุม/ขัง, - ถูกจำคุก ⇨ นับแต่วันถูกควบคุม/ขัง/จำคุก - มีคำสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบ ⇨ ตามคำสั่งเดิม - กรณีถูกสั่งให้ออกไว้ก่อนที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้ก่อน ⇨ นับแต่วันพักราชการ	
หลายสำนวน	- ให้สั่งทุกสำนวน / หรือทุกคดี - ถ้ามีสำนวนเพิ่มขึ้นและเข้าลักษณะการสั่งการพัก/ให้ออก ⇨ ให้สั่งทุกสำนวนหรือทุกคดี	
การสั่ง ในบางตำแหน่ง	—	- บริหารระดับสูง, - วิชาการทรงคุณวุฒิ ⇨ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง
ปรากฏผล การสอบสวน	- ผิดวินัยร้ายแรง ⇨ สั่งลงโทษ - ผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ⇨ สั่งลงโทษ + สั่งให้กลับ ⇨ สั่งงดโทษ + ระบุเหตุที่สั่งให้กลับไม่ได้ — พ้นราชการ / ถูกสั่งให้ออก / ออกจากราชการ *(ยกเว้นตาย ไปใช้ข้อ ๕๙)* - มิได้กระทำผิดวินัย ⇨ สั่งยุติเรื่อง + สั่งให้กลับ ⇨ สั่งยุติเรื่อง + ระบุเหตุที่สั่งให้กลับไม่ได้ — พ้นราชการ / ถูกสั่งให้ออก / ออกจากราชการ *(ยกเว้นตาย ไปใช้ข้อ ๕๙)*	เหมือนกรณีการพักราชการ

	การพักราชการ	การออกจากราชการไว้ก่อน
	- กรณีถูกสั่งพักราชการ/สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีอื่นอีกด้วย ถ้าผลว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ⇨ รอฟังผลกรณีอื่น + ยังไม่ต้องสั่งให้กลับ ถ้าผลว่ามิได้กระทำผิดวินัย ⇨ สั่งยุติเรื่อง + แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้กลับ	- กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่นอีกด้วย ถ้าผลว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ⇨ รอฟังผลกรณีอื่น + ยังไม่ต้องสั่งให้กลับ ถ้าผลว่ามิได้กระทำผิดวินัย ⇨ สั่งยุติเรื่อง + แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้กลับ
		- กรณีถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นอีกด้วย ถ้าผลว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ⇨ รอฟังผลกรณีอื่น + สั่งให้กลับเข้ารับราชการแต่แสดงเหตุที่ไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ถ้าผลว่ามิได้กระทำผิดวินัย ⇨ สั่งยุติเรื่อง + สั่งให้กลับเข้ารับราชการแต่แสดงเหตุที่ไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้

<table>
<tr><th></th><th colspan="2">การพักราชการ</th><th>การออกจากราชการไว้ก่อน</th></tr>
<tr><td>ปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุด</td><td colspan="3">- ถึงที่สุดให้จำคุก/หนักกว่าจำคุก (เว้นแต่ประมาท/ลหุโทษ) ⟹ สั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงโดยไม่ต้องสั่งให้กลับ</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">- จำคุกในความผิดประมาท/ลหุโทษ
- จำคุกโดยคำสั่งของศาล ⟹ แต่งตั้ง คกก.สอบสวนวินัยอย่าร้ายแรง หรือสั่งให้ออกจากราชการแล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้กลับ</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">- รอการลงโทษ/โทษอื่น ⟹ สั่งให้กลับ + ดำเนินการทางวินัยต่อไป
กรณีการพักราชการ
(ถ้าพ้นจากราชการ/ถูกสั่งให้ออก/ออกจากราชการเหตุอื่นไปแล้ว/มีกรณีถูกสั่งพักหรือให้ออกไว้ก่อน ก็ไม่ต้องสั่งให้กลับ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งด้วย)</td><td>การออกจากราชการไว้ก่อน
(ถ้ามีกรณีอื่นที่ถูกสั่งพักราชการด้วย ให้สั่งให้กลับเข้ารับราชการ โดยแสดงเหตุว่ายังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ)
(ถ้าพ้นจากราชการ/ถูกสั่งให้ออก/ออกจากราชการเหตุอื่นไปแล้ว/มีกรณีถูกสั่งให้ออกไว้ก่อน ก็ไม่ต้องสั่งให้กลับ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งด้วย)</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">- ศาลมิได้วินิจฉัยว่าผิดอาญา/มิได้ฟ้อง ⟹ สั่งให้กลับ + ถ้ามีมูลวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป
กรณีการพักราชการ
(ถ้าพ้นจากราชการ/ถูกสั่งให้ออก/ออกจากราชการเหตุอื่นไปแล้ว/มีกรณีถูกสั่งพักหรือให้ออกไว้ก่อน ก็ไม่ต้องสั่งให้กลับ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งด้วย)</td><td>การออกจากราชการไว้ก่อน
(ถ้ามีกรณีอื่นที่ถูกสั่งพักราชการด้วย ให้สั่งให้กลับเข้ารับราชการ โดยแสดงเหตุว่ายังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ)
(ถ้าพ้นจากราชการ/ถูกสั่งให้ออก/ออกจากราชการเหตุอื่นไปแล้ว/มีกรณีถูกสั่งให้ออกไว้ก่อน ก็ไม่ต้องสั่งให้กลับ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งด้วย)</td></tr>
</table>

	การพักราชการ	การออกจากราชการไว้ก่อน
ปรากฏผลการสอบสวน/คดีถึงที่สุดใน<u>เรื่องอื่น</u>ที่มิได้สั่งให้พัก/ให้ออกไว้ก่อน	- ผิดวินัยอย่างร้ายแรง/ถึงที่สุดให้จำคุกหรือหนักกว่าจำคุก (เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ) ⇒ สั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง	
	- ผิดวินัยไม่อย่างร้ายแรง ⇒ ให้รอการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงไว้ก่อน จนกว่าจะปรากฏผลสอบสวน/คดีถึงที่สุดในกรณีอื่นนั้น	
	- ให้ออกจากราชการ ตาม ม. ๘๓ (๖), (๗) หรือ (๘) ⇒ ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	
	- มิได้กระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น ⇒ ให้สั่งยุติเรื่องนั้น	